

Box 248
301 06 Halmstad
035-13 70 00
direkt@halmstad.se

Plats: Fredriksvallsgatan 7, sammanträdesrum Oden

Sammanträdesda-
tum: 2024-03-25

Tid: 08:30

Ordförande: Christofer Lundholm

Sekreterare: Sara Ebeling

Kallade: Christofer Lundholm (M), Ordförande
Micael Nilsson (S), 1:e vice ordförande
Lars Larsson (SD), 2:e vice ordförande
Mikael Ekfeldt (V)
Dan Törnenger (M)
Rebecca Nordström (S)
Ola Ström (KD)
Gzim Ramadani (C)
Kim Karlsson (S)
Lars Strömberg (HFH)
Philip Norrman (M)
Niklas Johansson (SD)
Eva Nilsson (S)
Johanna Andersen (M)
Harald Nord (S)
Håkan Ramsén (L)
Mattias Edwardzon (KD)
Andreas Kårheim (SD)
Birgitta Nilsson (M)
Ghadeer Haqi (S)

Ärenden	Tid
1. UAN-2024/00004 Val av justerare	8.30
2. UAN-2024/00005 Godkännande av dagordning	8.35
3. UAN-2024/00125 Ekonomirapport januari–februari med prognos för 2024 <i>Marcus Neck</i>	8.40
4. UAN-2024/00088 Svar på remiss gällande preskription av avlägsnandebeslut och vissa frågor om återreseförbud (SOU 2024:10) <i>Philip Alexandersson</i>	9.05
5. UAN-2024/00047 Svar på motion om kostnadsfria mensskydd för unga <i>Solveig Lagerhall</i>	9.15
6. UAN-2024/00049 Svar på motion om indexerad habiliteringsersättning - daglig verksamhet <i>Henrik Djurklou</i>	9.25
PAUS 20 minuter	9.35
7. UAN-2023/00303 Gymnasieorganisation 2024/2025 <i>Jörgen Krantz</i>	9.55
8. UAN-2024/00101 Elevantal i gymnasieskolan <i>Jörgen Krantz</i>	10.15
9. UAN-2024/00102 Elevtalsutveckling långtidsprognos <i>Jörgen Krantz</i>	10.20

Ärenden	Tid
10. UAN-2024/00116 Kvalitetsberättelse avseende försörjningsstöd 2023 <i>Bobby Svitzer, Hans Mellgren</i>	10.25
11. UAN-2024/00045 Revidering av tillämpningsanvisningar för ekonomiskt bistånd 2024 <i>Hans Mellgren</i>	10.40
12. UAN-2024/00006 Informationsärenden	
• Patientsäkerhetsberättelse 2023 - För hälso- och sjukvården inom elevhälsans medicinska insats, Halmstads kommunala gymnasieskola <i>Maria Melander, Åsa Andersson</i>	10.45
• Förvaltningschefen informerar <i>Marcus Eriksson</i>	11.00
13. UAN-2022/00510 Kontaktpolitisk verksamhet 2023-2026	11.15
14. UAN-2024/00001 Delegationsbeslut	11.20
15. UAN-2024/00007 Anmälningensärenden	11.25

Ärende UAN-2024/00125

Beslutsinstans: Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Ärendets ursprung: Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Ekonomirapport januari-februari med prognos för 2024

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden godkänner den ekonomiska redovisningen för perioden januari-februari med prognos för 2024, i enlighet med bilaga 1.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen redovisar det ekonomiska utfallet för perioden januari-februari med prognos för 2024. Redovisningen sker för verksamhetsområde *Ekonomiskt bistånd* och verksamhetsområde *Arbetsmarknad, omsorg och utbildning*.

Ärendets beredning

Inom kommunen

Ärendet är berett av tjänstepersoner på ekonomiavdelningen inom utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Facklig samverkan

Information i HUKSAM den 20 mars 2024.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Förvaltningen redovisar det ekonomiska utfallet för perioden januari-februari med prognos för 2024. Redovisningen sker för verksamhetsområde *Ekonomiskt bistånd* och verksamhetsområde *Arbetsmarknad, omsorg och utbildning*.

Analys

Analys av förslaget

I ekonomirapporten januari-februari med prognos för 2024 jämförs utfallet för perioden med utfallet motsvarande period förra året. Förvaltningen prognostiserar inte någon avvikelse från budget för året men informerar om några farhågor som kan komma att påverka utfallet för året.

Hållbarhetsanalys

Är i nuläget inte aktuellt.

Ärendets beslutsgång

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden fattar beslut i ärendet

Beslutsunderlag

1. Ekonomirapport januari-februari med prognos för 2024

Information om beslutet

-

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Marcus Eriksson, Förvaltningschef
Marcus Neck, handläggare, ekonomichef

Ekonomirapport för februari 2024

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Nämnden ansvarar i huvudsak för kommunens ekonomiska bistånd enligt socialtjänstlagen och arbetsmarknad, omsorg och utbildning som har varsin beslutad budgetram.

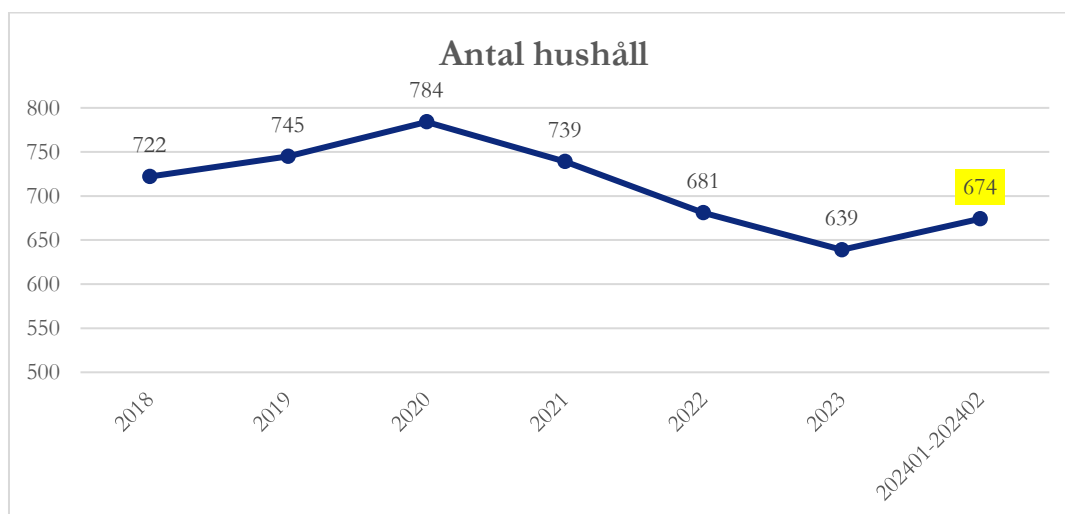
Verksamhetsområde - ekonomiskt bistånd

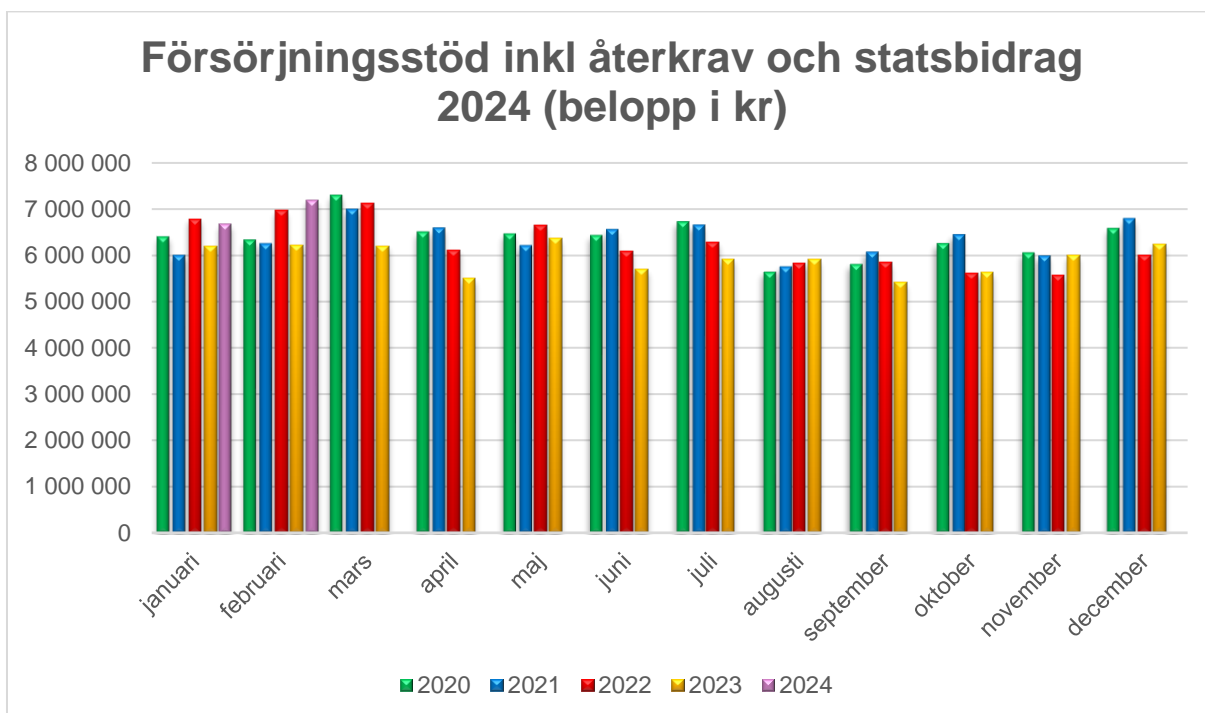
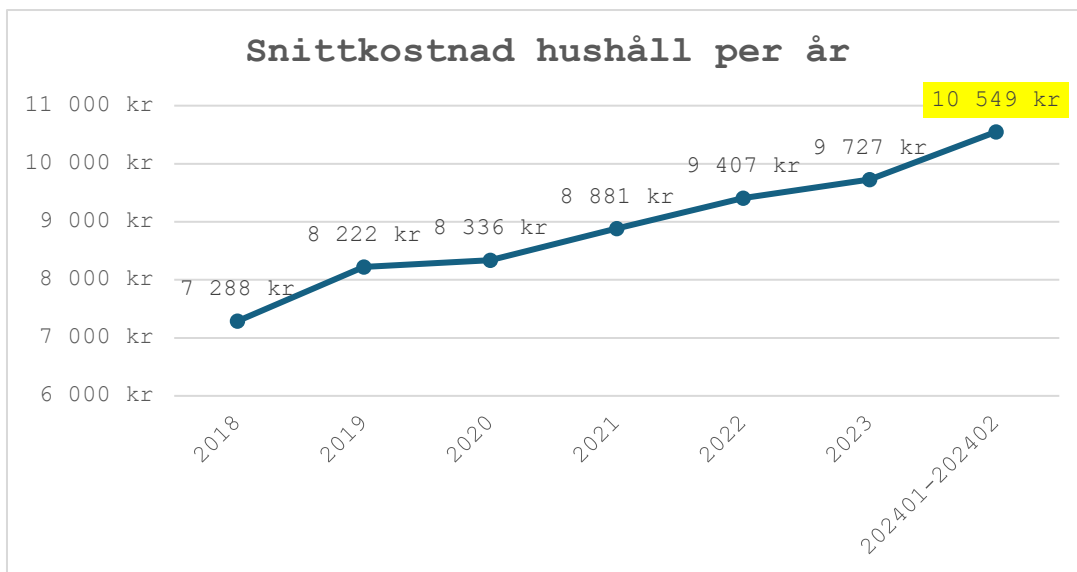
Verksamheten består av ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen samt medlemskap i Samordningsförbundet (1,5 mnkr) avseende stöd och samordning till särskilt utsatta personer. Handläggningen av försörjningsstöd med personal och övriga resurser ingår inte här, utan i nämndens andra ram för Verksamhetsområde - arbetsmarknad, omsorg nedan.

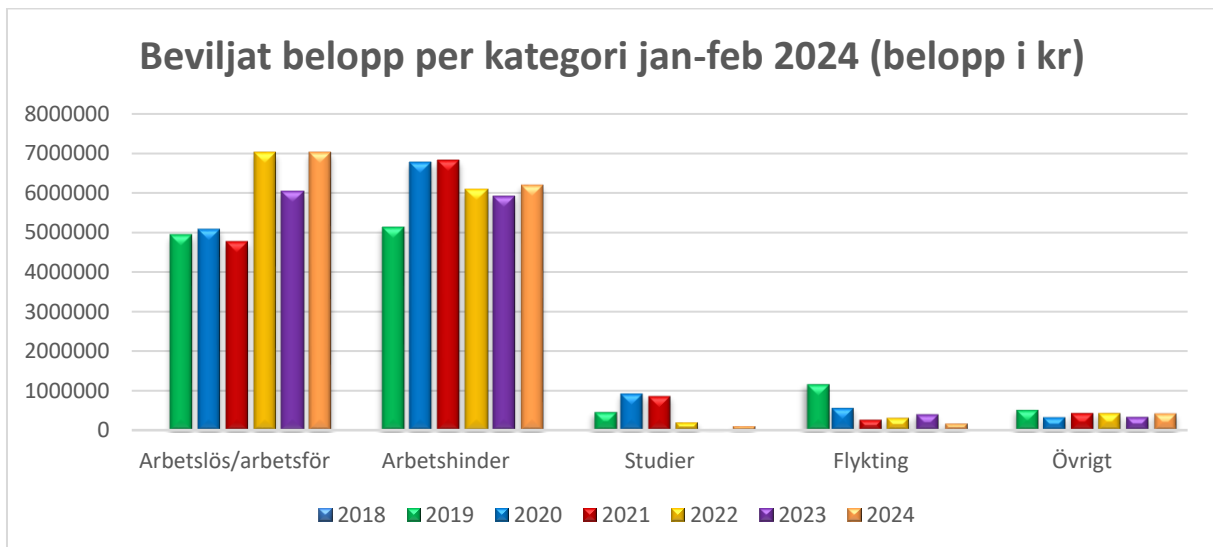
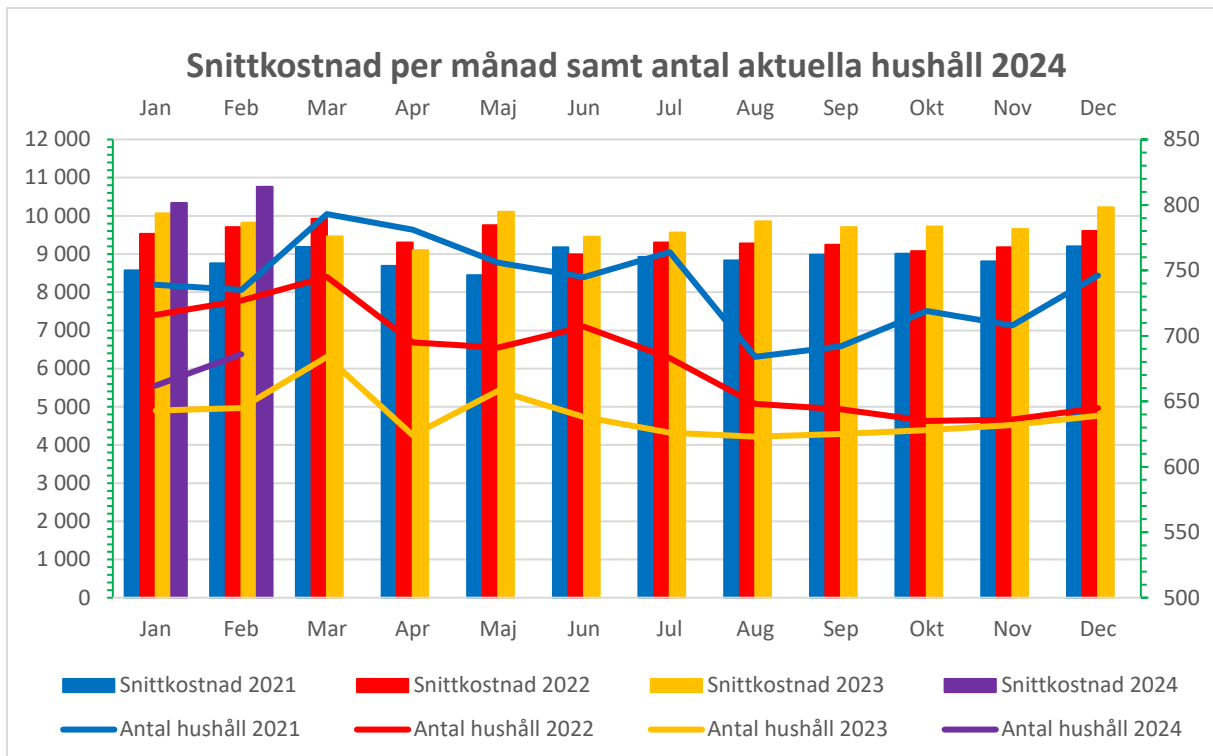
(samtliga belopp i kkr)	Utfall 2023-02	Utfall 2024-02	Budget 2024	% av budget 2024 Riktvärde 16,7 %	Prognos 2024	Budget- avvikelse
Verksamhetens Intäkter	464	327	3 300	9,9%	3 300	0
varav statsbidrag	415	327	3 300	9,9%	3 300	0
Lönekostnader	0	0	0	0,0%	0	0
Lokalkostnader	0	0	0	0,0%	0	0
Kapitalkostnader	0	0	0	0,0%	0	0
Övriga kostnader	-13 045	-14 449	-78 781	18,3%	-78 781	0
Verksamhetens kostnader	-13 045	-14 449	-78 781	18,3%	-78 781	0
Periodens resultat / nettokostnad	-12 582	-14 122	-75 481	18,7%	-75 481	0

Analys:

Nettokostnaden för försörjningsstöd är högre januari till februari jämfört med motsvarande period föregående år. Detta förklaras med att det är fler hushåll (snitt 674 st mot 639 st 2023) som får försörjningsstöd och att snittkostnaden per hushåll är högre 2024 då riksnormen har räknats upp med 8,7%. Den största ökningen är i gruppen "Ensam kvinna utan barn" 21 st och "Ensam man utan barn" 12 st.

En större andel av sökande av försörjningsstöd har sedan årsskiftet 2021/2022 av Arbetsförmedlingen bedömts kunna ingå i ”Rusta och matcha” och för dessa väljs kodning arbetslös/arbetsför i stället för arbetshinder

Prognos

Även om kostnaden för försörjningsstöd är något högre än förväntat i början av året prognostiseras i enlighet med budget för året. Men om arbetslösheten stiger i kommunen så är risken stor att antalet hushåll som får försörjningsstöd ökar tillsammans med att riksnormen för 2024 är på 8,7%.

Verksamhetsområde - Arbetsmarknad, omsorg och utbildning

(samtliga belopp i kkr)	Utfall 2023-02	Utfall 2024-02	Budget 2024	% av budget 2024 Riktvärde 16,7 %	Prognos 2024	Budget- avvikelse
Verksamhetens Intäkter	23 559	25 728	216 724	11,9%	216 724	0
varav statsbidrag	8 923	10 567	97 492	10,8%	97 492	0
Lönekostnader	-90 030	-92 227	-562 712	16,4%	-562 712	0
Lokalkostnader	-17 330	-19 518	-122 288	16,0%	-122 288	0
Kapitalkostnader	-1 701	-1 837	-10 749	17,1%	-10 749	0
Övriga kostnader	-48 683	-43 563	-309 415	14,1%	-309 415	0
Verksamhetens kostnader	-157 744	-157 145	-1 005 164	15,6%	-1 005 164	0
Periodens resultat / nettokostnad	-134 185	-131 417	-788 440	16,7%	-788 440	0

Analys

Nettokostnaden minskar mellan åren vilket beror på något högre statsbidrag inom Vuxenutbildningen för perioden och generellt lägre övriga kostnader i förvaltningen och i synnerhet inom gymnasieskolan.

Intäkternas utveckling beror på inbetalningar 2023 som inte periodiserats och ökad ersättning från Migrationsverket avseende asylsökande 2023 samt intäkter i samband med rekonstruktion av extern utbildare som också hänförs till 2023. I förhållande till budget är intäkterna något lägre vilket beror på att uppdragsutbildningar är planerade längre fram under året vilket då genererar dessa intäkter.

Lönekostnader ökar mellan åren vilket främst hänförs till den årliga lönerevisionen. Däremot är lönekostnaden något lägre än budget beroende på färre deltagare i arbetsmarknadsanställningar än planerat och att en del av budgeten avser sommarjobb.

Lokalkostnadernas ökning mellan åren beror på hyresavtalens årliga indexuppräknings och något mer lokaler inom Daglig verksamhet och Vuxenutbildningen.

Övriga kostnader minskar mellan åren vilket främst hänförs till Gymnasieskolan men även Arbetsmarknad och försörjning som arbetat intensivt under föregående år för att minska dessa. Vuxenutbildningen hade även kostnader för köp av extern utbildning i början av 2023 som förklarar utvecklingen till 2024. I förhållande till budgeten finns än så länge en eftersläpning av utfall som förklarar det något lägre riktvärdet för en jämnt fördelad budget för året.

Prognos

Inför 2024 har förvaltningen arbetat för att komma i balans med verksamheten till budgeten och lyckats relativt väl. Det medför att utfallet för året prognostiseras i enlighet med budget.

Men under slutet av februari har det identifierats några farhågor som noga följs och planeras vidare utifrån. Den viktigaste hänger samman med gymnasievalet inför nästa läsår med antagning till hösten där det visar sig att betydligt fler elever än beräknat sökt sig till friskolor.

En viktig del i planen för att klara budgeten 2024 har varit att ta mot de nya eleverna till hösten i befintlig organisation efter en del mindre anpassningar. Efter första elevsöket till årskurs 1 minskar den kommunala skolan i stället med några elever jämfört med tidigare. Elevökningen på cirka 120 elever ser enligt första sökningen ut att börja på fristående skolor i höst istället vilket innebär en ökad ersättning på ca 8 mnkr till de fristående skolorna. Den av kommunfullmäktige beslutade volymkompensationen i budgetramen för

2024 tillfaller därmed de fristående skolorna istället för den kommunala gymnasieskolan som beräknat inför året.

En annan viktig förändring beror på att lokalkostnaderna för de kommunala gymnasieskolorna har ökat med 10 mnkr jämfört med 2023. De tre kommunala gymnasieskolorna har fått täckning för sina kostnader i budget men den högre hyreskostnaden innebär även att ersättningen till de fristående skolorna höjs med lika mycket per elev (enligt lag skall de få samma ersättning som en elev som studerar på kommunal skola genererar). Detta ersätts inte fullt ut i KF budgetram vilket ger en budgetavvikelse med -3 mnkr.

Dessa farhågor hanteras för närvarande i förvaltningen som planerar åtgärder och vidare förslag till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden för beslut.

Investeringsredovisning

<i>(samtliga belopp i kkr)</i>	Utfall 2024-02	Budget 2024	Prognos 2024	Budgetavvikelse
Investeringsnetto	-93	-8 639	-8 639	0

Utfallet för perioden hänförs till gymnasieskolan för anpassning av lokaler och undervisningsutrustning och -maskiner. Prognosen för året är i enlighet med budget.

Nedan redovisas respektive verksamhet för den som vill fördjupa sig:

Arbetsmarknad och försörjning

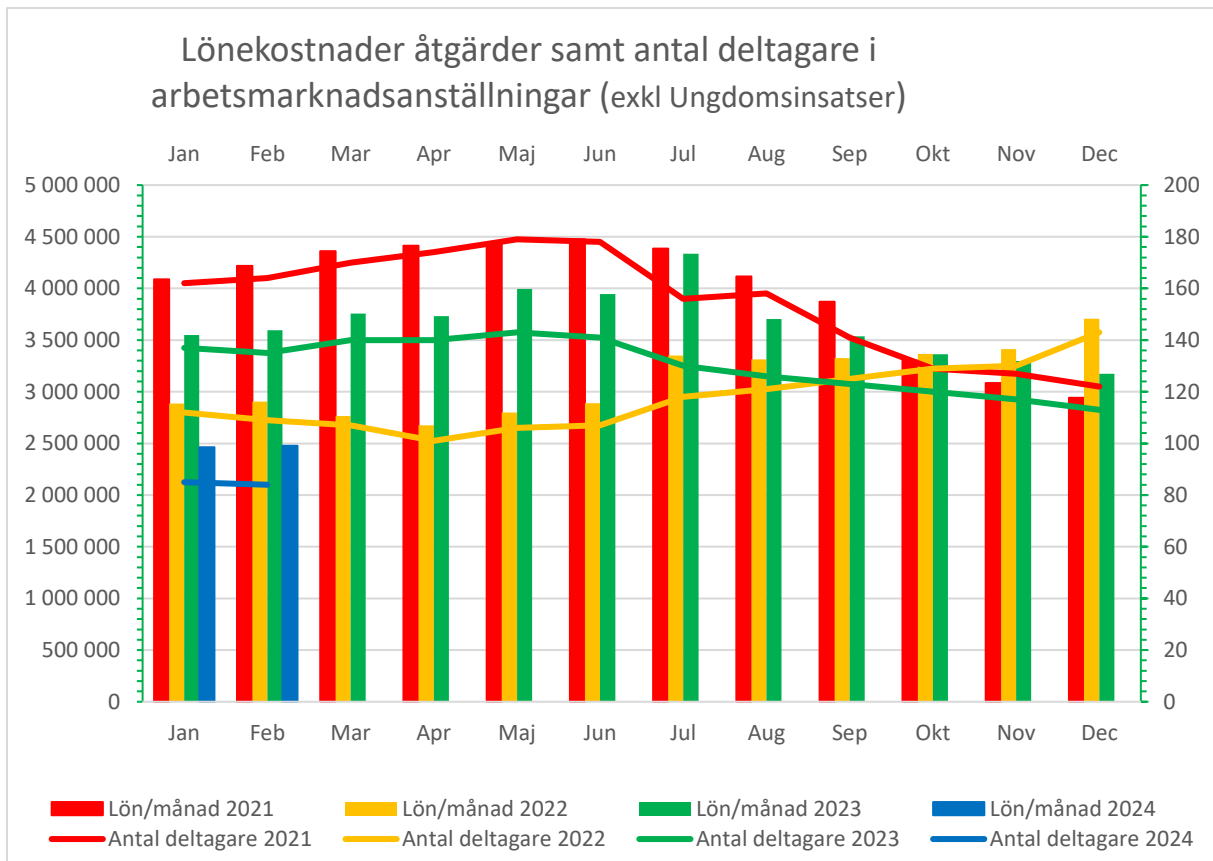
I avdelningen arbetsmarknad och försörjning ingår arbetsmarknadsinsatser, integration och handläggning av ekonomiskt bistånd (ej utbetalningar).

(samtliga belopp i kkr)	Utfall 2023-02	Utfall 2024-02	Budget 2024	% av budget 2024 Riktvärde 16,7 %	Prognos 2024	Budget- avvikelse
Verksamhetens Intäkter	8 108	5 372	46 740	11,5%	46 740	0
varav statsbidrag	6 938	4 206	36 290	11,6%	36 290	0
Lönekostnader	-15 731	-13 939	-91 410	15,2%	-91 410	0
varav egen personal	-8 394	-8 534	-52 810	16,2%	-52 810	0
varav deltagare i åtgärder	-6 758	-4 590	-32 500	14,1%	-32 500	0
varav talkarvode	-528	-543	-3 600	15,1%	-3 600	0
varav Ungdomsinsatser	-50	-272	-2 500	10,9%	-2 500	0
Lokalkostnader	-3 077	-2 458	-21 007	11,7%	-21 007	0
Kapitalkostnader	-42	-48	-278	17,2%	-278	0
Övriga kostnader	-2 365	-1 540	-15 635	9,8%	-15 635	0
Verksamhetens kostnader	-21 214	-17 984	-128 330	14,0%	-128 330	0
Periodens resultat / nettokostnad	-13 106	-12 612	-81 590	15,5%	-81 590	0

Analys

Nettokostnaden för Arbetsmarknad och Försörjning har minskat med 0,5 mnkr jämfört med motsvarande period föregående år. Det förklaras av lägre lönekostnader och statsbidrag 2024 på grund av färre deltagare i åtgärder och att hyreskostnaden för att bosätta flyktingar från Ukraina i februari inte är bokfört. Trygghetsanställningarna i andra förvaltningar påverkar jämförelsen mellan åren då lönekostnaden belastar "hemmaförvaltningen 2024. Utfallet för dessa är till och med februari månad 1,2 mnkr.

Verksamhetens nettokostnad är något lägre än riktvärdet för periodens budget. En stor del av verksamhetens intäktsbudget består av statsbidrag för arbetsmarknadsåtgärder och avvikelsen mot budgetens riktvärde förklaras av att de återrapporteras och bokförs nästkommande månad (1,5 mnkr). Lokalkostnaderna (1,0 mnkr) för bosättningen av ukrainare är inte bokförda för februari månad. Kostnaden för ungdomsinsatser (sommarijobb) belastar resultatet under sommaren och därför blir riktvärdet något missvisande. Kostnaden för Trygghetsanställningar regleras med kommunens övriga förvaltningar vid varje tertial vilket också förklarar de lägre övriga kostnaderna i förhållande till periodens budget med riktvärdet.

Prognos

Verksamheten har ingen budgetavvikelse att rapportera.

Investeringar

<i>(samtliga belopp i kkr)</i>	Utfall 2024-02	Budget 2024	Prognos 2024	Budget-avvikelse
Investeringsnetto	0	-290	-290	0

Analys

Verksamheten har ingen budgetavvikelse att rapportera.

Daglig verksamhet

Daglig verksamhet är en insats enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade för att ge invånare meningsfull sysselsättning utifrån individens egna förutsättningar.

(samtliga belopp i kkr)	Utfall 2023-02	Utfall 2024-02	Budget 2024	% av budget 2024 Riktvärde 16,7 %	Prognos 2024	Budget- avvikelse
Verksamhetens intäkter	704	734	8 498	8,6%	8 498	0
varav statsbidrag	21	21	3 600	0,6%	3 600	0
Lönekostnader	-11 832	-12 389	-76 783	16,1%	-76 783	0
Lokalkostnader	-2 001	-2 464	-14 015	17,6%	-14 015	0
Kapitalkostnader	-109	-140	-812	17,2%	-812	0
Övriga kostnader	-2 459	-2 349	-19 169	12,3%	-19 169	0
Verksamhetens kostnader	-16 401	-17 342	-110 779	15,7%	-110 779	0
Periodens resultat / nettokostnad	-15 697	-16 608	-102 281	16,2%	-102 281	0

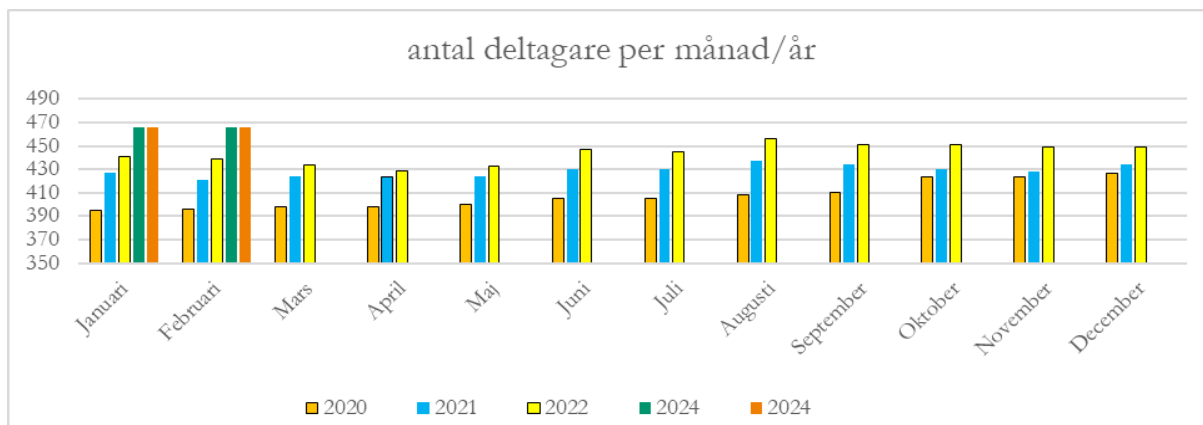
Analys

Nettokostnaden för Daglig Verksamhet har ökat med ca 1 mnkr jämfört med samma period föregående år. Ökningen mellan åren består i löneutveckling och bemanning.

Intäkterna totalt sett är under riktvärdet för perioden vilket beror på att habiliteringsbidraget från Socialstyrelsen inte är bokfört och matchas med utbetalningarna till deltagarna. Intäkter från Funkisfestivalen har också en eftersläpning i förhållande till budget för perioden.

Verksamhetens kostnader är under riktvärdet för perioden vilket främst beror på att kostnaderna för BoDa (boende och daglig verksamhet) inte fakturerats från Socialförvaltningen än.

Antal deltagare inom Daglig verksamhet är 466 personer vilket är i linje med föregående år med en utveckling över tid enligt nedan:

Prognos

Det finns utmaningar i att anpassa verksamheten till given budget men utfall för året som helhet prognostiserad i enlighet med budget.

Investeringar

<i>(samtliga belopp i kkr)</i>	Utfall 2024-02	Budget 2024	Prognos 2024	Budget-avvikelse
Investeringsnetto	0	-565	-565	0

Analys

Verksamheten prognosticerar inte någon avvikelse avseende investeringar för året.

Förvaltningsgemensamt och stab

I förvaltningsgemensamt och stab ingår gemensamma kostnader för hela utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen samt kostnader för staben.

(samtliga belopp i kkr)	Utfall 2023-02	Utfall 2024-02	Budget 2024	% av budget 2024 Riktvärde 16,7 %	Prognos 2024	Budget- avvikelse
Verksamhetens Intäkter	206	267	2 439	10,9%	2 439	0
varav statsbidrag	174	174	1 044	0,0%	1 044	0
Lönekostnader	-4 184	-4 490	-24 965	18,0%	-24 965	0
Lokalkostnader	-282	-321	-2 140	15,0%	-2 140	0
Kapitalkostnader	-36	-27	-285	9,6%	-285	0
Övriga kostnader	-2 828	-3 855	-18 993	20,3%	-18 993	0
Verksamhetens kostnader	-7 329	-8 693	-46 383	18,7%	-46 383	0
Periodens resultat / nettokostnad	-7 123	-8 426	-43 944	19,2%	-43 944	0

Analys

Verksamhetens nettokostnad för året är ca 1,4 mnkr högre än 2023.

Intäkterna är något högre än motsvarande period föregående år men betydligt lägre än ett jämnt riktvärde för året.

Kostnaderna ökar mellan åren där lönekostnaderna står för 306 tkr (7,3 %) av förändringen mellan åren. Det beror främst på genomförd lönerevision, högre personalomkostnader enligt plan i kommunen samt en tillfällig utökning med tjänst för pågående utredningar och överlämning till ny förvaltningschef.

Lokalkostnadernas utveckling beror på ökade hyreskostnader enligt årlig indexuppräknings.

Övriga kostnader har ökat med 1 mnkr vilket förklaras av ett periodiseringsfel för kostnader avseende HR-service vilket kommer att korrigeras till nästa rapport.

Prognos

Utökad tillfällig tjänst i samband med utredningar och överlämning till ny förvaltningschef prognostiseras ge ökade kostnader som i nuläget planeras att täckas upp med motsvarande lägre kostnader. En del beräknas kunna täckas upp med effektiviseringar för IT-system. Det prognostiseras sammantaget ge ett utfall för verksamheten i enlighet med budget för året.

Investeringar

(samtliga belopp i kkr)	Utfall 2024-02	Budget 2024	Prognos 2024	Budget- avvikelse
Investeringsnetto	0	-4 624	-4 624	0

Analys

Än så länge har inte någon investering genomförts. Under året förväntas kostnader i samband med genomförande av flexkontor och ett nytt tält för Kattegattgymnasiets bygg- och anläggningsprogram belasta investeringsbudgeten.

Gymnasiet

I gymnasiet ingår huvudmannskapet för de tre kommunala gymnasieskolorna (Kattegatt- Sannarps- och Sturegymnasiet), och övergripande verksamhet med kostnader för elever studerande på fristående skolor och i andra kommuner/ regioner samt intäkter i form av interkommunal ersättning.

(samtliga belopp i kkr)	Utfall 2023-02	Utfall 2024-02	Budget 2024	% av budget 2024 Riktvärde 16,7 %	Prognos 2024	Budget- avvikelse
Verksamhetens Intäkter	12 947	14 181	110 793	12,8%	110 793	0
varav statsbidrag	503	1 964	18 618	10,5%	18 618	0
Lönekostnader	-49 134	-50 868	-297 845	17,1%	-297 845	0
Lokalkostnader	-10 453	-12 313	-73 482	16,8%	-73 482	0
Kapitalkostnader	-1 481	-1 554	-8 985	17,3%	-8 985	0
Övriga kostnader	-37 351	-32 801	-234 200	14,0%	-234 200	0
Verksamhetens kostnader	-98 419	-97 536	-614 511	15,9%	-614 511	0
Periodens resultat / nettokostnad	-85 472	-83 355	-503 718	16,5%	-503 718	0

Analys

Gymnasiets nettokostnad för året är ca 2 mnkr lägre än 2023. Intäkterna förklarar detta med ca 1 mnkr där förändringen består av projektmedel från Kammarkollegiet som kommit tidigare än föregående år. Samtidigt har verksamheten fått något högre ersättning från Migrationsverket avseende 2023 som redovisas på 2024.

Kostnadsmissigt är utfallet för perioden 0,9 mnkr lägre än föregående år. Lönerna har ökat med 3,5 % där genomförd lönerrevision står för merparten av skillnaden. Samtidigt har personalomkostnader för bland annat avsättning till pensionsmedel och arbetsgivaravgifter ökat jämfört med 2023 vilket påverkar utfallet. Lokalkostnader har ökat till följd av de årliga indexuppräkningsarna för hyresavtalen samt att det har tagits höjd för högre elkostnader. Verksamheten har blivit kompenserad i budgetram från KF för ökade hyreskostnader.

De övriga kostnaderna är betydligt lägre än motsvarande period 2023. Förändringen består bland annat av att fast kostnad för elevernas skolmältider inte fakturerats ännu, att kostnaderna för elevresorna till och från skolan blivit lägre men även att inköp av förbrukningsinventarier är lägre. Gällande ersättning till fristående skolor har kostnaden ökat med 2,1 mnkr jämfört med motsvarande period förra året. Högre ersättningsnivå per elev och fler elever förklarar förändringen på två månader. Kostnader till andra huvudmän (kommuner) och regionala skolor har däremot minskat något.

Prognos

Verksamheten prognosticerar för närvarande inte någon budgetavvikelse för året. Gymnasieskolan står däremot inför stora ekonomiska utmaningar som kräver betydande anpassningar av verksamheten för att fullt ut vara i balans med budget.

Det ekonomiskt utmanande läget hänför sig till flera olika delar varav de viktigaste är:

- **Fler elever till friskolor;** Utifrån elevers ansökan till nästa läsårs gymnasie som startar till hösten visar det sig att betydligt fler än beräknat sökt sig till fristående skolor istället för Halmstads kommunala gymnasieskola. En viktig del i planen för att klara budgeten 2024 har varit att ta mot de nya eleverna i befintlig organisation efter en del anpassningar. Efter första elevsöket till årskurs

1 minskar den kommunala skolan i stället med några elever jämfört med tidigare. Elevökningen på cirka 120 elever ser enligt första sökningen ut att börja på fristående skolor i höst istället vilket innebär en ökad ersättning på ca 8 mnkr till de fristående skolorna. Den av kommunfullmäktige beslutade volymkompensationen i budgetramen för 2024 tillfaller därmed de fristående skolorna istället för den kommunala gymnasieskolan som beräknat inför året.

- **Högre ersättning till fristående skolor för lokaler;** Lokalkostnaderna för de kommunala gymnasieskolorna har ökat med över 10 mnkr jämfört med 2023. De tre kommunala gymnasieskolorna har fått täckning för sina kostnader men den högre hyreskostnaden innebär även att ersättningen till de fristående skolorna höjs med lika mycket per elev (enligt lag skall de få samma ersättning som en elev som studerar på kommunal skola genererar). Detta kostar ca 4 mnkr men ersätts inte fullt ut i KF budgetram varför det ger en budgetavvikelse på -3 mnkr. Den extra ersättning som skall genereras till fristående skolor tas från undervisningen eftersom full kompensation saknas.
- **Lägre ersättning för utvecklingsarbete;** Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen har blivit beviljade ESF-medel för projektet Ung framtid. Projektet går in i gymnasiets verksamhetsutveckling och planen inför året var att ca 3,5 mnkr skulle täcka delar av befintliga tjänster från projektmedlen. Nu när projektet är i gång har det inte kunnat genomföras.

Sammantaget har budgetavvikelser på ca 13 mnkr för verksamheten identifierats. För närvarande planeras och förankras åtgärder för att eliminera dessa budgetavvikelser på olika sätt vilket kommer preciseras mer i kommande rapporter och beslutas av utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.

Investeringar

(samtliga belopp i kkr)	Utfall 2024-02	Budget 2024	Prognos 2024	Budget-avvikelse
Investeringsnetto	-93	-2 510	-2 510	0

Analys

Verksamheten har erhållit en investeringsbudget på 2,5 mnkr som förväntas användas fullt ut under året. Bland planerade investeringar finns exempelvis maskiner till yrkesprogrammen på Kattegattgymnasiet, mörkläggningsgardiner och utbildningsutrustning till Sannarpsgymnasiet och mörkläggningsgardiner, övervakningskameror och anpassningar av naturkunskapsalar på Sturegymnasiet.

Vuxenutbildningen

I vuxenutbildningen ingår de tidigare enskilda verksamheterna Kommunvux och Halmstad Lärcentrum. Verksamheten anordnar utbildning för vuxna i kommunal regi samt upphandlar och köper utbildning av externa anordnare.

(samtliga belopp i kkr)	Utfall 2023-02	Utfall 2024-02	Budget 2024	% av budget 2024 Riktvärde 16,7 %	Prognos 2024	Budget- avvikelse
Verksamhetens Intäkter	1 594	5 173	48 255	10,7%	48 255	0
varav statsbidrag	1 287	4 203	37 940	11,1%	37 940	0
Lönekostnader	-9 150	-10 542	-71 710	14,7%	-71 710	0
Lokalkostnader	-1 518	-1 961	-11 644	16,8%	-11 644	0
Kapitalkostnader	-33	-68	-389	17,5%	-389	0
Övriga kostnader	-3 680	-3 018	-21 419	14,1%	-21 419	0
varav köp av utbildning	-2 879	-2 396	-15 363	15,6%	-15 363	0
Verksamhetens kostnader	-14 380	-15 589	-105 162	14,8%	-105 162	0
Periodens resultat / nettokostnad	-12 787	-10 416	-56 907	18,3%	-56 907	0

Analys

Efter årets två första månader är nettokostnaden 2,4 mnkr lägre än föregående år. Främsta orsaken hänförs till att statsbidrag för yrkesvux periodiserats i år vilket inte gjordes 2023. Lönekostnaderna är 1,4 mnkr högre än föregående år. I början av 2023 flyttades teoretiskt gymnasium över från extern utbildare till egen regi. Men nya lärartjänster tillkom först senare på våren vilket förklarar utvecklingen mellan åren.

Intäkterna är 3,6 mnkr bättre än föregående år. Främsta orsaken är periodisering av statsbidragen som nämndes ovan. Dessutom erhöles en ersättning på 0,6 mnkr i samband med rekonstruktionen av Infokomp i början av det här året. Jämför vi med budget är intäkterna 2,8 mnkr under budget vilket beror på uppdragsutbildning till bland annat Socialförvaltningen och Hemvårdsförvaltningen inte utförts ännu. Dessutom är schablonersättningen från Migrationsverket 0,3 mnkr lägre än budget.

Lönekostnaderna är 1,4 mnkr högre än föregående år vilket beror på att teoretiskt gymnasium för vuxenutbildningen togs in i egen regi under våren 2023. Dessutom var det ytterligare tjänster som tillsattes senare eller inte alls under 2023. Jämförs utfall mot budget är avvikelsen +1,4 mnkr. Det beror på att några tjänster budgeterats på helår men som ännu inte är tillsatta. Dessutom ligger budget på extrapersonal under sommaren. Eftersom budget är jämnt periodiserad påverkar det budgetavvikelsen under våren.

Lokalkostnaderna är 0,2 mnkr högre jämfört med föregående år. Detta beror på anpassningar till nya lokaler 2023 som genererade en ökad årshyra med 0,5 mnkr. Dessutom tillkommer den årliga indexhöjningen. Lokalkostnaderna hittills i år följer budget.

Övriga kostnader på Vuxenutbildningen är till största delen inköp av extern undervisning. Jämför vi med föregående år är kostnaden 0,7 mnkr lägre. Orsaken är att vi fortfarande hade kostnader för Infokomp innan teoretiskt gymnasieutbildning övergick i egen regi. Jämför vi med budget är kostnaderna något lägre för perioden. En betydande del av budgeterade övriga kostnader är dedikerade för flytt av Yrkes högskolan till nya lokaler senare i år.

Prognos

Efter de första två månaderna syns inga tecken på att intäkter och kostnader kommer att förändras mot budget. Detta gör att prognosen följer budget.

Investeringar

<i>(samtliga belopp i kkr)</i>	Utfall 2024-02	Budget 2024	Prognos 2024	Budget-avvikelse
Investeringsnetto	0	-650	-650	0

Analys

De planerade investeringarna hänförs till förbättring av arbetsmiljön i befintliga lokaler samt flytt av Yrkehögskolans verksamhet till Linjegatan.

Ärende UAN-2024/00088

Beslutsinstans: Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Ärendets ursprung: Justitiedepartementet

Svar på remiss gällande preskription av avlägsnandebeslut och vissa frågor om återreseförbud (SOU 2024:10)

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att anta *Yttrande över remiss gällande preskription av avlägsnandebeslut och vissa frågor om återreseförbud (SOU 2024:10)* enligt bilaga 1, daterad 2024-02-16.
2. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att paragrafen ska justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen har bjudit in Halmstads kommun och ytterligare 29 kommuner att lämna synpunkter på delbetänkande för *Preskription av avlägsnandebeslut och vissa frågor om återreseförbud (SOU 2024:10)*. Regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet, men också på utredningens alternativa utformningar gällande preskriptionstid och på frågan om preskriptionstiden bör avskaffas helt.

Termen *avlägsnandebeslut* används i remissen som samlingsbegrepp för avvisning och utvisning. Skillnaden på avvisning och utvisning handlar främst om tiden. Direkt vid gräns och inom tre månader från registrerad ankomst gäller avvisning, efter tre månader blir det utvisning. *Återreseförbud* innebär ett förbud mot att återvända till något av Schengenländerna eller Rumänien, Bulgarien och Kroatien. Med *preskription* avses när en rättslig följd upphör att gälla.

Utredningen föreslår huvudsakligen:

- Ändrade preskriptionsregler för avlägsnandebeslut som innebär att tidpunkten för när preskriptionsfristen börjar löpa ändras från den när beslutet fick laga kraft till den när utlänningen lämnar landet i enlighet med beslutet. Preskriptionsfristens längd föreslås ändras från fyra till fem år.
- En ny bestämmelse i utlänningslagen som klargör när ett återreseförbud börjar löpa. Bestämmelsen innebär en kodifiering av nu gällande rättsläge och förtydligar att ett återreseförbud som huvudregel börjar löpa när en utlänning lämnar medlemsstaternas territorium.
- Längden på ett återreseförbud, som meddelas när en utlänning inte följt en tidsfrist för frivillig avresa ska, i linje med EU-rätten, bestämmas genom en individuell prövning av samtliga omständigheter i det enskilda fallet. Längden ska som utgångspunkt bestämmas till högst fem år.

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen ser de förslag om lagförändringar som utredningen lämnar om preskription av avlägsnandebeslut och vissa frågor om återreseförbud som lämpliga.

Sammantaget ser förvaltningen att de föreslagna lagförändringarna bör leda till ett ökat incitament att fullfölja avlägsnandebeslut och således att färre människor lever illegalt och i utsatta förhållanden i Sverige. Förtydligandet av lagstiftningen kring återreseförbud ses också som lämpligt i syfte att bevara dess rättsverkan.

Förvaltningen ser vidare att preskriptionstiden inte bör avskaffas helt med anledning av den begränsade möjligheten att beviljas uppehållstillstånd från utlandet samt på grund av de skiftande förutsättningarna i omvärlden.

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag på yttrande framgår av bilaga 1.

Ärendets beredning

Inom kommunen

Ärendet har handlagts av integrationsutvecklare inom utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens avdelning för arbetsmarknad och försörjning.

Facklig samverkan

Information i HUKSAM den 20 mars 2024.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

En grundläggande princip i den svenska migrationspolitiken är att den som inte har grund för uppehållstillstånd och som får ett beslut om avvisning eller utvisning (avlägsnandebeslut) ska återvända till sitt hemland. För att kunna upprätthålla en långsiktigt hållbar migrationspolitik som motverkar framväxten av ett skuggsamhälle är det avgörande att personer med lagakraftvunna avlägsnandebeslut återvänder så snabbt som möjligt. Ett effektivt genomförande av avlägsnandebeslut är inte enbart en fråga om migrationspolitikens och asylprövningens legitimitet utan det är också viktigt ur humanitär synpunkt eftersom den som vistas i landet utan tillstånd riskerar att hamna i en utsatt position.

Regeringen beslutade således den 30 juni 2022 att ge en särskild utredare i uppdrag att se över delar av regelverket kopplat till återvändande och föreslå åtgärder i syfte att stärka återvändandeverksamheten för den som har ett verkställbart beslut om avvisning eller utvisning. Den 30 augusti 2023 beslutade regeringen om ett tilläggsdirektiv som bland annat innebar att utredningen skulle ta ställning till om preskriptionstiden för avlägsnandebeslut ska förlängas eller avskaffas och om återreseförbud ska kunna bestämmas till längre tid än i dag.

I remitteringen av delbetänkandet *Preskription av avlägsnandebeslut och vissa frågor om återreseförbud (SOU 2024:10)* har Halmstads kommun utsetts till en av remissinstanserna. Kommunstyrelsen har bjudit in utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden att lämna synpunkter på förslaget.

Ärendet styrs av:

- Utlänningslagen (2005:716).
- Utlänningsförordningen (2006:97).
- EU:s Återvändandedirektiv.

Analys

Analys av förslaget

I det nuvarande regelverket har den som fått ett beslut om avlägsnande efter preskriptionstiden löpt ut möjlighet att få en ny prövning av sin rätt till uppehållstillstånd utan att det framkommit några nya omständigheter. Detta riskerar att skapa en förväntan hos enskilda om att den första bedömningen av rätten till uppehållstillstånd kan komma att ändras. I sin tur kan det framkalla en vilja att stanna i Sverige i avvaktan på att avlägsnandebeslutet upphör att gälla. Sett till återvändandearbetet bör utredningens förslag, att preskriptionstiden ska börja löpa vid tidpunkten då utlänningen lämnar landet i enlighet med beslutet, leda till positiva effekter i den mån att utlänningens incitament att medverka till avlägsnandebeslutet ökar. De förändringar som föreslås i utredning bör således innebära att flera resurser frigörs som kan läggas på åtgärder som främjar återvändandet i stället för att igen pröva en enskilds rätt till uppehållstillstånd på samma grunder som tidigare.

Vidare får det anses rimligt att öka preskriptionstiden från fyra till fem år som utredningen föreslår då fem år motsvarar den kortaste preskriptionstiden som gäller för beslut om utvisning på grund av brott som fattas av allmän domstol. Därtill innebär en förlängning av preskriptionstiden att ett avlägsnandebeslut kan verkställas på nytt under en längre period. Sammanfattningsvis gör utredningen en bra avvägning i relation till att preskriptionstiden blir något längre än under nuvarande regelverk samtidigt som preskriptionstiden för avlägsnandebeslut som inte meddelas av allmän domstol som regel inte blir längre än för de beslut som meddelas vid utvisning på grund av brott.

Ett återreseförbud är avsett att vara ett komplement till ett beslut om avlägsnande. Återreseförbud meddelas vanligen när en utlänning inte följt tidsfristen för frivillig avresa och syftar till att hindra en eventuell senare vistelse genom att säkerställa att även den vistelsen kommer anses vara olovlig. Återreseförbud enligt nuvarande reglering bestäms som regel till ett år i enlighet med utlänningslagen. Reglerna kring längden på ett återreseförbud behöver ändras för att vara förenliga med EU-rättens krav på en individuell prövning. Detta innebär att det blir möjligt att meddela längre återreseförbud jämfört med nu gällande regler.

I ett avgörande i EU-domstolen den 27 juli 2017 klargjordes att ett återreseförbud, som meddelats i en situation där återvändandedirektivet är tillämpligt, ska beräknas från den tidpunkt då utlänningen lämnar medlemsstaterna territorium. Innan dess var den allmänna uppfattningen i Sverige att ett återreseförbud började löpa den dag avlägsnandebeslutet fick laga kraft. Det saknas idag en uttrycklig reglering kring detta i utlänningslagen.

Utredning föreslår även ett nytt stycke i 12 kap. 22 § utlänningslagen om att preskriptionstiden ska förlängas när ett återreseförbud löper. Detta är inte något som är aktuellt i alla ärenden men alltså ett relevant tillägg. I dagsläget kan det uppstå situationer där ett återreseförbud löper vid tidpunkten då preskription annars skulle ha inträtt. Detta gäller framför allt i de situationer där utlänningen har meddelats ett återreseförbud som är längre än fem år. Denna föreslagna förändring får anses vara lämplig för att säkerställa att rättsverkningarna av ett återreseförbud inte upphör att gälla på grund av att ett avlägsnandebeslut preskriberas.

Utgångspunkten för målgruppen är enligt utlänningslagen att individen har rätt till en fullständig utredning och prövning av rätten till uppehållstillstånd, i två instanser – både hos Migrationsverket och migrationsdomstol. Om en utlänning fått avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd efter en sådan

prövning är utgångspunkten att utlänningen ska lämna landet – frivilligt i första hand eller annars med tvång. I detta ligger också att utlänningen inte anses riskera någon form av skyddsgrundande förföljelse eller illabehandling vid en verkställighet. Skulle det inträffa något som ändrar den bedömningen eller om utlänningen till exempel blir allvarligt sjuk ska dettas hanteras i enlighet med reglerna för verkställighetshinder i 12 kap. 18 och 19 §§ utlänningslagen.

Hållbarhetsanalys

Målgruppen som berörs av utredningen är individer med avlägsnandebeslut. Det är således både kvinnor, män och barn i olika typer av familjekonstellationer.

Många i gruppen som berörs av utredningens förslag lever i stor utsatthet i Sverige. Dessa levnadsförhållanden är dock inte direkt beroende av reglerna om preskription av avlägsnandebeslut. Därför kan det inte heller anses innebära att människor får leva längre i ovisshet eller att det försvårar för utlänningen att legalisera sin vistelse i Sverige. Många i gruppen som berörs av utredningens förslag lever alltså i stor utsatthet i Sverige. En av utredningens avsikter är således att öka incitamenten att följa avlägsnandebeslutet och därigenom förkorta tiden som utsatt i Sverige.

Barn är en grupp som har begränsade möjligheter att påverka sin vistelse i Sverige. Föräldrarnas agerande kan få stora konsekvenser för hur lång tid barn vistas i Sverige med gällande avlägsnandebeslut. Därför kan de föreslå ändrade preskriptionsreglerna påverka barn särskilt. Dock så kan den förväntan som idag delvis finns att ett uppehållstillstånd till slut kommer beviljas förutsatt att man stannar i landet tillräckligt länge inte anses vara gynnsam för barnens utveckling. I stället bör det rimligen vara bättre att tidigt acceptera att något uppehållstillstånd inte beviljats och anpassa sig efter de förutsättningarna för ett barns utveckling. I övrigt påverkas inte barns rättigheter av utredningens förslag. Ett barn som vistas i Sverige med gällande avlägsnandebeslut kommer även i framtiden ha rätt till skolgång och sjukvård utan begränsningar. Barnfamiljer har också fortsatt rätt till boende med stöd av Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) efter att tidsfrist för frivillig avresa har löpt ut.

Ekonomi ur kommunens perspektiv bör inte påverkas nämnvärt då förslaget i sig inte innebär en ökning av kostnaderna då enskildas behov av sjukvård och skolgång får antas vara opåverkat. Det kan dock behövas göras en viss omfördelning av kostnaderna från den statliga ersättningen som Migrationsverket betalar ut för kostnader för asylsökande till de statsbidrag som regioner och kommuner får för kostnader för vård och skolgång för den som vistas i landet utan tillstånd. Detta med anledning av att det kan antas ske en förskjutning vid föreslagna förändrad preskriptionsreglering då utläningar med avlägsnandebeslut inte längre kommer, med viss regelbundenhet, kunna ansöka om asyl under sin vistelse i Sverige.

Reglerna för uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder bedöms vara tillräckliga för att verkställigheten av ett avlägsnandebeslut inte ska riskera att ske i strid mot Sveriges internationella åtaganden genom till exempel EKMR (europiska konventionen), barnkonventionen och FN:s flyktingkonvention. Det finns inte något krav på regelbunden och generell omprövning av ett avlägsnandebeslut. Förslaget om förändrad preskriptionstid påverkar därför inte Sveriges internationella åtaganden och bedöms heller inte innehålla något som påverkar förenligheten med regeringsformen.

Ärendets beslutsgång

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden yttrar sig i ärendet och skickar det till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Beslutsunderlag

1. Yttrande över remiss gällande preskription av avlägsnandebeslut och vissa frågor om återreseförbud (SOU 2024:10), daterat 2024-02-16
2. Preskription av avlägsnandebeslut och vissa frågor om återreseförbud (SOU 2024:10)

Information om beslutet

-

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Marcus Eriksson, förvaltningschef
Bobby Svitzer, verksamhetschef
Philip Alexandersson, handläggare, integrationsutvecklare

Yttrande över remiss gällande preskription av avlägsnandebeslut och vissa frågor om återreseförbud (SOU 2024:10)

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden tillstyrker utredningens föreslagna lagförändringar om preskription av avlägsnandebeslut och vissa frågor om återreseförbud med följande motivering:

- Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden finner att ett ökat incitament att fullfölja avlägsnandebeslut med en preskriptionstid som gäller från dagen konstaterad utresa har skett i stället för från dagen det får laga kraft är positivt.
- Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden finner att ett ökat incitament att följa avlägsnandebeslut bör leda till att färre individer väljer att stanna illegalt i Sverige där de lever under utsatta förhållanden och i falska förhoppningar om att få ett uppehållstillstånd efter preskriptionstiden under nuvarande reglering.
- Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ser ett värde i att lagstiftningen kring återreseförbudet förtydligas för att uppfylla sitt syfte i relation med föreslagna förändring om ändrad preskription av avlägsnandebeslut. Vidare instämmer nämnden i utredningens förslag om att längden på ett återreseförbud som meddelas när en utlänning inte följt en tidsfrist för frivillig avresa ska bestämmas genom en individuell prövning av samtliga omständigheter i de enskilda fallen.

Därtill instämmer utbildnings och arbetsmarknadsnämnden i att:

- Befintlig lagstiftning i utlänningslagen inom ramen för regelverket om uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder fyller sitt syfte i de fall ett avlägsnandebeslut inte kan eller får verkställas på grund av omständigheter uppkomna efter beslutet.
- Preskriptionstiden inte bör avskaffas helt. Detta med anledning av den begränsade möjligheten att beviljas uppehållstillstånd för den som befinner sig i utlandet när det finns ett gällande avlägsnandebeslut samt med åtanke på att förutsättningarna i omvärlden är ständig föränderliga.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Christofer Lundholm, ordförande
Marcus Eriksson, förvaltningschef

Ärende UAN-2024/00047

Beslutsinstans: Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Ärendets ursprung: Motion från Vänsterpartiet

Svar på motion om kostnadsfria mensskydd för unga

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att anta *Yttrande över motion om kostnadsfria mensskydd för unga* enligt bilaga 1, daterad 2024-03-04.

Sammanfattning av ärendet

Vänsterpartiet har inkommit med motionen *Kostnadsfria mensskydd till unga* till kommunfullmäktige. I motionen föreslås att mensskydd ska erbjudas kostnadsfritt i grundskola och gymnasium samt att mensskydd ska finnas tillgängligt och kostnadsfritt i andra kommunala verksamheter där unga befinner sig, exempelvis bibliotek, idrottshallar och mötesplatser.

Inom Halmstads kommunala gymnasieskola erbjuds idag kostnadsfria mensskydd som elever kan hämta hos skolsköterskorna vid behov. Den främsta utmaningen kopplat till förslaget är just kostnaden för inköp och distribution av mensskydden samt påfyllnad av produkter. Det handlar dels om arbetstid, dels om vilken ekonomi som kopplas till förslaget. Motionens förslag innebär antingen en ökad kostnad för kommunen eller en ökad kostnad för nämnden inom en verksamhet i besparing. Ska medel tas inom befintlig ram, påverkar förslaget resurssättningen inom gymnasieskolans grunduppdrag.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens yttrande framgår av bilaga 1.

Ärendets beredning

Inom kommunen

Ärendet har beretts av verksamhetschef för den medicinska elevhälsan, medicinskt ledningsansvarig sjuksköterska, kvalitetsutvecklare samt ekonom.

Facklig samverkan

Information i HUKSAM den 20 mars 2024.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Vänsterpartiet har inkommit med motionen *Kostnadsfria mensskydd till unga* till kommunfullmäktige. I motionens att-sats föreslås att:

- Mensskydd erbjuds kostnadsfritt i grundskola och gymnasium.
- Mensskydd finns tillgängligt kostnadsfritt i andra kommunala verksamheter där unga befinner sig, som exempelvis bibliotek, idrottshallar och mötesplatser för unga.

Kommunstyrelsen har remitterat motionen till barn- och ungdomsnämnden, teknik- och fastighetsnämnden, kulturnämnden samt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.

Analys

Analys av förslaget

Utredningen från kommunledningsförvaltningen om kostnadsfria mensskydd är välgjord, saklig och ger en nyanserad bild över varför kostnadsfria mensskydd är en politisk fråga. Den tydliggör också att det är en fråga kopplad till barn och ungas närvaro i skolan samt aktivitet på fritiden och därmed även en fråga som handlar om vi ger unga samma möjligheter och förutsättningar i kommunen.

Inom Halmstads kommunala gymnasieskola erbjuds idag kostnadsfria mensskydd som elever kan hämta hos skolsköterskorna vid behov. Under samtal om utredningen och motionens innehåll lyfts att elevhälsan kan förbättra sin information om möjligheten att hämta kostnadsfria mensskydd hos elevhälsan finns och på så vis minska tabun. Den främsta utmaningen kopplat till förslaget är just kostnaden för inköp och distribution av mensskydden samt påfyllnad av produkter. Det handlar dels om arbetstid, dels om vilken ekonomi som kopplas till förslaget. Motionens förslag innebär antingen en ökad kostnad för kommunen eller en ökad kostnad för nämnden inom en verksamhet i besparing. Ska medel tas inom befintlig ram, påverkar förslaget resurssättningen inom gymnasieskolans grunduppdrag.

Vid en uträkning av införandet på samtliga kommunala grund- och gymnasieskolor skulle kostnaden det första året bli 507 000 kr och sedan en löpande kostnad på 118 000 kr/år (41 skolor). Detta är baserat på nuvarande elevantal i menstruerande ålder. Det finns givetvis svårigheter i att räkna på detta och en analys behöver göras över vilka toaletter som i så fall bör ha en mensskyddautomat. En reflektion som görs är nuvarande ekonomiska situation med inflation etc, och hur våra flickors hemsituation ser ut. Idag har vi inte kunskap om i vilken utsträckning flickor från socioekonomiskt utsatta förhållanden i Halmstad behöver använda sig kontinuerligt av mensskydd. En annan reflektion är att utredningen har ett tydligt barnrättsfokus med rätt till utbildning som grund samt ett jämställdhetsperspektiv, där skolan som plats skulle hantera flickors menstruation på ett sätt och kvinnors menstruation på ett sätt.

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att nämnden avstyrker förslagen utifrån motiveringen att nämndens ekonomiska läge inte tillåter verksamheten att arbeta med förslaget inom befintlig budget.

Hållbarhetsanalys

Social hållbarhet

- Förslaget bedöms bidra till att utjämna skillnader mellan flickor och pojkar.
- Förslaget går i linje med FN:s globala mål och Agenda 2030.

Miljömässig hållbarhet

- Inga konsekvenser.

Ekonomiska konsekvenser

- Motionen innebär att kostnader kommer uppstå. Kostnadsanalysen som finns i utredningen är välgjord.

Ärendets beslutsgång

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden yttrar sig i ärendet och skickar det till kommunstyrelsen för vidare hantering.

Beslutsunderlag

1. Yttrande över motion om kostnadsfria mensskydd för unga, daterat 2024-03-04
2. Motion från Vänsterpartiet om kostnadsfria mensskydd för unga
3. Utredning – Motion kostnadsfria mensskydd för unga

Information om beslutet

-

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Marcus Eriksson, förvaltningschef
Hanna Glans, kvalitetschef
Solveig Lagerhall, handläggare, kvalitetsutvecklare

Yttrande

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
2024-03-04
UAN-2024/00047

Yttrande över motion om kostnadsfria mensskydd för unga

Vänsterpartiet har i motionen följande förslag:

- Mensskydd erbjuds kostnadsfritt i grundskola och gymnasium.
- Mensskydd finns tillgängligt kostnadsfritt i andra kommunala verksamheter där unga befinner sig, som exempelvis bibliotek, idrottshallar och mötesplatser för unga.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden avstyrker förslagen i motionen om kostnadsfria mensskydd för unga med följande motivering:

- Ett eventuellt införande skulle innebära en ekonomisk konsekvens för utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, något som nämnden inte ser möjligt att hantera inom befintlig budget. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden gör bedömningen att kostnadsfria mensskydd för unga i kommunen skulle kunna vara positivt för unga ur ett socialt hållbarhetsperspektiv.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Christofer Lundholm, ordförande
Marcus Eriksson, förvaltningschef

2022 -02- 2 1

Dnr KS 2022/00159

Kostnadsfria mensskydd för unga

2022.02.17

Fria mensskydd är en fråga som är på dagordningen runt om i Sverige. Olika partier från höger till vänster, bland annat Centerpartiet i Hylte, har motionerat om att införa detta i skolan. I flera kommuner införs fria mensskydd, främst i skolan, men också på kommunala arbetsplatser och på offentliga toaletter. Ronneby, Smedjebacken och Åkersberga är några av de kommuner där man på olika sätt infört fria mensskydd. England, Skottland och Nya Zeeland är länder som kommit långt i frågan. I Skottland är nu mensskydd helt gratis för alla som menstruerar.

De allra flesta tjejer får sin första mens i tonåren och har den under en stor del av livet. Mens har länge varit ett tabu som för många fyllts med skam. Detta kan göra att unga tjejer tycker att det är jobbigt att ställa frågor om mens och att köpa eller låna mensskydd. För en del unga tjejer är mens något som är svårt att tala om hemma. Att ha mens ska inte vara förknippat med ångest eller att familjens redan ansträngda ekonomi drabbas.

Fria mensskydd är både en klassfråga och en jämställdhetsfråga. Det går inte att välja att få mens, ändå behandlas mensskydd ofta som vilken konsumtionsvara som helst. Enligt en undersökning SVT gjort räknades kostnaden under ett liv ut till 38 400 kronor. Det är inte rimligt. Ingen ung tjej ska behöva stanna hemma från skolan eller från fritidsaktiviteter för att hon inte har råd med mensskydd. Varken tjejjers utbildning eller fritid ska behöva påverkas av bristande tillgång till mensskydd. Det handlar om frihet. Att kostnadsfritt kunna få tillgång till mensskydd för unga kan bidra till att utjämna sociala och ekonomiska skillnader vilket kan bidra till en mer jämlik hälsa samtidigt som mensens avdramatiseras. Att veta att det finns mensskydd i närheten skapar också en känsla av trygghet och frihet.

Det finns olika sorters mensskydd både engångsartiklar som bindor och tamponger men också den mer hållbara menskoppen. Det är en billig, smidig och ekologiskt hållbar produkt som kan hålla i tio år. Det är viktigt att kunna informera om vilka mensskydd som finns och kunna erbjuda olika alternativ. Här spelar givetvis skolhälsovården en viktig roll.

Vänsterpartiet yrkar att kommunfullmäktige beslutar att:

- Mensskydd erbjuds kostnadsfritt i grundskola och gymnasium.
- Mensskydd finns tillgängligt kostnadsfritt i andra kommunala verksamheter där unga befinner sig, som exempelvis bibliotek, idrottshallar och mötesplatser för unga.

Tania Bengtsson
Gruppledare

Maria Johansson
Ledamot kommunfullmäktige

Utredning- Motion kostnadsfria mensskydd för unga

Sammanfattning

2022 inkom en motion till kommunfullmäktige från Tania Bengtsson (V) och Maria Johansson (V). I motionen yrkas att kommunfullmäktige beslutar:

- Att mensskydd erbjuds kostnadsfritt i grundskola och gymnasium.
- Att mensskydd finns tillgängligt kostnadsfritt i andra kommunala verksamheter där unga befinner sig, som exempelvis bibliotek, idrottshallar och mötesplatser för unga.

I den initiala hanteringen av motionen som genomfördes under våren 2022 konstaterade kommunledningsförvaltningen att frågan om kostnadsfria mensskydd var för stor och komplex för att ett tydligt ställningstagande skulle kunna göras inom ramen för ett motionssvar. Efter dialog med berörda förvaltningar konstaterades det att ett mer omfattande utredningsunderlag behövdes för att skarpa ställningstagande skulle kunna göras vid en remissrunda. Med bakgrund till detta beslutade kommunfullmäktige att motionen skulle återremitteras för att genomföra erforderliga utredningar i frågan innan slutgiltigt beslut tas i kommunfullmäktige. (KF § 73 Dnr KS 2022/00159)

I linje med kommunfullmäktiges beslut syftar denna utredning till att ge en tydligare och mer samlad bild över kommunens gemensamma nuläge, behov och konsekvenser kopplat till motionens förslag. Detta är ett kunskapsunderlag som kan användas som stöd när ställningstagande ska göras i berörda nämnder när motionens remitterats. Efter inspel har samlats in från berörda förvaltningar och nämnder från remissrundan kommer ett motionssvar skrivas fram för beslut i kommunfullmäktige.

Nuläge, förutsättningarna och behov kopplat till att erbjuda gratis mensskydd skiljer sig åt i kommunens verksamheter. Den utmaning som man främst lyfter kopplat till förslaget är kostnaden för inköp och distribution av mensskydden. Däremot bedömer samtliga tillfrågade förslaget väsentligt och viktigt utifrån från ett jämlik-och jämställdhetsperspektiv. Blir det ett bifall för motionens förslag är det dock viktigt att berörda förvaltningar får resurser och utrymme att utforma implementeringen på ett sätt som passar respektive verksamhet och sammanhang.

Det finns många fördelar med att erbjuda gratis mensskydd från ett socialt hållbarhetsperspektiv. Att erbjuda gratis mensskydd skulle bidra till minst tre av FN:s globala mål: ökad jämställdhet, ökad jämlikhet och rätten till hälsa. Från ett miljömässigt perspektiv så har motionens förslag ingen större påverkan däremot innebär förslaget ekonomiska konsekvenser kopplat till ökade kostnader för kommunen.

Utredningens beredning

Kommunledningsförvaltningens samhällsutvecklingsavdelning har ansvarat för att ta fram utredningsunderlaget. Under utredningen har dialog förts med skolsköterskor från barn- och ungdomsförvaltningen samt utbildnings-och arbetsmarknadsförvaltningen. Information har även samlats in från teknik-och fastighetsförvaltningen och kulturförvaltningen. Ekonomiavdelningen på kommunledningsförvaltningen har varit ett stöd i att ta fram de ekonomiska konsekvenserna av förslaget. Extern dialog har även förts med Jönköping och Båstads kommun samt ett antal företag som erbjuder olika typer av lösningar för distribution av gratis mensskydd.

Bakgrund

2022 inkom en motion till kommunfullmäktige från Tania Bengtsson (V) och Maria Johansson (V). I motionen yrkas att kommunfullmäktige beslutar:

- Att mensskydd erbjuds kostnadsfritt i grundskola och gymnasium.
- Att mensskydd finns tillgängligt kostnadsfritt i andra kommunala verksamheter där unga befinner sig, som exempelvis bibliotek, idrottshallar och mötesplatser för unga.

I den initiala hanteringen av motionen som genomfördes under våren 2022 konstaterade kommunledningsförvaltningen att frågan om kostnadsfria mensskydd var för stor och komplex för att ett tydligt ställningstagande skulle kunna göras inom ramen för ett motionssvar. Efter dialog med berörda förvaltningar konstaterades det att ett mer omfattande utredningsunderlag behövdes för att skarpa ställningstagande skulle kunna göras vid en remissrunda. Med bakgrund till detta beslutade kommunfullmäktige att motionen skulle återremitteras för att genomföra erforderliga utredningar i frågan innan slutgiltigt beslut tas i kommunfullmäktige. (KF § 73 Dnr KS 2022/00159)

I linje med kommunfullmäktiges beslut syftar denna utredning till att ge en tydligare och mer samlad bild över kommunens gemensamma nuläge, behov och konsekvenser kopplat till motionens förslag. Detta är ett kunskapsunderlag som kan användas som stöd när ställningstagande ska göras av berörda nämnder när motionens remitterats. Efter inspel har samlats in från berörda förvaltningar och nämnder från remissen kommer ett motionssvar skrivas fram för beslut i kommunfullmäktige.

Kostnadsfria mensskydd är en fråga som är på dagordningen runt om i Sverige på nationell, regional och kommunal nivå. I nuläget finns det inga nationella beslut eller riktlinjer kopplat till frågan även om ett flertal motioner har lyfts på nationell nivå de senaste åren. Region Halland avlog under 2023 en motion som yrkade att mensskydd ska vara en självklar hygienprodukt på regionens toaletter. Förslaget om gratis mensskydd har även väckts i flera svenska kommuner. Utredningar genomförs och i många fall har beslut fattats. Majoriteten av de motioner eller initiativ på kommunal nivå kretsar kring frågan om att införa gratis mensskydd i skolan. Några exempel på detta är Hagfors kommun som 2022 införde automater med gratis mensskydd på skolan efter ett initiativ från elevrådet. Båstads kommun införde liknande automater på sina skolor i början av 2023 till följd av ett medborgarförslag. Kommunfullmäktige i Hylte beslutade i mars 2023 att införa gratis mensskydd på samtliga grundskolor i kommunen. I Jönköpings kommun infördes gratis mensskydd i grundskolan efter frågan lyfts och beslutats av barn- och utbildningsnämnden. I vissa kommuner landar utredningarna i att skolsköterskorna redan erbjuder gratis mensskydd för de som behöver och man menar att detta är tillräckligt. På vissa skolor finns redan gratis mensskydd på toaletterna. En del kommuner hänvisar till att då eleverna spenderar så mycket tid i skolan att det är motiverat med gratis mensskydd. Det beskrivs som lika självklart som att tillhandahålla toalettpapper och tvål på toaletterna. Det man kan konstatera är att perspektiven och förutsättningarna i olika utredningar, kommuner och skolor runt om i Sverige skiljer sig åt.

Även om kostnadsfria mensskydd i skolan är den vanligaste ingången när frågan om gratis mensskydd lyfts på kommunal nivå i Sverige så finns det även exempel där man tagit ett bredare grepp. Flera kommuner såsom Ronneby, Smedjebacken och Åkersberga har även kostnadsfria mensskydd på till exempel kommunala arbetsplatser och på offentliga toaletter. Blickar vi utanför Sveriges gränser så är Skottland en föregångare i denna fråga då deras parlament röstade igenom att alla kvinnor skulle få gratis mensskydd 2020.

Föreningen Mensen lyfter tillsammans med bland annat Rädda Barnens ungdomsförbund, RFSU och Majblommans riksförbund frågan om gratis mensskydd genom ett uppdrag. Där beskrivs frågan i ett större sammanhang på följande vis: Menscykeln är vardag för halva befolkningen. Denna naturliga kroppsfunction skär genom ekonomiska, hälsomässiga och sociala sfärer och omgärdas av tabun, mensfattigdom och kunskapsluckor. I en resolution från FN:s råd för mänskliga rättigheter sammanfattas att alla som har mens måste ha tillgång till mensskydd samt kunskap om kroppen. Det ska finnas stöttande normer i samhället och en infrastruktur för att hantera sin mens. Finns inte detta så påverkas jämställdhetsutvecklingen negativt och hindrar menstruerande personers åtnjutande av mänskliga rättigheter, framför allt rätten till utbildning och god hälsa.

Analys

Analys av förslaget

I Föreningen Mensens uppdrag beskrivs det att även om mensfattigdom inte drabbar den stora massan i Sverige så förekommer det och innebär stora konsekvenser för de drabbade. Fler dimensioner än den ekonomiska spelar in. Tabun och skamkänslor gör att barn upplever det obekvämt att ställa frågor om mens, köpa eller låna ett mensskydd. Vissa går med samma skydd längre än rekommenderat eller tvingas till nödlösningar såsom att använda toapapper, vilket skapar oro för hälsan och stress för att blöda igenom.

Tillgängligheten av gratis mensskydd för barn och unga skiljer sig åt i Halmstads kommuns verksamheter. De förvaltningar som har gett inspel i denna utredning är barn och ungdomsförvaltningen, utbildning- och arbetsmarknadsförvaltningen, kulturförvaltningen och teknik- och fastighetsförvaltningen, då dessa bedöms vara främst berörda av motionens förslag. En del av dessa förvaltningar erbjuder redan gratis mensskydd och en del gör det inte. I både grundskolan och gymnasieskolan så kan elever hämta gratis mensskydd hos skolsköterskorna vid behov. På Kärlekens skola (grundskola) har man även satt upp en automat med mensskydd på en av skolans toaletter för att göra mensskydd ännu mer tillgängligt för eleverna. Kulturförvaltningen har menssäkrat delar av sin verksamhet, i nuläget är 6 verksamheter menssäkrade, Kulturhuset Nolltrefem, Mötesplatserna för unga (Hype, Horizonten, Zonen och United) samt Aktiv sommar lägren. Teknik- och fastighetsförvaltningen erbjuder inte i kostnadsfria mensskydd i nuläget.

Även behovsbilden kopplat till att erbjuda gratis mensskydd skiljer sig åt mellan olika verksamheter. Skolsköterskorna på grundskolan ser att de inte fyller det behov av mensskydd som finns på grundskolorna i nuläget. Även om eleverna kan gå till skolsköterskan och be om mensskydd så är det inte alltid skolsköterskor på plats på samtliga skolor. Man ser därför positivt på motionens förslag och uppmuntrar en lösning som möjliggör att mensskydd är tillgängliga även när skolsköterskor inte är på plats på skolorna. Pratar man däremot med skolsköterskorna på gymnasiet så är behovsbilden annorlunda. Man anser att man fyller det behov som finns och att efterfrågan på mensskydd generellt inte är särskilt hög bland eleverna. Man upplever inte heller att det finns någon direkt skam runt att komma och fråga om mensskydd. Teknik- och fastighetsförvaltningens ser att det kan finnas ett behov att erbjuda gratis mensskydd i vissa av deras anläggningar då dessa fyller en viktig funktion kopplat till ungdomars fritid. De har dock inte fått några signaler kring att detta efterfrågats av de barn och unga som vistas där. De lyfter även att de föreningarna som har sina aktiviteter i dessa lokaler i vissa fall har med sig mensskydd i sina medicinväskor som finns med på träning och match och kan till viss del fylla behovet av mensskydd bland de barn och unga som deltar. Tabun och skam kopplat till mens försvårar möjligheten att få en tydlig bild av målgruppens behov av mensskydd. Barn och unga är inte alltid

bekväma med att prata om eller efterfråga mensskydd. Kulturförvaltningens erfarenhet i de verksamheter de har som erbjuder kostnadsfria mensskydd är att mensskydden inte är något ungdomarna direkt pratar om men man märker att de går åt och i några enstaka fall har ungdomar uttryckt att de är tacksamma att det finns tillgängligt.

De utmaningar som man främst lyfter kopplat till förslaget är kostnaden för inköp och distribution av mensskydden. Även frågan om hur drift, kontroll och påfyllnad av produkter ska skötas uppmärksammas. Vissa ser även en risk för förstörelse eller missbruk av produkterna. Samtidigt säger de verksamheter som redan erbjuder gratis mensskydd att förstörelse inte är ett utbrett problem. Däremot är det viktigt att tänka igenom var och på vilket sätt man tillgängliggör mensskydden för att undvika förstörelse. Till exempel kan det vara klokt att placera dem på en toalett i närheten av personal som kan hålla lite uppsikt.

Det är tydligt att nuläge, förutsättningarna och behov skiljer sig åt inom kommunen. Däremot bedömer samtliga tillfrågade förslaget väsentligt och viktigt utifrån från ett jämlik-och jämställdhetsperspektiv. Bli det ett bifall för motionens förslag är det dock viktigt att berörda förvaltningar får resurser och möjlighet att utforma implementeringen på ett sätt som passar respektive verksamhet och sammanhang.

Hållbarhetsanalys

Social hållbarhet

Våren 2021 gjordes den första nationella undersökningen av mensfattigdom, menshälsa och menskunskap i Sverige. Det var en sifo-undersökning som genomfördes av föreningen mens. I undersökningen intervjuades 742 personer med mens mellan 16 och 21 år. Undersökningen visade att 5 % har någon gång varit med om att de eller deras familj inte haft råd med mensskydd. 71 % säger att de någon gång tvingats använda till exempel toalettpapper som mensskydd för att de inte haft tillgång till mensskydd. 10 % har någon gång missat skola, jobb, träning eller annan fritidsaktivitet för att de inte haft tillgång till mensskydd och 14 % har någon gång känt oro eller skam över att inte ha tillgång till mensskydd.

I samma undersökning uppgav 37 % att de någon gång har använt mensskydd så länge att de varit oroliga för att det skulle påverka deras hälsa och 25 % har någon gång fått problem med snippan för att de använt mensskydd längre än rekommenderat. Tillgängliggöra mensskydd för unga är därför viktigt utifrån ett hälsoperspektiv. Tabun runt mens kan få menstruerande personer att känna sig skamsna och osäkra inför en helt normal biologisk process. Skam kring mens kan även ha negativa effekter på den psykiska hälsan. I sifo-undersökningen svarade 67 % av de intervjuade att de har varit med om att andra har skämtat eller lagt kommentarer om mens på ett sätt som känts elakt. 63 % säger att de någon gång känt pinsamhet inför att köpa eller be om att få ett mensskydd. FN lyfter vikten av att mens inte ska vara ett tabu och att alla ska få ha sin mens utan att känna rädsla eller skam eller behandlas som mindre värd. Gratis mensskydd är ingen lösning mot begränsande tabun men ett steg i rätt riktning och kan bidra till normaliseringen av menstruation.

Då barn och unga vistas stora delar av sin vardag i skolan är det inte konstigt att frågan om gratis mensskydd har blivit uppmärksammat i relation till skolan. Tillgången till mensskydd är dock inte alltid en självklarhet för elever. I föreningen mensens sifo-undersökning uppgav enbart 9 % att de vet säkert att det finns mensskydd att hämta någonstans på sin skola och bara 15 % uppgav att de skulle vara helt

bekväma med att prata om mens med en lärare eller chef om de skulle behöva mensskydd. Gratis mensskydd i skolan är i linje med skollagens skrivningar. Skollagen säger att skolan ska sträva efter att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning samt att utbildningen ska utformas i enlighet med demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna om alla människors lika värde och jämställdhet. Skolan är elevernas arbetsmiljö och den ska vara inkluderande, jämlik och trygg. Det är svårt att uppnå om barn går och oroar sig för att belasta familjens ekonomi när de behöver ett paket bindor, stannar hemma för att de inte får tag på mensskydd eller äventyrar sin hälsa för att de tvingas använda ett mensskydd för länge. Enligt artikel 28 i FN:s Barnkonvention ska skolan vidta åtgärder för att uppmuntra regelbunden närvaro i skolan och minska antalet studieavbrott. Att erbjuda kostnadsfria mensskydd är en del i att underlätta det dagliga livet för eleverna på skolan då ingen elev behöver lämna skolan för att gå till affären eller hemmet på grund av att mensskydd inte finns tillgängligt när denna behöver det. Lättillgängliga mensskydd på skolans toaletter antas leda till färre avbrott i skolvardagen och detta är positivt både för eleven och för undervisande personal. Flera länder har lagstiftat om gratis mensskydd i skolan efter att behovet visat sig vara stort, exempelvis England och Nya Zeeland. Runt om i Sverige har elever själva drivit frågan på sina skolor och tillgängliga mensskydd är något målgruppen efterfrågar. Föreningen mensen menar att för att respektera barns integritet och kroppsliga autonomi bör det erbjudas ett urval av mensskydd som är lätta att få tag på utan att de tvingas fråga runt.

Om motionens förslag antas skulle konsekvenserna kunna bli positiva utifrån ett socialt hållbarhetsperspektiv. Följderna utifrån ett jämställdhetsperspektiv kan bidra till visst utjämnande av skillnader mellan könen då flickor slipper utgifter särskilt kopplade till deras kön. Detta skulle också kompensera i de fall där ekonomin är ansträngd i familjen och vissa barn och unga idag tvingas stanna hemma från skolan eller avstå från att delta på en fritidsaktivitet på grund av menstruation och bristande tillgång till mensskydd. Det kan även bidra till ett ökat välmående och medvetenhet kopplat till mens. Genom att erbjuda gratis mensskydd på skolor och verksamheter för unga kan det göra det enklare att tala om mens, normalisera menstruation och minska tabun kring menstruation.

Miljömässig hållbarhet

Motionen bedöms inte ge några särskilda konsekvenser sett till miljömässig hållbarhet. Införande av kommunalt finansierade mensskydd bör inte påverka det totala antalet mensskydd som används i kommunen, då behovet är konstant. Den totala konsumtionen av mensskydd lär inte förändras jämfört med dagsläget. Det som skulle kunna bidra till en ökad konsumtion är förstörelse eller missbruk av mensskydden när de görs publika och tillgängliga för fler. Förstörelse har däremot inte uppmärksamats som ett större problem i de verksamheter som redan erbjuder olika former av gratis mensskydd, varken i Halmstads kommun eller i andra kommuner som intervjuats i utredningen. Det finns mensskydd som är mer miljömässigt hållbara än andra. Ett sådant exempel är t.ex. menskopp. Samtidigt ses inte detta vara ett gångbart alternativ för samtliga i målgruppen, speciellt inte de yngre ungdomarna. Engångsartiklar såsom bindor och tamponger är de vanligaste alternativen för målgruppen i dagsläget.

Ekonomisk hållbarhet

Motionens förslag innebär att kostnader kommer uppstå för mensskydd i kommunala verksamheter. En exakt ekonomisk beräkning är svår att göra då motionens förslag inte specificerar var, vilken typ av mensskydd eller på vilket sätt mensskydden ska erbjudas. Det är även svårt att beräkna behov och

åtgång av mensskydd då antalet barn och unga i behov av mensskydd varierar mellan verksamheter och i vissa verksamheter som till exempel bibliotek eller idrottshallar är det svårt att specificera ett exakt antal.

Därför är kostnadsberäkningen som tagits fram i detta underlag begränsad till de kommunala skolorna. Valet att enbart räkna på skolan är att det enkelt går att ta fram elevantal per skola vilket möjliggör en ungefärlig åtgångsberäkning. Skolan är också en plats där barn och unga vistas större delen av sin vardag samt en verksamhet där vi når hela målgruppen. Det innebär dock att kostnadsberäkningen inte är heltäckande utifrån motionens förslag. Utöver de uppskattade kostnaderna kopplat till de kommunala skolorna så tillkommer kostnader för införandet av gratis mensskydd på anläggningar och verksamheter tillhörande andra kommunala verksamheter där unga befinner sig. Beräkningen ger dock en ungefärlig bild av vilka kostnader det kan tänkas röra sig om vid införandet av gratis mensskydd.

En av de vanligaste lösningarna som använts av kommuner för att erbjuda gratis mensskydd på skolor är en automat med mensskydd som monteras på utvalda toaletter. Genom en abonnemangslösning kan varje automat fyllas på med jämna mellanrum. Kostnaden för denna lösning för samtliga av de kommunala skolorna skulle vara 507 000 kr under första året och därefter en löpande årskostnad på 118 000 kr. Kostnadsberäkningen har baserats på underlag från en av de ledande leverantörerna i Sverige som används av ett flertal kommuner och offentliga aktörer samt av en av Halmstads kommun skolor. Beräkningen gäller för kostnaden för var och en av 41 automater (6 st till gymnasieskolorna och 35 st till grundskolorna) för 7.999 kr styck + montering 990 kr st + skylt till toalettdörr 99 kr st = 389 000 kr totalt, samt en abonnemangskostnad på 239 kr/månad för påfyllnad av mensskydd vilket innebär en årskostnad på 118 000 kr. (Den estimerade årsförbrukningen baseras på nuvarande elevantal i menstruerande ålder)

Det finns både billigare och dyrare alternativ av automater på marknaden. Det finns även andra typer av lösningar. På kulturförvaltningen har man till exempel menssäkrat toaletter genom att sätta upp påsar med mensskydd. 2022 var den årliga kostnaden för denna lösning på Kulturhuset Nolltrefem 1500 kr. Valet av lösning behöver självklart utgå från den kontext den ska implementeras. Dessa förutsättningar kommer oundvikligen variera mellan olika verksamheter och även påverka tillhörande kostnader.

Ytterligare en ekonomisk konsekvens som är viktig att ta höjd för inom ram för motionens förslag är kopplat till fristående skolor. De fristående skolorna i Halmstad är inte inkluderade i kostnadsberäkningen men om kostnadsfria mensskydd i skolan ska finansieras genom tillskott från central budget behöver finansieringen enligt likabehandlingsprincipen även tilldelas denna verksamhet.

Ser vi till hållbarhetsperspektivet som helhet så kan vi konstatera det finns många fördelar med att erbjuda gratis mensskydd från ett socialt hållbarhetsperspektiv. Att erbjuda gratis mensskydd skulle bidra till minst tre av FN:s globala mål: ökad jämställdhet, ökad jämlikhet och rätten till hälsa. Från ett miljömässigt perspektiv så har motionens förslag ingen större påverkan däremot så innebär förslaget ekonomiska konsekvenser kopplat till ökade kostnader för kommunen. Exakt hur stor kostnaden blir beror på hur man väljer att verkställa och implementera förslaget.

Ärende UAN-2024/00049

Beslutsinstans: Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Ärendets ursprung: Motion från Liberalerna i Halmstad

Svar på motion om indexerad habiliteringsersättning - daglig verksamhet

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att anta *Yttrande över motion om indexerad habiliteringsersättning – daglig verksamhet* enligt bilaga 1, daterad 2024-03-12.

Sammanfattning av ärendet

Liberalerna i Halmstad har inkommit med motionen *Indexerad Habiliteringsersättning - daglig verksamhet* till kommunfullmäktige. I motionen föreslår de att habiliteringsersättningen ändras till att bli timbaserad och höjs till 12:50 per timme för 2024 samt att habiliteringsersättningen från och med 2025 årligen räknas upp enligt KPI till närmaste 0,25 kr.

Habiliteringsersättning är en ersättning som en person som deltar i daglig verksamhet kan få. Habiliteringsersättningen är inte reglerad i lag, förordning eller föreskrift men är ett sätt att stimulera den enskilde att delta i verksamheten.

Att höja ersättningen skulle möta deltagarnas ökade levnadsomkostnader, som bland annat ökad lunchkostnad. En timbaserad habiliteringsersättning innebär att den blir mer differentierad och speglar deltagarnas närvarotid i verksamheten på ett tydligare sätt. Det innebär dock en omfattande administration om man inte samtidigt inför en annan typ av närvaroregistrering. Att årligen räkna upp ersättningen skulle innebära en större följsamhet mot kostnadsutvecklingen i samhället men även ökade kostnader för verksamheten.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens yttrande framgår av bilaga 1.

Ärendets beredning

Inom kommunen

Ärendet har beretts av verksamhetschef inom daglig verksamhet.

Facklig samverkan

Information i HUKSAM den 20 mars 2024.

Andra grupper

En omvärldsbevakning har genomförts där elva kommuner har tillfrågats om nivå och uppräkningsmodell för deras habiliteringsersättning.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Liberalerna i Halmstad har inkommit med motionen *Indexerad Habiliteringsersättning - daglig verksamhet* till kommunfullmäktige. I motionen föreslår de att habiliteringsersättningen ändras till att bli timbaserad och höjs till 12:50 per timme för 2024 samt att habiliteringsersättningen från och med 2025 årligen räknas upp enligt KPI till närmaste 0,25 kr. Kommunstyrelsen har remitterat motionen till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.

Habiliteringsersättning är en ersättning som en person som deltar i daglig verksamhet kan få. Habiliteringsersättningen är inte reglerad i lag, förordning eller föreskrift men är ett sätt att stimulera den enskilde att delta i verksamheten.

Halmstad har idag en ersättningsmodell med två nivåer, 60 kronor för hel dag (över fyra timmar) och 40 kronor för halv dag (upp till 4 timmar). Utöver detta söker förvaltningen årligen statsbidrag från Socialstyrelsen för att höja ersättningen. Statsbidraget har utbetalats till deltagare i daglig verksamhet inom Halmstads kommun vid två tillfällen under 2023 och innebar ett tillägg på 52 kronor per heldag vid första utbetalningen (juni) och 63 kronor per heldag vid andra utbetalningen (december). Det totala utbetalda beloppet har alltså blivit totalt 112 respektive 123 kronor per dag beroende på utbetalningstillfälle.

Statsbidraget riktar sig enbart till deltagare som har daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Analys

Analys av förslaget

Habiliteringsersättning är en dagpenning för personer som deltar i daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Halmstads kommun har en dagpenning som grundar sig i deltagarens tid fördelat på hel- och halvtid utifrån närvaro.

En omvärldsanalys har genomförts för att se hur det ser ut i andra kommuner. Fem frågor har skickats till elva kommuner:

1. Vad har ni för storlek på habiliteringsersättningen?
2. Är beloppet inklusive eller exklusive statsbidrag?
3. Har ni tim- eller dagersättning?
4. Skiljer ni på ersättning till deltagare utifrån LSS och SoL?
5. Vilken form av uppräkningsmodell tillämpar ni? (Har ni en ersättningsnivå som räknas upp eller beslutas årligen? Vad baserar ni i så fall uppräknningen på?)

Nio svar har inkommit och några av dem har inte varit heltäckande (se bilaga 3).

Det är svårt att se någon gemensam linje kring habiliteringsersättningen i sammanställningen, utan det ser väldigt olika ut i de olika kommunerna. Sju av referenskommunerna har dagersättning och tre har timersättning. Ungefär hälften av kommunerna har regelbunden uppräkningsmodell på ersättningen. Även beloppen varierar och det är svårt att jämföra siffrorna eftersom flera av kommunerna räknar in

statsbidraget i den redovisade ersättningsnivån. Av de som redovisat belopp inklusive statsbidrag så är det ingen av kommunerna som ligger högre än Halmstad.

Att gå över till en timbaserad ersättning skulle innebära mer rättvisande ersättningsnivåer kopplat till närvaro och därmed kunna användas motivationshöjande för enskilda deltagare. Det skulle dock kräva en mer noggrann registrering av deltagarnas tid än idag då man utifrån deltagarens schemalagda tid på hel eller halv dag endast registrerar närvaro. Denna registrering ligger sedan till grund för utbetalning.

Just nu tittar förvaltningen på ett system med elektronisk närvaroregistrering för deltagare inom daglig verksamhet, vilket skulle kunna möjliggöra automatisk uträkning av närvarotimmar. Detta skulle i sin tur effektivisera administrationen kring utbetalningen av habiliteringsersättningen. Förvaltningen har sökt medel från digitaliseringsfonden för att finansiera ett sådant system och förhoppningen är att kunna påbörja införandet av det under hösten 2024.

Förvaltningens förslag är därför att besluta om en övergång till timbaserad ersättning men vänta med införandet till när ett närvaroregistreringssystem väl är infört.

Habiliteringsersättningen har legat på samma nivå sedan 2015 samtidigt som omkostnaderna ökat genom åren. Att göra kraftiga höjningar med långa intervaller innebär kostnadspucklar och skapar en ryckighet i systemet, att i stället årligen räkna upp ersättningsnivån gör systemet mer följsamt och förutsägbart.

Hållbarhetsanalys

Dagens ersättning på 40 respektive 60 kronor innebär en timpeng på 10 kronor/timme. Att öka ersättningen till 12:50 kronor per timme skulle innebära en kostnadsökning på 920 tkr baserat på 2023 års utbetalningar. Eftersom deltagarantalet ökar kontinuerligt så är det rimligt att utgå från en kostnadsökning på cirka 950 tkr för 2024.

Förutsatt att daglig verksamhet kan införa automatisk närvaroregistrering så skulle det på sikt inte innebära några vidare konsekvenser att gå från dagbaserad till timbaserad ersättning.

Utöver de ekonomiska effekterna ser inte förvaltningen några hinder för att nämnden tillstyrker förslagen i motionen.

Ärendets beslutsgång

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden yttrar sig i ärendet och skickar det till kommunstyrelsen för vidare hantering.

Beslutsunderlag

1. Yttrande över motion om indexerad habiliteringsersättning – daglig verksamhet, daterat 2024-03-12
2. Liberalerna i Halmstads motion Indexerad Habiliteringsersättning – Daglig verksamhet, daterad 2023-12-08
3. Sammanställning av svar från referenskommuner

Tjänsteskrivelse
Utbildnings- och
arbetsmarknadsförvaltningen
2024-03-12
UAN-2024/00049

Information om beslutet

-

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Marcus Eriksson, förvaltningschef
Henrik Djurklou, handläggare, verksamhetschef

Yttrande över motion om indexerad habiliteringsersättning - daglig verksamhet

Liberalerna i Halmstad har följande förslag i sin motion:

- Habiliteringsersättningen ändras till att bli timbaserad och höjs till 12:50 per timme för 2024
- Habiliteringsersättningen från och med 2025 årligen räknas upp enligt KPI till närmaste 0,25kr

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden tillstyrker motionens förslag med följande motivering:

- Att höja ersättningen skulle möta deltagarnas ökade levnadsomkostnader, som bland annat ökad lunchkostnad
- En timbaserad habiliteringsersättning är mer differentierad och speglar deltagarnas närvarotid i verksamheten på ett tydligare sätt
- Att årligen räkna upp ersättningen innebär att den följer kostnadsutvecklingen i samhället

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Christofer Lundholm, ordförande
Marcus Eriksson, förvaltningschef

Halmstad 2023-12-08

Indexerad Habiliteringsersättning – Daglig verksamhet

Indexuppräknade ersättningen till deltagarna vid daglig verksamhet.

Daglig Verksamhet ska erbjuda stimulans, utveckling, meningsfullhet och gemenskap. Ett övergripande och självklart mål med Daglig Verksamhet är att skapa förutsättningar för ökad självständighet och också utveckla den enskildes möjligheter till arbete.

Daglig Verksamhet skall likställas med arbete.

På Daglig Verksamhet träffar du arbetskamrater, utför meningsfulla uppgifter, utmanas till personlig utveckling och möjligheten att växa som människa - precis som på vilken arbetsplats som helst.

Utför man ett arbete ska man självklart ha lön, och för den som deltar i Daglig Verksamhet kallas betalningen *habiliteringsersättning*.

Allt detta ligger helt i arbetslinjen då verksamheten syftar till att skapa meningsfullhet samt öka såväl självständighet som anställningsbarhet.

Sedan 2015 har *Habiliteringsersättningen* varit 60 kronor. 60 kronor för en hel dags arbete. Nyligen höjdes matkostnaden för den som deltar i Daglig Verksamhet. Att äta på plats på arbetsplatsen kostar 75 kronor.

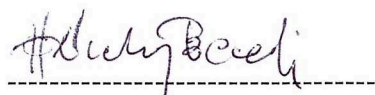
Det är sålunda en ren minusaffär att delta, det lönar sig verkligen inte att göra ett dagsverke på Daglig Verksamhet.

Är det verkligen rimligt att deltagarna skall förlora på att arbeta? Ska man inte ens ha ersättning som täcker kostnaden för den mat man behöver äta på sin arbetsplats?

Det tycker inte vi.

Liberalerna i Halmstad yrkar därför att:

- Habiliteringsersättningen ändras till att bli timbaserad och höjs till 12:50 per timme för 2024
- habiliteringsersättningen från och med 2025 årligen räknas upp enligt KPI till närmaste 0,25kr

Niclas Bexelius

Annica Elveroth

Sammanställning omvärldsbevakning av habiliteringsersättning:

Kommun:	Tim eller dagersättning	Ersättningsnivå halvdag (exkl statsbidrag om annat ej anges)	Ersättningsnivå heldag (exkl statsbidrag om annat ej anges)	Timersättning (kr/tim) exkl statsbidrag	Får Sol-beslut samma ersättning (ja/nej)	Uppräkning av ersättningen? (nej/ange modell)
Hallands kommuner						
Halmstad	dag	40 kr (4 tim)	60 kr (6 tim)		ja, exkl statsbidragen som bara är till LSS	nej
Falkenberg	dag	56,1 kr (min 2,5 tim)	69,9 (minst 6 tim)		nej, hab.ers. utgår bara till personkrets 1 och 2 enl LSS och som har beslut om daglig verksamhet.	årligen med OPI (omsorgsprisindex)
Varberg						
Kungsbacka	dag	52,5 (inkl. statsbidrag! Upp till 3,5 tim)	105 kr (inkl statsbidrag, mer än 3,5 tim/dag)		har bara LSS	årligen med pbb (prisbasbeloppet)
Hylte	dag	35 kr (inkl statsbidrag, för 4 timmar)	70 kr (inkl statsbidrag, mer än 4 tim)		ja, exkl statsbidragen som bara är till LSS	nej, samma sedan infördes 2019.
Laholm	dag	37 kr	55 kr (mer än 5 tim)		har bara LSS	nej
3KV:						
Kalmar						
Kristianstad	timme			12,74 kr/tim	ja, exkl statsbidragen som bara är till LSS	årligen indexreglerat belopp med index för matavgifter som grund
Karlskrona	dag	31 kr	62,15 kr		nämnden fattar beslut om att Sol-insatsen inom syselsättning ska få samma ersättning inkl statsbidragen och tar dessa medel ur budgeten	årligt beslut av nämnden, jämfört med tidigare år och anpassar utifrån budgetram.
Växjö	dag	66 kr (upp till 6 tim/dag)	95 kr (6-8 tim/dag)		har bara LSS	uppräknat med pbb/år
Övriga utvalda ref.kommuner:						
Nacka	tim			5 kr/tim (2023 = 12 kr/tim inkl statsbidraget)		(Troligtvis inte uppräknat baserat på tidigare uppgifter) /Henrik
Gävle	tim			15 kr/tim (min 30 kr/dag och max 90 kr/dag ...är max 6 tim/dag)	har bara LSS	nej
12 tillfrågade (inkl Halmstad)	7 dag				Majoriteten ger ej statsbidrag till Sol	4 st nej (+1 trolig)
10 svarande	3 tim					5 st uppräknade
					nej, hab.ers. utgår bara till personkrets 1 och 2 enl LSS och som har beslut om daglig verksamhet.	

Ärende UAN-2023/00303

Beslutsinstans: Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Ärendets ursprung: Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Gymnasieorganisation 2024/2025

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att öka antalet platser på ekonomiprogrammet på Kattegattgymnasiet.
2. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att minska antalet platser på estetiska programmets inriktning dans och inriktning musik.
3. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att öka antalet platser på hotell- och turismprogrammet, lärlingsutbildning.
4. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att inte erbjuda naturbruksprogrammet.
5. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att minska antalet platser på samhällsvetenskapsprogrammet på Sturegymnasiet.
6. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att erbjuda introduktionsprogrammets programinriktad individuellt val som sökbar på samhällsvetenskapsprogrammet på Sturegymnasiet.
7. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att erbjuda introduktionsprogrammets yrkesintroduktion som sökbar på samtliga yrkesprogram.
8. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar om antalet platser per program och inriktning enligt bilaga 1, ”Preliminär gymnasieorganisation läsåret 2024/2025”, daterad 2024-03-05.

Sammanfattning av ärendet

Kommunen är enligt skollagen skyldig att erbjuda utbildning på nationellt program för samtliga elever i kommunen som lämnar grundskolan och som är behöriga att söka till gymnasiet. Detta erbjudande kan ske i egen regi, alternativt i samverkan med andra utbildningsaktörer. Kommunen ska erbjuda ett allsidigt urval av de nationella programmen, och inom introduktionsprogrammen, och anpassa antalet platser på program och inriktningar med hänsyn till elevernas önskemål samt ta hänsyn till arbetsmarknadens behov. Ett övergripande mål är att verksamheten ska vara i ekonomisk balans, vilket gör att program/inriktningar med ett fåtal sökande får svårt att klara sin budget. Om antalet sökande till program som erbjuds på mer än en skola inte helt överensstämmer med tidigare organisation kan dessa utbildningar behöva anpassa antalet platser per skola så att det ekonomiska utfallet i sin helhet blir så positivt som möjligt. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden fattade beslut om preliminär gymnasieorganisation den 28 augusti 2023, UAN § 79.

1 248 ungdomar som är folkbokförda i Halmstad har gjort en ansökan till gymnasiet. Av dessa kommer 1 138 från grundskolan och övriga 110 söker från gymnasieskolan. Av årets 1 149 elever i grundskolan är det 267 elever som är obehöriga i samband med höstterminsbetygen. Av de 1 248 Halmstadsungdomarna söker 895 elever till de kommunala skolorna, 328 elever söker till en fristående gymnasieskola och 25 elever söker till en utbildning hos andra kommuner eller regioner. Från andra kommuner är det 232 sökande till Halmstads kommunala gymnasieskola.

En första analys av elevernas förstahandsval är gjord utifrån elevernas val den 15 februari, vilken föranleder en översyn och förslag på ny preliminär organisation inför preliminär antagning den 15 april.

- Ekonomiprogrammet prognostiseras till 242 behöriga elever och förslås öka från 210 till 240 utbildningsplatser.
- Estetiska programmets inriktning dans prognostiseras till 1 elev och inriktning föreslås minska från 16 till 6 utbildningsplatser. Programmets inriktning musik prognostiseras till 7 elever och förslås minska från 32 till 16 utbildningsplatser.
- Fordon- och transportprogrammet prognostiseras till 51 behöriga elever samt 13 IMV-behöriga elever (programinriktat val) och föreslås att öka från 48 till 60 utbildningsplatser.
- Hantverksprogrammet, lärlingsutbildning, har inga förstahandssökande men förfrågningar kring hantverksutbildningar finns och programmet föreslås vara kvar inför omvalsperioden.
- Hotell- och turismprogrammet, lärlingsutbildning, prognostiseras få 5 behöriga elever och föreslås öka från 2 till 6 utbildningsplatser.
- Naturbruksprogrammet, lärlingsutbildning, har inga förstahandssökande och föreslås att inte erbjudas inför omvalsperioden.
- Samhällsvetenskapsprogrammet prognostiseras till 134 behöriga elever och föreslås minska från 180 till 150 utbildningsplatser.
- För övriga nationella program och inriktningar föreslås oförändrade antal utbildningsplatser i den preliminära organisationen.
- Till anpassad gymnasieskola är det 22 sökande och samtliga sökande bereds plats utifrån sina förutsättningar och behov och organisationen anpassas därefter.
- För programinriktat val (IMV) skapas ingen egen organisation utan de kopplas till respektive program och eleverna tas in efter betyg samt i mån av plats och antalet utbildningsplatser ryms inom respektive programs utbildningsplatser.
- Programinriktat individuellt val mot samhällsvetenskapsprogrammet på Sturegymnasiet föreslås bli sökbar. På övriga högskoleförberedande program tas eleverna in individuellt.
- För yrkesintroduktionen (IMY) skapas ingen egen organisation utan de kopplas till respektive program och tas in efter betyg samt i mån av plats och antalet utbildningsplatser ryms inom respektive programs utbildningsplatser. Genom att erbjuda yrkesintroduktionen (IMY) som sökbart alternativ förväntas fler elever få sitt förstahandsval tillgodosett.
- På yrkesprogrammen tas eleverna in efter betyg i ordning behöriga elever, IMV-behöriga elever (programinriktat val) samt IMY-behöriga elever (yrkesintroduktion).
- För att tillgodose god tillgång till platser till programinriktat val (IMV) och yrkesintroduktionen (IMY) behöver antalet platser utökas på de yrkesprogram där det är organisatoriskt möjligt i samband med slutlig antagning den 1 juli.
- Antagningen till individuellt alternativ (IMA), IMAAST, individuellt alternativ för elever med diagnos inom autismspektrumet och språkintroduktionen (IMS) är individuell utifrån rektorsbeslut.

Ärendets beredning

Inom kommunen

Ärendet är berett av planeringsutvecklare i samråd med gymnasiechefer och rektorer.

Facklig samverkan

Informationsärende i HUKSAM den 20 mars 2024.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Kommunen är enligt skollagen skyldig att erbjuda utbildning på nationellt program för samtliga elever i kommunen som lämnar grundskolan och som är behöriga att söka till gymnasiet. Detta erbjudande kan ske i egen regi, alternativt i samverkan med andra utbildningsaktörer. Kommunen ska erbjuda ett allsidigt urval av de nationella programmen, och inom introduktionsprogrammet, och anpassa antalet platser på program och inriktningar med hänsyn till elevernas önskemål samt ta hänsyn till arbetsmarknadens behov.

Halmstads kommun erbjuder i egen regi 17 nationella program. Det 18:e nationella programmet, humanistiska programmet, erbjuds via samverkansavtal (Region Halland) vid Falkenbergs gymnasieskola. I samverkansavtal inom Region Halland erbjuds samtliga nationella program och i samverkansavtal med Region Jönköping erbjuds naturbruksprogrammet vid Stora Segerstads naturbruksgymnasium. Eleverna kan dessutom söka samtliga kommunala utbildningar i landet och tas då in i mån av plats. De nationella programmen erbjuds även i olika omfattning vid de fristående gymnasieskolorna.

Analys

Analys av förslaget

Om elever tas in på sitt förstahandsval tros de prestera som bäst och om det är möjligt bör elever som söker till Halmstads gymnasieskola, och som är behöriga, i så stor utsträckning som möjligt beredas plats efter önskemål på något av de nationella programmen som Halmstads gymnasieskola erbjuder. Obehöriga elever erbjuds på samma sätt plats inom introduktionsprogrammen.

Ett övergripande mål är att verksamheten ska vara i ekonomisk balans, vilket gör att program/inriktningar med ett fåtal sökande får svårt att klara sin budget. Om antalet sökande till program som erbjuds på mer än en skola inte helt överensstämmer med tidigare organisation kan dessa utbildningar behöva anpassa antalet platser per skola så att det ekonomiska utfallet i sin helhet blir så positivt som möjligt. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden fattade beslut om preliminär gymnasieorganisation den 28 augusti 2023, UAN § 79.

En första analys av elevernas förstahandsval är gjord utifrån statistik inhämtad från gymnasieantagningen i Falkenberg. Statistiken innehåller både behöriga och obehöriga sökande till gymnasiet och den föranleder en översyn och förslag på ny preliminär organisation inför preliminär antagning den 15 april samt inför fastställande av slutlig organisation i juni månad. Underlaget baseras på den sökbild som fanns att tillgå den 3 mars och redovisas i bilaga 2.

Efter omvalsperioden, då det förväntas att antalet sökande är större, behövs ytterligare analys av söksiffrorna och flera av programmen kan då behöva ändra sin organisation.

1 248 ungdomar som är folkbokförda i Halmstad har gjort en ansökan till gymnasiet. Av dessa kommer 1 138 från grundskolan och övriga 110 söker från gymnasieskolan. Det är 11 elever i årskurs 9 som inte

sökt till gymnasiet utan har lämnat in en intresseanmälan om att få läsa inom introduktionsprogrammen. Av årets 1 149 elever i grundskolan är det 267 elever som är obehöriga i samband med höstterminsbetygen.

Av de 1 248 Halmstadsungdomarna söker 895 elever till de kommunala skolorna, 328 elever söker till en fristående gymnasieskola och 25 elever söker till en utbildning hos andra kommuner eller regioner. Från andra kommuner är det 232 sökande till Halmstads kommunala gymnasieskolor.

I elevprognos hösttermin 2024, bilaga 2, ingår behöriga sökande till de olika programmen samt obehöriga som prognostiseras att bli behöriga. Prognosen innehåller även översök från andra program, samt elever som sökt högskoleförberedande program men som bedöms att inte nå behörighet till något av dessa program. I prognosen ingår den förväntade ökning av antalet sökande som sker i omvalsperioden, 15 april – 15 maj.

Ekonomiprogrammet

Programmet prognostiseras till 242 behöriga elever, Kattegattgymnasiet 145 elever och Sannarpsgymnasiet 97 elever. För att få till en så optimal organisation som möjligt bör antalet platser på Kattegattgymnasiet öka till 150 platser, vilket ger en total organisation på 240 platser. I samband med slutlig antagning kan programmet göra ett överintag om totalt 16 platser för att möta eventuellt översök från andra program.

Estetiska programmet

Eleverna söker direkt till inriktningarna inom programmet. Prognosen är 71 elever till programmets sju inriktningar. Samläsning kan ske mellan flera av inriktningar varför samtliga inriktningar kan erbjudas.

- Inriktning bild prognostiseras till 13 elever.
- Inriktning dans prognostiseras till 1 elev, vilken kan samläsa med dans-spetsutbildning.
- Inriktning dans-spetsutbildning prognostiseras till 9 elever.
- Inriktning estetik och media, spetsutbildning film prognostiseras till 11 elever.
- Inriktning musik prognostiseras till 7 elever.
- Inriktning musik-spetsutbildning prognostiseras till 14 elever.
- Inriktning teater-spetsutbildning prognostiseras till 16 elever.

Utifrån elevernas sökbild föreslås att inriktning dans minskas till 6 platser och inriktning musik föreslås minska till 16 platser.

Fordon- och transportprogrammet

Programmet prognostiseras till 51 behöriga elever, inklusive översök från andra program samt ytterligare 13 IMV-behöriga elever (programinriktat val). Inför höstterminen sker en tillfällig utökning i form av extralokaler med omklädningsrum och lärararbetsplatser på Kristinehedsgymnasiet vilket gör att det finns möjlighet att anta 60 elever. Programmet föreslås öka sin organisation till 60 elever.

Hantverksprogrammet, lärlingsutbildning

Programmet har inga förstahandssökande, men förfrågningar kring hantverksutbildningar finns. Programmet föreslås vara kvar inför omvalsperioden.

Hotell- och turismprogrammet, lärlingsutbildning

Programmet prognostiseras till 5 behöriga elever och föreslås att öka från 2 till 6 utbildningsplatser.

Naturbruksprogrammet, lärlingsutbildning

Programmet erbjuder inriktningarna djurvård, lantbruk och trädgård med tre platser per inriktning. Programmet har inga förstahandssökande, vilket gör att inför omvalsperioden föreslås att programmet inte längre erbjuds.

Samhällsvetenskapsprogrammet

Programmet prognostiseras till 134 behöriga elever, Sannarpsgymnasiet 119 elever och Sturegymnasiet 15 elever. För att få till en så optimal organisation som möjligt bör antalet platser på Sturegymnasiet minskas till 30 platser vilket ger en total organisation på 150 platser. I samband med slutlig antagning kan programmet göra ett överintag om totalt 10 platser för att möta eventuellt översök från andra program.

Övriga nationella program

Inför preliminär antagning, den 15 april 2024, behöver övriga nationella program/inriktningar inte förändra sin preliminära organisation.

Överintag

På de program där det är organisatoriskt möjligt kommer överintag att ske.

Anpassad gymnasieskola

Till anpassad gymnasieskola är det 22 sökande (bilaga 3). Samtliga sökande bereds plats utifrån sina förutsättningar och behov och organisationen anpassas därefter. Antagning görs av ansvarig rektor.

Introduktionsprogrammen

Obehöriga elever bereds plats inom introduktionsprogrammen. Introduktionsprogrammen inrättades i samband med Gy-11. Dessa utbildningsvägar är för elever som inte är behöriga för att läsa ett nationellt program inom gymnasieskolan.

Introduktionsprogrammen (IM) är:

- Programinriktat val (IMV)
- Yrkesintroduktion (IMY)
- Individuellt alternativ (IMA)
- Språkintröduktion (IMS)

Utöver vad som gäller för all gymnasieutbildning enligt skollagens 15 kap. 2 § är syftet med:

- programinriktat val att elever ska få en utbildning som är inriktad mot ett visst nationellt program och att de så snart som möjligt ska kunna antas till det programmet.
- yrkesintroduktion att elever ska få en yrkesinriktad utbildning som underlättar för dem att etablera sig på arbetsmarknaden eller som leder till studier på ett yrkesprogram.
- individuellt alternativ att elever ska gå vidare till yrkesintroduktion, annan fortsatt utbildning eller arbetsmarknaden.
- språkintröduktion att ge nyanlända ungdomar en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket, vilken möjliggör för dem att gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning.

För programinriktat val (IMV) skapas ingen egen organisation utan de kopplas till respektive program. På yrkesprogrammen tas eleverna in efter betyg samt i mån av plats och antalet utbildningsplatser ryms inom respektive programs utbildningsplatser, se bilaga 1.

Enligt prognos tas 108 elever in på programinriktat val kopplat till yrkesprogrammen på de tre kommunala gymnasieskolorna.

Programinriktat val mot samhällsvetenskapsprogrammet på Sturegymnasiet föreslås bli sökbar vilket möjliggöra till studier inom programinriktad val på ett högskoleförberedande program och antalet utbildningsplatser ryms inom de 30 utbildningsplatserna, se bilaga 1.

På övriga högskoleförberedande programmen tas eleverna in individuellt, utifrån rektorsbeslut, och antalet utbildningsplatser ryms inom respektive programs utbildningsplatser, se bilaga 1.

Yrkesintroduktionen (IMY) har tidigare inte varit sökbar och inte direkt kopplad till respektive yrkesprogram. För att möjliggöra att fler elever ska kunna få en gymnasieutbildning kopplat till önskat yrkesprogram föreslås att yrkesintroduktionen inför omvalsperioden 15 april – 15 maj, blir sökbar mot samtliga yrkesprogram.

För yrkesintroduktionen (IMY) skapas ingen egen organisation utan de kopplas till respektive yrkesprogram. På yrkesprogrammen tas eleverna in efter betyg samt i mån av plats och antalet utbildningsplatser ryms inom respektive programs utbildningsplatser, se bilaga 1. Enligt prognos tas 62 elever in på yrkesintroduktionen kopplat till yrkesprogrammen på de tre kommunala gymnasieskolorna.

På yrkesprogrammen tas eleverna in efter betyg i ordning behöriga elever, IMV behöriga elever samt IMY behöriga elever.

För att tillgodose god tillgång till platser till programinriktat val (IMV) och yrkesintroduktionen (IMY) behöver antalet platser utökas på de yrkesprogram där det är organisatoriskt möjligt i samband med slutlig antagning den 1 juli.

Antagningen till individuellt alternativ (IMA) är individuell utifrån rektorsbeslut. Enligt prognos behöver ca 50 elever tas in på individuellt alternativ på de tre kommunala gymnasieskolorna.

Antagningen till IMAAST, individuellt alternativ för elever med diagnos inom autismspektrumet, är individuell utifrån rektorsbeslut. Enligt prognos tas 12 elever in på IMAAST på Sturegymnasiet.

Antagningen till språkintröduktionen (IMS) är individuell utifrån rektorsbeslut. Enligt prognos kommer 15 elever från grundskolan till språkintröduktionen på Kattegattgymnasiet.

Utbildningarna inom introduktionsprogrammen följer den utbildningsplan som utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden fastställt.

Hållbarhetsanalys

Antalet sökande den 15 februari är färre än föregående år då årets 16-åringar är ca 50 färre jämfört med 2023. De senaste åren har det tillkommit 85-90 sökande elever i omvalsperioden, vilket gör att organisationen kan behöva ändras efter omvalsperioden. Andelen obehöriga elever i årskurs 9 ligger

kvar på en fortsatt hög nivå samtidigt som andelen elever inom introduktionsprogrammets individuellt alternativ (IMA) som läser mer än 1 år ökar. Sammantaget gör det att den totala organisationen för introduktionsprogrammet förväntas bli större jämfört med innevarande läsår. Dessa elevgrupper har behov av mer stöd i undervisningen samt tillgång till mer anpassade lokaler för undervisning i mindre grupper.

Genom att erbjuda yrkesintroduktionen (IMY) som sökbart alternativ förväntas fler elever få sitt förstahandsval tillgodosett. En utökning av antalet utbildningsplatser inom yrkesintroduktionen (IMY) förväntas leda till motsvarande minskning av antalet platser som behöver erbjudas inom individuellt alternativ (IMA).

De planerade utökningarna av undervisningslokalerna för bygg- och anläggningsprogrammet, i form av utökning av bygggården, samt utökning på Kristinehedsgymnasiet, i form av extralokaler med omklädningsrum och lärararbetsplatser leder till att fler elever kan beredas plats på dessa yrkesprogram.

Ärendets beslutsgång

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden fattar beslut i ärendet.

Beslutsunderlag

1. Preliminär gymnasieorganisation läsåret 2024/2025, daterad 2024-03-05
2. Förstahandssökande och elevprognos ht -24, daterad 2024-03-05
3. Sökande till anpassad gymnasieskola, daterad 2024-03-06

Information om beslutet

Gymnasieantagningen i Falkenberg informeras om utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens beslut.

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Marcus Eriksson förvaltningschef
Marcus Neck, ekonomichef
Jörgen Krantz, handläggare, planeringsutvecklare

Halmstad Gymnasieskola, program och inriktningar, preliminär organisation läsåret 24/25

Program	Skola	Inriktning	Platser	
			Per skola/inr	Tot
Barn- och fritids programmet	Sannarps gymnasiet	Fritid och hälsa Pedagogiskt och socialt arbete IMVBF ² IMYBF ²	50	62
	Sture gymnasiet	Pedagogiskt och socialt arbete, lärling	12	
Bygg- och anläggnings programmet	Kattegatt gymnasiet	Anläggningsfordon Husbyggnad Mark och anläggning Måleri Plåtslageri IMVBA ² IMYBA ²	96	96
Ekonomi programmet	Kattegatt gymnasiet	Ekonomi Juridik IMVEK ³	150	240
	Sannarps gymnasiet	Ekonomi Ekonomi <i>Profil Europa</i> Juridik IMVEK ³	90	
El- och energi programmet	Kattegatt gymnasiet	Dator- och kommunikationsteknik Elteknik IMVEE ² IMYEE ²	48	48
Estetiska programmet	Sture gymnasiet	Bild och formgivning	16	102
		Dans	6	
		Dans, spets	16	
		Estetik och media, film spets	16	
		Musik	16	
		Musik, <i>profil Musikal</i>		
		Musik, Spets	16	
		Teater, Spets	16	
Fordons- och transport programmet	Kristineheds gymnasiet	Karosseri och lackering ¹	60	60
		Lastbil och mobila maskiner		
		Personbil		
		Transport		
		IMVFT ² IMYFT ²		
Försäljnings- och service programmet	Sture gymnasiet	Handel och service	30	37
		Lärling	7	
		IMVFS ² IMYFS ²		
Hantverksprogrammet ¹	Sture gymnasiet	Övriga hantverk, Florist Lärling	2	2
Hotell- och turism programmet	Sture gymnasiet	Lärling	26	32
		IMVHT ²	6	
		IMYHT ²		

Halmstad Gymnasieskola, program och inriktningar, preliminär organisation läsåret 24/25

Program	Skola	Inriktning	Platser	
			Per skola/inr	Tot
Industri tekniska programmet	Kattegatt gymnasiet	Produkt och maskinteknik Svetsteknik IMVIN ² IMYIN ²	16	16
Naturvetenskaps programmet	Kattegatt gymnasiet	Naturvetenskap Naturvetenskap och samhälle IMVNA ³	90	150
	Sannarps gymnasiet	Naturvetenskap Naturvetenskap <i>Profil Europa</i> Naturvetenskap och samhälle IMVNA ³	60	
Restaurang- och livsmedels programmet	Sture gymnasiet	Kök och servering	30	52
		Kök och servering, lärling Bageri och konditori, lärling ¹ IMVRL ² IMYRL ²	6 4 12	
Samhällsvetenskaps programmet	Sannarps gymnasiet	Beteendevetenskap Samhällsvetenskap Samhällsvetenskap <i>Profil Europa</i> IMVSA ³	120	150
	Sture gymnasiet	Beteendevetenskap Medier, information och kommunikation IMVSA ³	30	
Teknik programmet	Kattegatt gymnasiet	Design och produktutveckling Informations- och medieteknik Produktionsteknik Samhällsbyggande och miljö Teknikvetenskap IMVTE ³	90	90
Vvs- och fastighets programmet	Kattegatt gymnasiet	Vvs IMVVF ² IMYVF ²		16
Vård- och omsorgs programmet	Sannarps gymnasiet	IMVVO ² IMYVO ²	30	36
	Sture gymnasiet	Lärling	6	
Anpassade gymnasieskolan Sturegymnasiet				21
Programmet för administration, handel och varuhantering			3	
Programmet för estetiska verksamheter			3	
Programmet för fastighet, anläggning och byggnation, lärling			3	
Programmet för fordonsvård och godshantering, lärling			3	
Programmet för hotell, restaurang och bageri			3	
Programmet för hälsa, vård och omsorg			3	
Individuella program			3	

¹ Erbjuds endast som lärlingsutbildning² IMV/IMY i mån av plats, ej lärlingsutbildning³ IMV individuell antagning

Datum
2024-03-05

Bilaga 2 Förstahandssökande och elevprognos ht -24

Program	1:sök ¹	Behöriga	Prognos antagning behöriga ²	Prognos antagning IMV ²	Prognos antagning IMY ²	Prel org	Ny prel org ³
Barn- och fritidsprogrammet	29	16	23	13	8	50	
Barn- och fritidsprogrammet, lärling	10	7	7			12	
Bygg- och anläggningsprogrammet	62	27	40	28	21	96	
Ekonomiprogrammet, Kattégatt	157	142	145			120	150
Ekonomiprogrammet, Sannarp	106	95	96			90	
El- och energiprogrammet	75	54	48	4		48	
Estetiska programmet	80	63	71			128	102
-Bild	16	10	13			16	
-Dans	2	2	1			16	6
-Dans, spetsutbildning	9	8	9			16	
-Estetik och media, spetsutbildning film	12	10	11			16	
-Musik	9	6	7			32	16
-Musik, spetsutbildning	15	12	14			16	
-Teater, spetsutbildning	17	16	16			16	
Fordon-och transportprogrammet	64	42	51	9		48	60
Försäljning- och serviceprogrammet	22	10	14	12	4	30	
Försäljning- och serviceprogrammet, lärling	2	0	0			7	
Hantverksprogrammet, lärling	0	0	0			2	
Hotell- och turismprogrammet	15	10	13	7		26	
Hotell- och turismprogrammet, lärling	6	5	5			2	6
Industri tekniska programmet	17	6	7	6	3	16	
Naturbruksprogrammet, lärling	0	0	0			9	0
Naturvetenskapsprogrammet, Kattégatt	111	102	90			90	
Naturvetenskapsprogrammet, Sannarp	50	45	59			60	
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	31	22	23	9	12	42	
Restaurang- och livsmedelsprogrammet, lärling	12	4	5			10	
Samhällsvetenskapsprogrammet, Sannarp	130	112	119			120	
Samhällsvetenskapsprogrammet, Sture	16	13	15			60	30
Teknikprogrammet	92	71	76			90	
Vvs- och fastighetsprogrammet	13	9	14	2		16	
Vård- och omsorgsprogrammet	25	9	12	19	13	30	
Vård- och omsorgsprogrammet, lärling	7	4	5		6		

¹ Totalt antal, behöriga och obehöriga, förstahandssökande

² Prognostiserat antal antagna, inklusive översök från andra program

³ Ny preliminär organisation lika stor som preliminär organisation om inte annat anges

Datum
2024-03-06

Bilaga 3 Sökande till anpassad gymnasieskola

Antal	Program
6	Administration, handel och varuhantering
1	Estetisk verksamhet
4	Fastighet, anläggning och byggnation
2	Fordonsvård och godshantering
1	Hälsa, vård och omsorg
2	Hotell, restaurang och bageri
6	Individuellt program

Ärende UAN-2024/00101

Beslutsinstans: Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Ärendets ursprung: Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Elevantal i gymnasieskolan 2024

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av elevantal i gymnasieskolan 2024 enligt bilaga 1 *Elevantal per program 2024–2026*, daterad 2024-03-08.

Sammanfattning av ärendet

Det totala antalet elever i Halmstads gymnasieskola var 3 376 den 15 februari 2024. Antalet elever, folkbokförda i Halmstad, som läser vid fristående gymnasieskolor var 859 och antalet elever hos andra huvudmän var 100. Antalet elever från andra kommuner vid de egna skolorna i Halmstad var 575.

I bilaga *Elevantal per program 2024–2026* redovisas faktiska siffror för vårterminen 2024 efter känt utfall den 15 februari 2024. Bilagan innehåller prognos fram till och med höstterminen 2026. Då andelen obehöriga elever fortsätter att vara hög, leder det till att antalet elever som kommer att läsa fler än tre år på gymnasiet ökar.

Ärendets beredning

Inom kommunen

Ärendet är berett av planeringsutvecklare.

Facklig samverkan

Information i HUKSAM den 20 mars 2024.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Den 15 februari (vårtermin) och den 15 september (hösttermin) görs en uppföljning av elevtalen, som sammanställs och rapporteras till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden månaden därefter.

Analys

Analys av förslaget

Det totala antalet elever i Halmstads gymnasieskola var 3 376 den 15 februari 2024 (vårterminen 2024). Eleverna är fördelade på nationella program (2 963), introduktionsprogrammen, exklusive språkin introduktionen (254), språkin introduktionen (79) samt anpassad gymnasieskola (80).

Det stora antalet obehöriga elever försvårar prognostiseringen över antalet elever som kommer till de nationella programmen och till introduktionsprogrammen. Prognosen för de kommande åren bygger på de senaste årens sökbild och tendens över antalet obehöriga. Även tillgång till undervisningslokaler för främst yrkesprogrammen påverkar prognostiseringen över tid.

Från andra kommuner

Av det totala antalet elever i Halmstads gymnasieskola, 3 376, kommer 575 elever från andra kommuner.

Till andra huvudmän

Det totala antalet elever, folkbokförda i Halmstad, vilka bedriver sina studier hos andra huvudmän är 959 elever fördelat på fristående gymnasieskolor (859) och andra huvudmän (100).

Hållbarhetsanalys

Utfallet den 15 februari 2024, ligger till grund för en första ekonomisk avstämning för gymnasieskolan. Ny prognos för höstterminen 2024 är gjord efter elevernas sökbild per den 15 februari. Utfallet ligger även till grund för prognoser över längre tid.

Då andelen obehöriga elever fortsätter att vara hög leder det till att antalet elever som kommer att läsa fler än tre år på gymnasiet ökar. Andelen elever som läser ett introduktionsprogram jämfört med nationellt program ökar. Detta leder i sin tur till att antalet elever som ska rymmas inom tilldelad ekonomisk ram ökar.

Ärendets beslutsgång

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden fattar beslut i ärendet.

Beslutsunderlag

1. Elevantal per program, 2024 – 2026, daterad 2024-03-08.

Information om beslutet

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Marcus Eriksson förvaltningschef
Marcus Neck, ekonomichef
Jörgen Krantz, handläggare, planeringsutvecklare

Elevantal 2024-2025 i Halmstads gymnasieskolor

Efter utfall 2024-02-15

Fastställt av Jörgen Krantz 2024-03-08

Program *)	Antal elever 2024				Antal elever 2025				Antal elever 2026			
	Utfall	Prognos	Snitt		Prognos	Prognos	Snitt		Prognos	Prognos	Snitt	
	VT	HT			VT	HT			VT	HT		
BF	118	116	117,0		115	116	115,5		115	116	115,5	
BF lär	23	19	21,0		19	22	20,5		22	23	22,5	
BA	218	182	200,0		180	169	174,5		167	161	164,0	
BAANL	27	25	26,0		25	24	24,5		24	18	21,0	
EE	141	140	140,5		139	143	141,0		142	142	142,0	
EK-KG	392	391	391,5		388	420	404,0		416	441	428,5	
EK-SN	245	280	262,5		277	277	277,0		274	300	287,0	
EK	637	671	654,0		665	697	681,0		690	741	715,5	
ES	204	207	205,5		205	216	210,5		214	226	220,0	
FT	134	145	139,5		144	157	150,5		155	164	159,5	
HA/FS	42	36	39,0		36	39	37,5		39	42	40,5	
HA/FS lär	8	3	5,5		3	4	3,5		4	4	4,0	
HV Lär	0	0	0,0		0	1	0,5		1	2	1,5	
HT	32	36	34,0		36	37	36,5		37	40	38,5	
HT lär	0	5	2,5		5	10	7,5		10	12	11,0	
IN	25	22	23,5		22	29	25,5		29	27	28,0	
NA-KG	284	274	279,0		271	266	268,5		263	293	278,0	
NA-SN	156	163	159,5		161	170	165,5		168	177	172,5	
NA	440	437	438,5		432	436	434,0		431	470	450,5	
NB lär	0	0	0,0		0	3	1,5		3	6	4,5	
RL	70	75	72,5		74	76	75,0		75	80	77,5	
RL lär	15	16	15,5		16	17	16,5		17	21	19,0	
SA-SN	384	371	377,5		367	367	367,0		363	386	374,5	
SA-SR	63	53	58,0		52	49	50,5		49	61	55,0	
SA	447	424	435,5		419	416	417,5		412	447	429,5	
TE	256	252	254,0		249	252	250,5		249	250	249,5	
VF	45	46	45,5		46	45	45,5		45	45	45,0	
VF lär	1	0	0,5		0	0	0,0		0	0	0,0	
VO	70	56	63,0		55	64	59,5		63	63	63,0	
VO lär	10	13	11,5		13	9	11,0		9	11	10,0	
Summa	2963	2926	2945		2898	2982	2940,0		2953	3111	3032,0	
KG	1361	1307	1334,0	45,3 %	1295	1324	1309,5	44,5 %	1311	1359	1335,0	44,0 %
SN	1134	1156	1145,0	38,9 %	1144	1175	1159,5	39,4 %	1162	1224	1193,0	39,3 %
SR	468	463	465,5	15,8 %	459	483	471,0	16,0 %	480	528	504,0	16,6 %
Summa nat progr	2963	2926	2944,5	100,0 %	2898	2982	2940,0	100,0 %	2953	3111	3032,0	100,0 %

HST = Halmstad
FRI = Annan kommun
AHM = Andra huvudmän

Program	Antal elever 2024				Antal elever 2025				Antal elever 2026			
	Utfall	Prognos			Prognos	Prognos			Prognos	Prognos		
	VT	HT	Snitt		VT	HT	Snitt		VT	HT	Snitt	
IM-Spår 1 KG	4	3	3,5		3	3	3,0		3	0	1,5	
IM-Spår 1 SR	42	42	42,0		42	41	41,5		41	37	39,0	
IMA/IMV/IMY-KG	67	113	90,0		97	117	107,0		102	143	122,5	
IMA/IMV/IMY-SN	48	90	69,0		78	106	92,0		93	139	116,0	
IMA/IMV/IMY-SR	93	118	105,5		105	134	119,5		125	155	140,0	
IM-SPR KG	79	74	76,5		74	70	72,0		70	70	70,0	
IM	333	440	386,5		404	480	442,0		443	553	498,0	
AG IV SN	9	9	9,0		9	15	12,0		15	19	17,0	
AG PAHV	17	21	19,0		21	22	21,5		22	21	21,5	
AG PEV	0	1	0,5		1	3	2,0		3	5	4,0	
AG FAB	11	15	13,0		15	19	17,0		19	19	19,0	
AG PFG	0	2	1,0		2	5	3,5		5	8	6,5	
AG PHRB	8	7	7,5		7	7	7,0		7	7	7,0	
AG HVO	11	10	10,5		10	11	10,5		11	10	10,5	
AG IV SR	24	24	24,0		24	19	21,5		19	14	16,5	
AGSR	80	89	84,5		89	101	95,0		101	103	102,0	
AG	80	89	84,5		89	101	95		101	103	102	
Summa	413	529	471,0		493	581	537,0		544	656	600,0	
KG	150	190	170,0	36,1 %	174	190	182,0	34,3 %	175	213	194,0	32,8 %
SN	48	90	69,0	14,6 %	78	106	92,0	17,4 %	93	139	116,0	19,6 %
SR	215	249	232,0	49,3 %	236	276	256,0	48,3 %	267	295	281,0	47,5 %
Summa ej behöriga & AG	413	529	471,0	100,0 %	488	572	530,0	100,0 %	535	647	591,0	100,0 %

Totalt antal elever i Halmstads gymnasieskolor inklusive elever från andra kommuner

KG	1511	1497	1504,0	44,0 %	1469	1514	1491,5	43,0 %	1486	1572	1529,0	42,2 %
SN	1182	1246	1214,0	35,5 %	1222	1281	1251,5	36,1 %	1255	1363	1309,0	36,1 %
SR	683	712	697,5	20,4 %	695	759	727,0	21,0 %	747	823	785,0	21,7 %
Totalt i HST	3376	3455	3415,5	100,0 %	3386	3554	3470,0	100,0 %	3488	3758	3623,0	100,0 %

HST = Halmstad
FRI = Annan kommun
AHM = Andra huvudmän

Elevantal 2024-2026 i Halmstads gymnasieskolor & i andra skolor

Totalt antal elever i Halmstads gymnasieskolor inklusive elever från andra kommuner

	Antal elever 2024			Andel%	Antal elever 2025			Andel%	Antal elever 2026			Andel%
	Utfall	Prognos			Prognos	Prognos			Prognos	Prognos		
	VT	HT	Snitt		VT	HT	Snitt		VT	HT	Snitt	
Totalt i HST	3376	3455	3415,5		3386	3554	3470,0		3488	3758	3623,0	
Från HST	2801	2849	2825,0	64,2 %	2786	2915	2850,5	63,3 %	2855	3077	2966,0	63,2 %
Från AK (IKE)	575	606	590,5	13,4 %	600	639	619,5	13,8 %	633	681	657,0	14,0 %
Totalt i HST	3376	3455	3415,5		3386	3554	3470,0		3488	3758	3623,0	

Elever folkbokförda i Halmstad i andra skolor

	Antal elever 2024			Andel % >	Antal elever 2025			Andel % >	Antal elever 2026			Andel % >
	Utfall	Prognos			Prognos	Prognos			Prognos	Prognos		
	VT	HT	Snitt		VT	HT	Snitt		VT	HT	Snitt	
Fristående	859	914	886,5	20,1 %	914	958	936,0	20,8	958	998	978,0	20,8
AHM	100	97	98,5	2,2	97	101	99,0	2,2	101	89	95,0	2,0
Totalt i andra	959	1011	985,0		1011	1059	1035,0		1059	1087	1073,0	
Andel % >				100,0 %				100,0 %				100,0 %
Elever totalt	4335	4466	4400,5		4397	4613	4505,0	2,4 %	4547	4845	4696,0	4,2 %

HST = Halmstad
FRI = Annan kommun
AHM = Andra huvudmän

Ärende UAN-2024/00102

Beslutsinstans: Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Ärendets ursprung: Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Elevtalsutveckling, långtidsprognos 2024

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av elevtalsutveckling, långtidsprognos 2024 enligt bilaga 1 *Elevantal prognos 2024–2028*, daterad 2024-03-08.

Sammanfattning av ärendet

Elevunderlaget enligt Halmstads kommuns prognos över antalet 16-18-åringar visar att antalet elever ökar. I de egna skolorna läser inte bara de i kommunen folkbokförda 16-18-åringarna och från andra kommuner tillkommer ca 17 %. Prognosen för andelen elever från Halmstads kommun som väljer annan utbildningsanordnare är ca 25 % till 27 %.

Prognosen visar att antalet elever som ska rymmas inom utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ram år 2024 är 4 401 elever och år 2028 prognostiseras 4 896 elever.

Prognosen visar att antalet elever som studerar vid de egna skolorna år 2024 är 3 416 och prognosen för år 2028 är 3 777.

Prognosen för antalet elever som år 2024 läser hos annan utbildningsanordnare är 985, varav 886 elever vid fristående gymnasieskolor (FRI) och 99 elever hos annan huvudman (AHM). Prognosen för år 2028 är 1 119 elever, varav 1 020 (FRI) och 99 (AHM).

Ärendets beredning

Inom kommunen

Ärendet är berett av planeringsutvecklare.

Facklig samverkan

Information i HUKSAM den 20 mars 2024.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Den 15 februari (vårtermin) och den 15 september (hösttermin) görs uppföljning av elevtalen, som sammanställs och rapporteras till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden månaden efter. I samband med dessa görs en långtidsprognos över fem kalenderår enligt bilaga 1 *Elevantal prognos 2024–2028*.

Analys

Analys av förslaget

Elevunderlaget enligt Halmstads kommuns prognos över antalet 16-18-åringar visar att antalet elever ökar. I de egna skolorna läser inte bara de i kommunen folkbokförda 16-18-åringarna. Prognosen visar att andelen elever som tillkommer från andra kommuner under perioden 2024–2028 är ca 17 %.

Det finns dessutom elever som påbörjat sina gymnasiestudier före eller efter 16 års ålder och ett antal elever som läser fyra eller i vissa fall fem år på gymnasiet. Det senare beror på att de antingen varit obehöriga vid antagning till gymnasiet, vilket lett till minst ett år inom introduktionsprogrammen, eller att de valt att byta till eller börja om på annan studieinriktning under sin gymnasietid.

Prognosen för andelen elever från Halmstads kommun som väljer annan utbildningsanordnare ökar under perioden 2024–2028 från ca 25 % till 27 %.

Prognosen visar att antalet elever som ska rymmas inom utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ram år 2024 är 4 401 elever. Detta är jämfört med år 2023 en ökning med 45 elever vilket motsvarar + 1 %.

Till år 2025 ökar antalet elever enligt prognos med ytterligare 104 elever till 4 505 elever. Ökningen fortsätter i prognosperioden till 4 896 elever. Detta är en ökning med 540 elever jämfört med år 2023, vilket motsvarar + 12,4 %.

Studering vid de kommunala gymnasieskolorna

Prognosen visar att antalet elever som studerar vid de egna skolorna år 2024 är 3 416 (VT+HT/2) och prognosen för år 2025 är 3 470 elever, en ökning med 54 elever.

Det prognostiserade elevantalet för år 2028 är 3 777. Detta är en ökning med 352 elever jämfört med 2023, vilket motsvarar + 10,3 %. Av antalet elever vid de kommunala gymnasieskolorna är ca 17 % från andra kommuner.

Prognosen för elever i Halmstads gymnasieskola för perioden påverkas av ett stort antal faktorer, exempelvis andelen obehöriga elever, antalet nyanlända över tid, samverkansavtal för gymnasieskolan, antalet fristående gymnasieskolor i Halmstad och närliggande kommuner samt idag okända faktorer.

Studering hos annan huvudman

Prognosen för antalet elever som år 2024 läser hos annan utbildningsanordnare är 985, varav 886 elever vid fristående gymnasieskolor (FRI) och 99 elever hos annan huvudman (AHM). Prognosen för 2028 är 1 119 elever, varav 1 020 (FRI) och 99 (AHM).

Hållbarhetsanalys

Elevtalsutvecklingen påvisar att antalet elever som ska rymmas inom utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens budget ökar. Antalet elever som läser fler än tre år ökar på grund av att andelen obehöriga elever från grundskolan ökar. Elevprognoserna visar att fler elever som är folkbokförda i Halmstad väljer en annan huvudman. De två troliga huvudsakliga faktorerna är att det

finns ett underskott av undervisningslokaler vid de kommunala skolorna på programnivå, vilket gör att sökande inte kan tas in utifrån sina val samt att utbudet av fristående gymnasieskolor har ökat. Elevprognosen visar att behovet av fler undervisningslokaler finns.

Ärendets beslutsgång

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden fattar beslut i ärendet.

Beslutsunderlag

1. Elevantal prognos 2024 – 2028, daterad 2024-03-08.

Information om beslutet

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Marcus Eriksson, förvaltningschef
Marcus Neck, ekonomichef
Jörgen Krantz, handläggare, planeringsutvecklare

Elevantal prognos 2024-2028

Fastställt av Jörgen Krantz 2024-03-08

Elevantal är snitt = VT + HT / 2

I Halmstads gymnasieskolor:

* Från Halmstad (HST)

* Från andra kommuner (IKE)

Summa i Halmstads skolor >

I andra skolor från Halmstad:

* Friskolor (FRI)

* Andra huvudmän (AHM)

Summa i andra skolor >

Totalt antal elever >

	2023 Utfall		2024 Prognos			2025 Prognos			2026 Prognos			2027 Prognos			2028 Prognos				
	Elevantal	Andel %	Elevantal	Andel %	Föränd %	Elevantal	Andel %	Föränd %	Elevantal	Andel %	Föränd %	Elevantal	Andel %	Föränd %	Elevantal	Andel %	Föränd %		
I Halmstads gymnasieskolor:																			
* Från Halmstad (HST)	2820,0	64,7	2825,0	0,2	64,2	2850,5	0,9	63,3	2966,0	4,1	63,2	3053	2,9	63,2	3092	1,3	63,2		
* Från andra kommuner (IKE)	605,5	13,9	590,5	-2,5	13,4	619,5	4,9	13,8	657,0	6,1	14,0	676	2,9	14,0	685	1,3	14,0		
Summa i Halmstads skolor >	3425,5		3415,5	-0,3		3470	1,6		3623,0	4,4		3730	2,9		3777	1,3			
I andra skolor från Halmstad:																			
* Friskolor (FRI)	835,5	19,2	886,5	6,1	20,1	936,0	5,6	20,8	978,0	4,5	20,8	1007	2,9	20,8	1020	1,3	20,8		
* Andra huvudmän (AHM)	95,0	2,2	98,5	3,7	2,2	99,0	0,5	2,2	95,0	-4,0	2,0	98	2,9	2,0	99	1,3	2,0		
Summa i andra skolor >	930,5		985,0			1035,0			1073,0			1105			1119				
Totalt antal elever >	4356	100,0	4401	1,0	100	4505	2,4	100	4696	4,2	100	4835	2,9	100	4896	1,3	100		

Diff personer/elever från HST > 1)

16

59

74

72

74

75

Underlag

Personer i Halmstad 16-18 år >
(enligt prognos -2050)Elever från andra kommuner >
(ca 17 % av personer i Halmstad)

Totalt underlag >

	2023 Utfall		2024 Prognos			2025 Prognos			2026 Prognos			2027 Prognos			2028 Prognos		
	Personer	Andel %	Personer	Föränd %	Personer	Föränd %	Personer	Föränd %	Personer	Föränd %	Personer	Föränd %	Personer	Föränd %	Personer	Föränd %	
Personer i Halmstad 16-18 år > (enligt prognos -2050)	3 735	85,5	3 751	0,4		3 812	1,6		3 967	4,1		4 084	2,9		4 136	1,3	
Elever från andra kommuner > (ca 17 % av personer i Halmstad)	635	14,5	638	0,4		648	1,6		674	4,1		694	2,9		703	1,3	
Totalt underlag >	4370	100,0	4389	0,4		4460	1,6		4641	4,1		4778	2,9		4839	1,3	

Diff tot underlag/tot ant elever > 1)

-14

12

45

55

56

57

Befolkningsutveckling ålder 16-18 år enligt kommunens prognoser -2050 (uppdaterad 2023-04)

1) Differensen förklaras framförallt av att allt fler elever behöver läsa inom Introduktionsprogrammet innan de blir behöriga

Ärende UAN-2024/00116

Beslutsinstans: Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Ärendets ursprung: Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Kvalitetsberättelse avseende försörjningsstöd 2023

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att godkänna *Kvalitetsberättelse avseende försörjningsstöd 2023* i enlighet med bilaga 1, daterad 2024-03-01.

Sammanfattning av ärendet

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete innehåller bestämmelser om hur kvaliteten i verksamheten systematiskt och fortlöpande ska utvecklas och säkras. För att uppfylla kravet bör arbetet dokumenteras i en årlig kvalitetsberättelse.

Kvaliteten för socialtjänst (och stöd för service till vissa funktionshindrade, LSS) definieras i SOSFS:en som att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter samt beslut som har meddelats med stöd av sådana föreskrifter.

Syftet med kvalitetsberättelsen är att redogöra för hur verksamheten arbetat med att systematisk och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet under föregående kalenderår. Förslaget förväntas bidra till en ökad kvalitet samt ett tydligare och mer strukturerat arbetssätt inom verksamheten.

Ärendets beredning

Inom kommunen

Ärendet har beretts av verksamhetsutvecklare och arbetsmarknadssekreterare på avdelningen för arbetsmarknad och försörjning samt av jurist på kvalitetsavdelningen.

Facklig samverkan

Information i HUKSAM den 20 mars 2024.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete innehåller bestämmelser om hur kvaliteten i verksamheten systematiskt och fortlöpande ska utvecklas och säkras. För att uppfylla kravet bör arbetet dokumenteras i en årlig kvalitetsberättelse.

Socialstyrelsen definierar kvalitet inom socialtjänstens verksamhet enligt följande:

att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller enligt lagar och andra föreskrifter för verksamheten samt beslut som har meddelats med stöd av sådana föreskrifter.

Analys

Analys av förslaget

Syftet med kvalitetsberättelsen är att redogöra för hur verksamheten arbetat med att systematisk och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet under föregående kalenderår. Förslaget förväntats bidra till en ökad kvalitet samt ett tydligare och mer strukturerat arbetssätt inom verksamheten.

Resultatet redovisas i bilaga 1, daterad 2024-03-01. Utifrån det som har framkommit i kvalitetsberättelsen finns det behov av att utveckla och arbeta extra med vissa kvalitetsområden under 2024. Följande prioriteringsområden föreslås:

- Arbetet med att definiera processer i ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete pågår fortsatt och kommer att underlätta genom att dessa processer förtydligas
- Den standardiserade bedömningsmetoden ”FIA” (förutsättningar inför arbete) används fortsatt och användandet av instrumentet följs upp och utvecklas
- Att arbeta med de utvecklingsområden som redovisas i öppna jämförelser för en ökad samverkan och ökad delaktighet

Hållbarhetsanalys

Arbetet med ekonomiskt bistånd innebär en ständig utveckling i syfte att minska kostnaderna för detta bistånd men samtidigt ge bästa stöd och hjälp till de individer som behöver ta del av biståndet.

En fördjupad hållbarhetsanalys bedöms inte behöva göras utifrån ett miljömässigt perspektiv.

Ärendets beslutsgång

Ärendet beslutas av utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.

Beslutsunderlag

1. Kvalitetsberättelse avseende försörjningsstöd 2023, daterad 2024-03-01

Information om beslutet

-

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Marcus Eriksson, förvaltningschef
Bobby Svitzer, verksamhetschef
Karin Bloemer, handläggare, verksamhetsutvecklare

Kvalitetsberättelse

Försörjningsstöd 2023

Innehållsförteckning

1. Kvalitetsberättelse.....	3
1.1 Inledning	3
1.2 Systematiskt kvalitetsarbete	3
2. Enheten försörjningsstöd	4
3. Statistik	5
3.1 Antal hushåll med bifall och avslag.....	5
3.2 Antal aktualiseringar	6
3.3 Avslutsorsaker	6
3.4 Försörjningshinder	7
3.5 Hushållstyper	8
3.6 Biståndsmottagare i befolkningen	9
4. Omvärldsbevakning	9
4.1 Kvalitet och resultat	10
4.1.1 Kommunens kvalitet i korthet – KKIK.....	10
4.1.2 Öppna jämförelser	10
4.2 Brukarundersökning	13
5. Lex Sarah och avvikelser	13
5.1 Lex Sarah	13
5.2 Avvikelser.....	13
6. Internkontroll.....	14
6.1 Handläggning och beslut rörande klient	14
6.2 Kontroll av rätt kontonummer.....	14
6.2 Felaktiga utbetalningar, FUT	14
6. Utvecklingsområden 2024	16

1. Kvalitetsberättelse

1.1 Inledning

Den som bedriver socialtjänst (SoL) eller verksamhet enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) bör varje år upprätta en sammanhållen kvalitetsberättelse enligt ”ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete SOSFS 2011:9” kap 7 § 1. Innehållet i kvalitetsberättelsen ska ge en samlad bild av hur det systematiska och fortlöpande kvalitetsarbetet bedrivits under året, vilka åtgärder som vidtagits samt vilka resultat som uppnåtts. Denna kvalitetsberättelse berör endast insatser som utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för. Kvalitetsberättelsen berör inte Halmstads kommun som helhet.

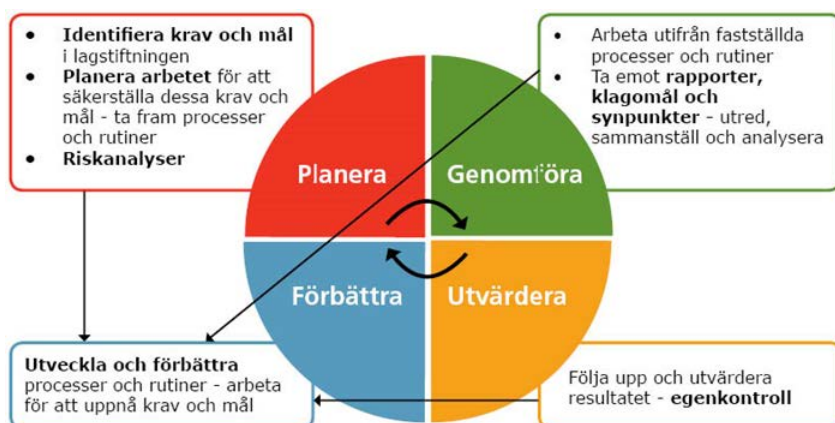
1.2 Systematiskt kvalitetsarbete

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete innehåller bestämmelser för hur kvalitén i verksamheten systematiskt och fortlöpande ska utvecklas och säkras.

Kvalitén definieras i SOSFS:en som att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter om socialtjänst och stöd för service till vissa funktionshindrade och beslut som har meddelats gjorts med stöd av sådana föreskrifter.

Då utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen bedriver socialtjänst och verksamhet enligt LSS har förvaltningen skyldighet att planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten. I föreskrifterna, som är ett förtydligande av gällande lagstiftning, finns även angivet att verksamheten som en del av det systematiska kvalitetsarbetet är skyldig att genomföra riskanalys, egenkontroll och utredning av avvikelser och klagomål som inkommit.

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen har under 2023 fortsatt sitt arbete med att utveckla ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete och här synliggöra processer. En stor del av de aktiviteter som så småningom kommer att läggas över i ledningssystemet genomförs ändå, som exempelvis internkontroll, avvikelser och lex Sarah. Verksamhetens processer behöver identifieras och beskrivas och det finns ett behov av att involvera personalen i det systematiska arbetet.

Bilden visar grunderna i det systematiska förbättringsarbetet. Eftersom kvaliteten ständigt utvecklas och säkras blir ett ledningssystem aldrig färdigt.

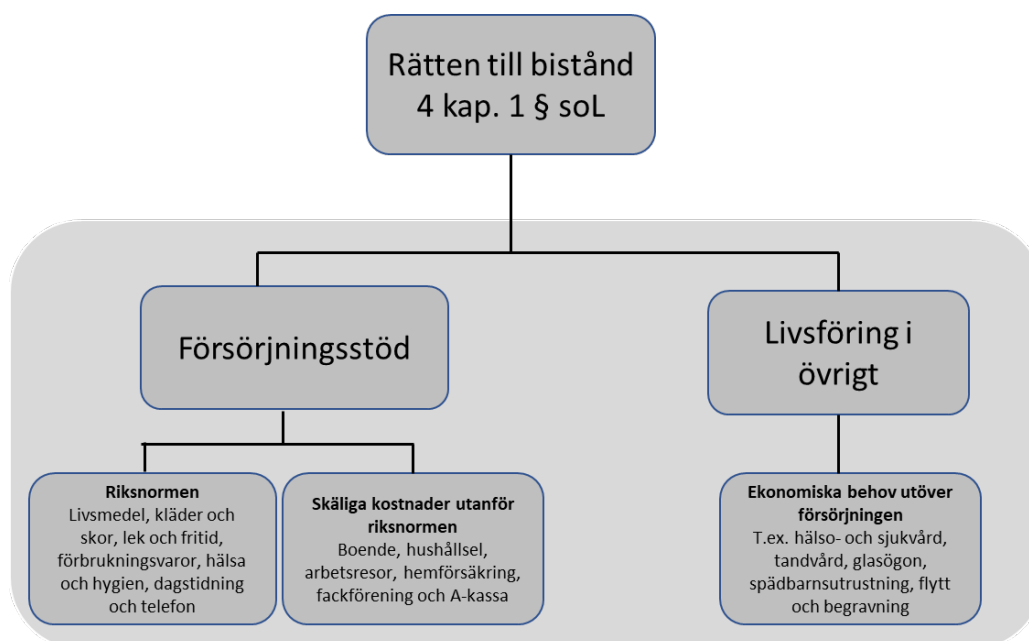
Ledningssystemet kan ses som ett förbättringshjul.

2. Enheten försörjningsstöd

Ekonomiskt bistånd är välfärdssystemets yttersta skyddsnet. Biståndet ska fungera som ett komplement till samhällets andra ersättningar när dessa är otillräckliga eller inte beviljas. Biståndets uppgift är att träda in tillfälligtvis vid korta perioder av försörjningsproblem. Behov av ekonomiskt bistånd är det vanligaste skälet till att människor kommer i kontakt med socialtjänsten.

Den enskildes rätt till bistånd regleras i 4 kap 1 § Socialtjänstlagen (SoL). Den som själv inte kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd för sin försörjning (försörjningsstöd) och livsföring i övrigt. För att ha rätt till bistånd ska den enskilde göra vad hon eller han kan för att försöka bidra till sin försörjning, som att vara aktivt arbetsökande eller delta i andra kompetenshöjande insatser. Självförsörjning är dock inte alltid detsamma som försörjning genom arbete. Alla människor kan inte försörja sig genom arbete, exempelvis på grund av sjukdom. Det kan då handla om andra och långsiktiga lösningar på försörjningsproblemen, till exempel via ersättningar från socialförsäkringen.

Rätten till försörjningsstöd preciseras i 4 kap 3 § Socialtjänstlagen. Försörjningsstödet är uppdelat i två delar: en del som gäller för hela landet och som beslutas av regeringen (riksnormen) samt en del som gäller rätt till ersättning för skäligen kostnader. I riksnormen ingår skäligen kostnader för livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa- och hygien samt dagstidning och telefon. Bistånd kan lämnas för skäligen kostnader för boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa. När det gäller begreppet livsföring i övrigt är det poster som inte specificeras. Med livsföring i övrigt avses alla de olika behov som den enskilde kan ha för att tillförsäkras en skälig levnadsnivå och som inte omfattas av försörjningsstödet. Det kan till exempel vara bistånd till tandvård, glasögon, flyttkostnader, läkarvård och medicin.

I arbetet med ekonomiskt bistånd finns det två uppdrag – *hjälp till självförsörjning* och *hjälp med försörjning*. Enheten försörjningsstöd har inga egna insatser att tillgå och är i behov av samarbete med andra

aktörer dels inom den egna avdelningen och dels med sjukvård, psykiatri, socialförvaltning, arbetsförmedling och Försäkringskassa för att stötta individerna till en egen försörjning.

Socialekreterarna ansvarar för att utreda, fatta beslut om rätt till bistånd och vid bifall betala ut biståndet till klienterna. Socialekreterarna möter klienterna differentierat utifrån behov och i många fall via telefon.

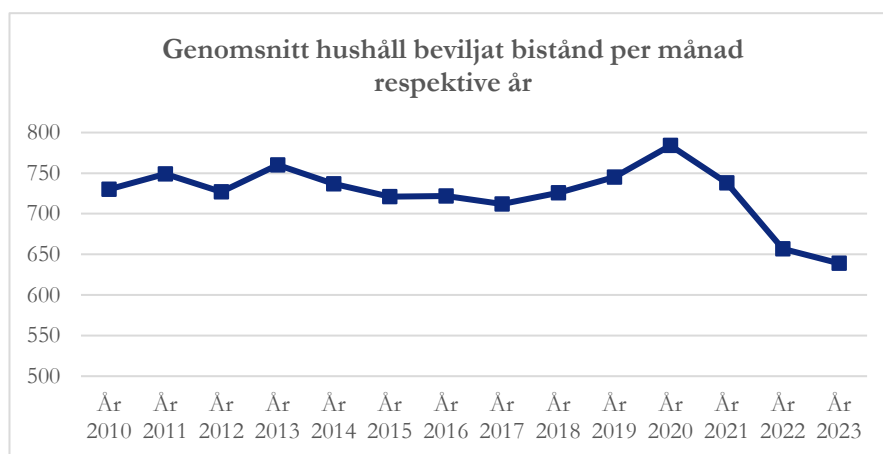
Avdelningen för arbetsmarknad och försörjning består av fyra enheter. Den enhet som hanterar ekonomiskt bistånd benämns enheten ”försörjningsstöd”. Utifrån en stärkt arbetslinje är försörjningsstödet ingången och de övriga tre enheterna bidrar till en helhet för att stötta personer med försörjningsstöd till självförsörjning genom kartläggning, aktiva planer och insatser. Man arbetar utifrån en tydlig arbetslinje, för att individer ska etableras på arbetsmarknaden och uppnå självförsörjning. Därigenom verkar man samtidigt för att möta omvärldens och arbetsmarknadens behov av arbetskraft.

3 Statistik

3.1 Antal hushåll med bifall och avslag

Nedanstående tabell och diagram visar på ett snitt av antal hushåll som har fått beviljat ekonomiskt bistånd under åren. Sedan 2017 har antal hushåll som beviljats bistånd i genomsnitt per år ökat för varje år men under 2021 bröts trenden. Färre antal hushåll beviljades bistånd 2021 än 2020.

Medel/år	
År 2010	730
År 2011	749
År 2012	727
År 2013	760
År 2014	737
År 2015	721
År 2016	722
År 2017	712
År 2018	726
År 2019	745
År 2020	784
År 2021	738
År 2022	657
År 2023	639

Viktigt att notera i denna mätning är att den visar antal hushåll som beviljats bistånd, inte totalt antal hushåll som ansökt om bistånd. Utöver de hushåll som under 2023 har beviljats bistånd har uppåt en fjärdedel fått avslag på sin ansökan. Nedan tabeller visar beslut och avslag per månad. Under 2023 hanterades fler beslut än under 2022, en något lägre andel fick avslag.

2022

Månad	Avslag	Totalt antal beslut	%
Januari	368	1555	24%
Februari	383	1552	25%
Mars	474	1769	27%
April	347	1382	25%
Maj	565	1798	31%
Juni	515	1888	27%
Juli	272	1079	25%
Augusti	375	1333	28%
September	387	1489	26%
Oktober	383	1435	27%
November	402	1530	26%
December	378	1388	27%
Totalt	4 849	18 198	27%

2023

Månad	Avslag	Totalt antal beslut	%
Januari	376	1487	25%
Februari	363	1397	26%
Mars	390	1678	23%
April	298	1205	25%
Maj	385	1625	24%
Juni	367	1725	21%
Juli	307	1635	19%
Augusti	370	2118	17%
September	432	1890	23%
Oktober	394	1639	24%
November	474	1831	26%
December	382	1630	23%
Totalt	4 538	19 860	23%

3.2 Antal aktualiseringar

Antal aktualiseringar visar inflödet av nya ärenden till försörjningsstöd. Tabellen visar aktualiseringar sedan 2017, där snittet per månad har minskat över åren från 104 aktualiseringar till 74, dock något högre antal 2023 än året innan, 2022. Aktualiseringar visar inflödet av ärenden, men inte om en aktualisering blir ett aktuellt ärende eller ej.

Aktualiseringar

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Jan	125	121	116	129	79	82	72
Feb	128	110	88	87	74	60	50
Mar	145	94	96	95	81	68	61
Apr	104	93	100	68	91	63	47
Maj	88	111	84	95	84	58	84
Jun	96	91	93	90	95	85	83
Jul	72	82	66	84	61	62	72
Aug	89	113	85	69	126	49	116
Sep	103	97	87	90	106	63	71
Okt	126	139	111	103	102	77	75
Nov	91	116	97	97	81	83	87
Dec	79	42	85	90	68	54	73
Tot	1246	1209	1108	1097	1048	804	891
Snitt	104	101	92	91	87	67	74

3.3 Avslutsorsaker

Statistiken visar att under år 2023 har fler antal ärenden avslutats än under 2022. Ärenden inom försörjningsstöd avslutas tre månader efter sista beslut/kontakt. Många gånger är det okänt vad

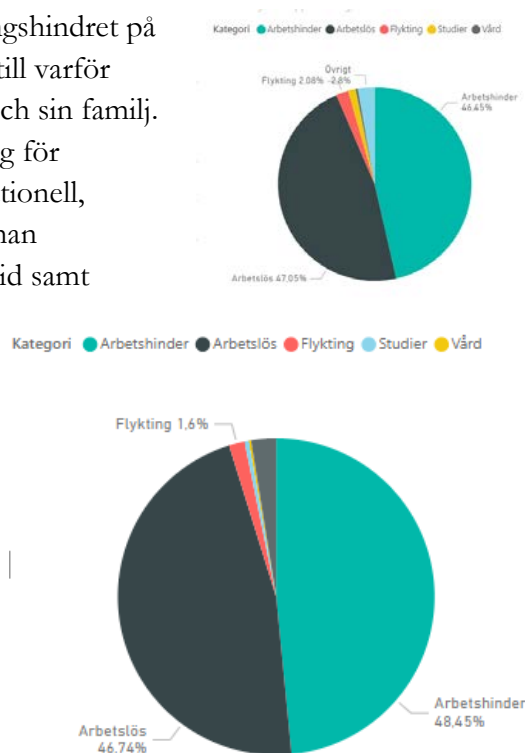
avslutsorsaken beror på. Antalet ärenden som avslutades mot Arbete har under 2023 varit färre i antal än under 2022 liksom *andel* avslut till arbete är lägre. Färre personer har avslutats på grund av Studier under 2023. Okänt antal avslutade ärenden har ökat. En tydligare informationsöverföring mellan enheterna är viktigt och borde kunna göra att okänd avslutsorsak minskar.

2022						2023					
Månad	Arbete	Studier	FK	Okänt	Avslutade insatser/månad	Månad	Arbete	Studier	FK	Okänt	Avslutade insatser/månad
Jan	2	0	3	22	51	Jan	4	1	7	22	51
Feb	6	2	4	29	72	Feb	8	0	4	44	78
Mar	11	4	5	14	63	Mar	5	1	8	25	64
Apr	6	2	5	23	52	Apr	6	2	3	29	53
Maj	10	2	2	36	64	Maj	1	2	1	28	62
Jun	6	1	4	25	69	Jun	4	1	2	18	47
Jul	11	0	6	9	51	Jul	7	0	2	27	52
Aug	6	0	1	22	47	Aug	11	4	4	42	96
Sep	19	4	5	28	76	Sep	14	1	4	40	120
Okt	13	1	5	29	64	Okt	9	0	2	34	135
Nov	15	2	5	34	81	Nov	7	2	5	45	131
Dec	7	1	3	27	58	Dec	8	0	1	35	94
Summa	112	19	48	298	748	Summa	84	14	43	389	983

3.4 Försörjningshinder

Inom arbetet med ekonomiskt bistånd registreras försörjningshindret på individnivå. Försörjningshindret anger den direkta orsaken till varför vuxna personer i ett hushåll är förhindrade att försörja sig och sin familj. Bakgrunden till denna registrering är att få kunskapsunderlag för uppföljning, styrning och utveckling av verksamheten på nationell, regional och kommunal nivå. Med hjälp av statistiken kan man systematiskt följa hur befolkningens behov förändras över tid samt beskriva hur övriga trygghetssystem påverkar behovet av ekonomiskt bistånd. Kommunen är skyldig att rapportera statistik över försörjningshindret till Socialstyrelsen.

Cirkeldiagrammen till höger visar fördelning på kategorier. Det mindre diagrammet ovanför avser 2022 och det större diagrammet nedanför avser 2023.

Kategori	Antal sökande	Beviljat belopp	Andel Belopp
Arbetshinder	302	3 086 270 kr	49,65%
Arbetshinder, sociala skäl	163	1 725 225 kr	27,76%
Föräldraledig	4	5 469 kr	0,09%
Sjuk- e aktivitetsersättn, otillräcklig ersättning	18	63 912 kr	1,03%
Sjukskriven m läkarintyg, ingen sjukpenning	109	1 240 864 kr	19,96%
Sjukskriven m läkarintyg, otillräcklig sjukpenning	6	46 871 kr	0,75%
Sjukskriven m läkarintyg, väntar på sjukpenning	2	3 929 kr	0,06%
Arbetslös	317	2 890 168 kr	46,50%
AME-insats/åtgärd utan ersättning	3	14 598 kr	0,23%
annan sysselsättning utan ersättning	4	0 kr	0,00%
arbetslös utan ersättning	208	2 148 466 kr	34,57%
Arbetslös, otillräcklig ersättning/stöd	79	620 127 kr	9,98%
Arbetslös, väntar på ersättning/stöd	1	6 543 kr	0,11%
deltidsarbetslös	13	59 579 kr	0,96%
heltidsarbete	7	32 060 kr	0,52%
heltidsarbete, väntar på inkomst	2	8 795 kr	0,14%
Flykting	11	33 953 kr	0,55%
Arbetslös, otillräcklig etableringsersättning	8	7 856 kr	0,13%
Arbetslös, väntar på etableringsersättning	3	26 097 kr	0,42%
Studier	2	22 747 kr	0,37%
SFI	1	21 752 kr	0,35%
studier med försörjningsstöd	1	995 kr	0,02%
Vård	5	14 251 kr	0,23%
institutionsvård	5	14 251 kr	0,23%
Övrigt	15	168 267 kr	2,71%
begravningskostnader	4	83 748 kr	1,35%
Otillräcklig pension/ äldreförsörjningsstöd	6	45 756 kr	0,74%
Ungbo	1	1 527 kr	0,02%
Väntar på pension/ äldreförsörjningsstöd	1	15 322 kr	0,25%
övrig	3	21 914 kr	0,35%
Totalt	652	6 215 656 kr	100,00%

I statistik för ekonomiskt bistånd följer verksamheten månadsvis fördelning av sökanden och kostnader per orsakskod och kategori. Till vänster visas fördelningen för **december 2023**.

3.5 Hushållstyper

Vid beräkning av ekonomiskt bistånd registreras hur familjekonstellationen ser ut. Detta för att se hur fördelningen av ekonomiskt bistånd ser ut och vilken grupp som är i störst behov av bistånd. Statistiken möjliggör att fördelningen kan läsas på två olika sätt, familjetyp och hushållets storlek. Dominerande grupp bland sökanden är ensamstående man utan barn och 1-persons hushåll. Tabellerna illustrerar fördelning av sökande under december 2022 och december 2023.

Tabell 34

FAMILJETYP	Antal aktuella hushåll	Utbetalt belopp	Snitt
Endast barn	1	3 430 kr	3 430 kr
Ensam kvinna med barn	60	518 360 kr	8 639 kr
Ensam kvinna utan barn	173	1 526 146 kr	8 822 kr
Ensam man med barn	3	30 003 kr	10 001 kr
Ensam man utan barn	258	2 117 710 kr	8 208 kr
Gift/sambo med barn	103	1 518 885 kr	14 746 kr
Gift/sambo utan barn	47	480 774 kr	10 229 kr
Totalt	645	6 195 308 kr	9 605 kr

Tabell 34

FAMILJETYP	Antal aktuella hushåll	Utbetalt belopp	Snitt
Endast barn	1	3 427 kr	3 427 kr
Ensam kvinna med barn	58	559 933 kr	9 654 kr
Ensam kvinna utan barn	174	1 594 376 kr	9 163 kr
Ensam man med barn	2	19 252 kr	9 626 kr
Ensam man utan barn	272	2 493 930 kr	9 169 kr
Gift/sambo med barn	87	1 327 204 kr	15 255 kr
Gift/sambo utan barn	45	534 719 kr	11 883 kr
Totalt	639	6 532 840 kr	10 224 kr

Tabell 35

Hushåll storlek	Antal aktuella hushåll	Utbetalt belopp	Snitt
1-pers hushåll	426	3 587 936 kr	8 422 kr
2-pers hushåll	72	669 973 kr	9 305 kr
5-pers hushåll	29	455 626 kr	15 711 kr
4-pers hushåll	37	447 586 kr	12 097 kr
3-pers hushåll	42	432 494 kr	10 297 kr
6-pers hushåll	21	371 316 kr	17 682 kr
7-pers hushåll	12	130 022 kr	10 835 kr
9-pers hushåll	2	37 396 kr	18 698 kr
8-pers hushåll	3	35 900 kr	11 967 kr
13-pers hushåll	1	27 060 kr	27 060 kr
Totalt	645	6 195 308 kr	9 605 kr

Tabell 35

Hushåll storlek	Antal aktuella hushåll	Utbetalt belopp	Snitt
1-pers hushåll	441	4 044 896 kr	9 172 kr
2-pers hushåll	70	662 565 kr	9 465 kr
3-pers hushåll	41	527 569 kr	12 868 kr
5-pers hushåll	26	388 857 kr	14 956 kr
4-pers hushåll	30	339 825 kr	11 327 kr
6-pers hushåll	16	338 847 kr	21 178 kr
7-pers hushåll	9	131 531 kr	14 615 kr
8-pers hushåll	5	66 972 kr	13 394 kr
13-pers hushåll	1	31 780 kr	31 780 kr
Totalt	639	6 532 840 kr	10 224 kr

December 2022

December 2023

3.6 Biståndsmottagare i befolkningen

Kommunen rapporterar månadsvis underlag till Socialstyrelsen för jämförelse i riket samt med andra kommuner. Halmstad kommun har i jämförelse med riket en lägre andel i befolkningen som har behov av försörjningsstöd för sitt uppehälle.

Region	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Riket	1,4	1,4	1,5	1,4	1,2	1,1
Halmstad	0,9	1,0	1,0	0,9	0,9	0,8

Andel vuxna biståndsmottagare, 18-65 år, i % av befolkningen 2018-2023

4. Omvärldsbevakning

Omvärldsanalysen baseras på inrapporterad underlag till kommunens kvalitet i korthet (KKIK), Socialstyrelsens öppna jämförelser (ÖJ) samt brukarundersökning som tillhandahålls från Sveriges kommuner och regioner (SKR). Dessa nationella undersökningar möjliggör jämförelse med andra kommuner samt ger underlag till systematisk uppföljning av den egna verksamheten.

4.1 Kvalitet och resultat

Nedanstående resultat är hämtade från www.kolada.se som är kommun- och landstingsdatabasen för statistik och resultat.

4.1.1 Kommunens kvalitet i korthet – KKIK

Nedanstående nyckeltal används vid jämförelse av kvalitet och resultat. För 2023 har andelen vuxna ej återaktualiserade till försörjningsstöd ökat vilket är positivt. Antal dagar man väntar på beslut om försörjningsstöd ligger på samma nivå 2023 som 2022 men har sjunkit sedan 2020.

Ekonomiskt bistånd	2020	2021	2022	2023
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	42	46	47	Ännu ej reg
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd andel (%)	72	75	78	80
Väntetid i antal dagar från ansökan till beslut om försörjningsstöd, medelvärde	22	16	13	13
Väntetid i antal dagar från ansökan till beslut inom försörjningsstöd, väntat längre än 14 dagar (%)	71	51	39	38

4.1.2 Öppna jämförelser

Öppna jämförelser är ett verktyg för att analysera, följa och utveckla socialtjänstens verksamheter på lokal, regional och nationell nivå. Syftet är att stimulera kunskapsutveckling för att främja en jämlik socialtjänst och målet är att verksamhetsförbättringar ska stimuleras för att komma klienterna till gagn och att den enskilde får rätt insatser utifrån dennes behov.

Resultatet av öppna jämförelser baseras på registerdata samt enkät som skickas till kommuner och stadsdelar. Resultatet delas in i *tillgänglighet, helhetsyn och samordning, kunskapsbaserad verksamhet, självbestämmande och integritet samt trygghet och säkerhet*. Tabellerna i helhet finns att läsa på www.kolada.se.

I nedanstående tabeller indikerar färgerna följande:

- **grönt** – önskvärt resultat
- **gult** – delvis önskvärt resultat
- **rött** – ett utvecklingsområde.

Tillgänglighet innebär mätning av hur lätt det är att komma i kontakt med socialtjänsten, tillgång till insatser som kan ge stöd på vägen till självförsörjning samt enklare rådgivning kring privatekonomi (detta avser inte kommunens utbud av budget- och skuldrådgivning).

Tillgänglighet	2021	2022	2023
Socialjour tillgänglig utanför kontorstid (Ja=1, Nej=0)	1	1	1

Arbetsmarknadsinsatser			
Erbjuder minst en kommunal arbetsmarknadsinsats till alla personer 18-24 år inom ekonomiskt bistånd (Ja för alla=2, Ja men inte för alla=1, Nej=0)	1	1	1
Erbjuder minst en kommunal arbetsmarknadsinsats till alla personer över 24 år inom ekonomiskt bistånd (Ja för alla=2, Ja men inte för alla=1, Nej=0)	1	1	1
Rådgivning			
Erbjuder enklare hushållsekonomisk rådgivning inom ekonomiskt bistånd (Ja=1, Nej=0)	0	0	0

Helhetssyn och samordning utgår från den enskildes samlade livssituation. Den enskilde har många gånger behov av tjänster som bedrivs inom olika verksamheter eller av olika utförare/professioner. Det är då viktigt att dessa tjänster är samordnade. För att säkra upp att rutinerna är aktuella är det viktigt med regelbunden uppföljning. Nedan visar vilka aktuella rutiner som det bedöms vara i behov av en samordning.

Helhetssyn och samordning	2021	2022	2023
Intern samordning i enskilda ärenden			
Aktuell rutin för samordning mellan ekonomiskt bistånd och missbruk, (Ja=1, Nej=0)	1	1	1
Aktuell rutin för samordning mellan ekonomiskt bistånd och socialpsykiatri, (Ja=1, Nej=0)	1	1	1
Aktuell rutin för samordning mellan ekonomiskt bistånd och barn och unga, (Ja=1, Nej=0)	1	1	1
Aktuell rutin för samordning mellan ekonomiskt bistånd och LSS, (Ja=1, Nej=0)	1	1	1
Aktuell rutin för samordning mellan ekonomiskt bistånd och hemlöshet (Ja=1, Nej=0)	1	1	1
Extern samverkan i enskilda ärenden			
Aktuell överenskommelse om samverkan mellan ekonomiskt bistånd och Arbetsförmedlingen (Ja=1, Nej=0)	1	1	1
Aktuell överenskommelse om samverkan mellan ekonomiskt bistånd och Försäkringskassan (Ja=1, Nej=0)	1	1	1
Aktuell överenskommelse om samverkan mellan ekonomiskt bistånd och primärvården (Ja=1, Nej=0)	1	1	1
Aktuell överenskommelse om samverkan mellan ekonomiskt bistånd och psykiatri (Ja=1, Nej=0)	0	0	1
Aktuell överenskommelse på övergripande nivå med bostadsföretag/hyresvärdar (Ja=2, Ja=, med vissa=1, Nej=0)	1	0	1
Aktuell överenskommelse i enskilda ärenden med bostadsföretag/hyresvärdar (Ja=2, Ja=, med vissa=1, Nej=0)	1	0	1

Att bedriva en kunskapsbaserad verksamhet innebär att tjänsterna utförs i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Den enskildes erfarenheter ska beaktas.

Kunskapsbaserad verksamhet	2021	2022	2023
Personalens kompetensutveckling			
Aktuell samlad plan för personalens kompetensutveckling inom ekonomiskt bistånd, (Ja=1, Nej=0)	0	0	1
Personalens agerande vid indikation på våld			
Aktuell rutin vid indikation på att en vuxen utsatts för våld inom ekonomiskt bistånd, (Ja=1, Nej=0)	1	1	1
Strukturerad utredningsmall			
Strukturerad utredningsmall används i utredningar inom ekonomiskt bistånd (Ja, alla=2, Ja, men inte alla=1, Nej=0)	1	2	2
Standardiserade bedömningsmetoder	2021	2022	2023
Använder standardiserade bedömningsmetoden FIA inom ekonomiskt bistånd, (Ja=1, Nej=0). Källa: Kommunenkäten öppna jämförelser socialtjänst.	0	0	1
Använder standardiserade bedömningsmetoden FREDA-kortfrågor inom ekonomiskt bistånd för att upptäcka våldsutsatthet hos enskilda vuxna, (Ja=1, Nej=0)	0	0	1

Använder standardiserad bedömningsmetoden AUDIT inom ekonomiskt bistånd för att upptäcka riskfylld alkoholkonsumtion, (Ja=1, Nej=0)	0	0	0
Använder standardiserad bedömningsmetoden DUDIT inom ekonomiskt bistånd för att upptäcka drogrelaterade problem, (Ja=1, Nej=0)	0	0	0
Systematisk uppföljning för att utveckla verksamheten			
Systematisk uppföljning av resultat för att utveckla verksamheten inom ekonomiskt bistånd (Ja=2, Delvis=1, Nej=0)	0	0	0
Systematisk uppföljning med könsperspektiv inom ekonomiskt bistånd, (Ja=1, Nej=0)	0	0	0
Systematisk uppföljning med könsperspektiv inom ekonomiskt bistånd för att utveckla verksamheten (Ja=2, Delvis=1 och Nej=0)	0	0	0

Socialtjänstens insatser ska utformas och genomföras tillsammans med den enskilde. En planering för hur den enskilde ska nå självförsörjning bör efter en grundlig utredning dokumenteras i en genomförandeplan/handlingsplan. Nedanstående tabell belyser delaktighet i planering.

Självbestämmande och integritet	2021	2022	2023
Upprättade genomförandeplaner			
Upprättat genomförandeplan med den enskilde inom tre månader inom ekonomiskt bistånd, (Ja, för alla=2, Ja, men inte för alla=1, Nej=0)	1	1	1
Genomförandeplan har undertecknats av den enskilde inom ekonomiskt bistånd, (Ja, för alla=2, Ja, men inte för alla=1, Nej=0)	0	1	1
Genomförandeplanen följs upp minst var tredje månad inom ekonomiskt bistånd, (Ja, för alla=2, Ja, men inte för alla=1, Nej=0)	1	1	1

Trygghet och säkerhet innebär att tjänsterna utförs enligt gällande regelverk. Tjänsterna är transparenta vilket innebär förutsägbarhet och möjlighet till insyn. Risk för kränkning, försummelse, fysisk eller psykisk skada förhindras genom förebyggande arbete.

Trygghet och säkerhet	2021	2022	2023
Personalens agerande för att förebygga vräkning			
Aktuell rutin för att förhindra att barnfamiljer vräks, (Ja=1, Nej=0)	1	1	1
Uppsökande verksamhet			
Uppsökande verksamhet för akut hemlösa, (Ja=1, Nej=0)	0	0	0
Uppsökande verksamhet för de som riskerar förlora sitt boende, (Ja=1, Nej=0)	1	1	1
Juridisk kompetens			
Handläggare får kontinuerlig information om nya rättsfall inom ekonomiskt bistånd, (Ja=2, Delvis=1, Nej=0)	2	2	2
Information till enskilda			
Aktuell rutin för information om samordnad individuell plan (SIP) inom ekonomiskt bistånd, (Ja=1, Nej=0)	1	1	1
Personalens hantering vid skyddade personuppgifter			
Aktuell rutin för att inte röja skyddade personuppgifter inom ekonomiskt bistånd, (Ja=1, Nej=0)	0	0	0
Bakgrundsmått			
Andel handläggare som är anställda inom myndighetsutövningen för ekonomiskt bistånd som har socionomexamen (Nytt mätetal 2020)	65%	65%	81%

4.2 Brukarundersökning

Enheten försörjningsstöd genomför årligen den nationella brukarundersökningen som Sveriges kommuner och regioner (SKR) tillhandahåller. Från och med detta år genomförs undersökningen vartannat år. Tidigare har brukarundersökningen hanterats via pappersenkäter, men från och med 2019 har undersökningen digitaliserats. År 2018 inkom 368 enkätsvar, 2019 inkom 70 svar, 2020 inkom 87 svar, 2021 107 svar och 2022 54 svar. 2023 har endast 42 svar inkommit med en svarsfrekvens på 30%. På grund av den låga svarsfrekvensen kommer brukarundersökningen inte att presenteras här då svaren inte kan ses som representativa. Till nästa brukarundersökning som genomförs 2025 behöver det tydliggöras hur klienter skall tillfrågas för en ökad svarsfrekvens.

5. Lex Sarah och avvikelser

Under hösten 2019 införde utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen tillsammans med socialförvaltningen "Lifecare" för hantering av lex Sarah och avvikelser digitalt. I Lifecare har medarbetare möjlighet att rapportera via en länk och det finns en mottagare beroende på ärendetyp. Mottagaren kan vara verksamhetschef, enhetschef eller jurist. Den som har rapporterat in händelsen kan följa sitt ärende genom ett ärendenummer. Lifecare möjliggör även en tydligare och enklare statistikhantering av ärenden samt att berörda kan ha bättre översyn på dokumentation och ärendestatus.

5.1 Lex Sarah

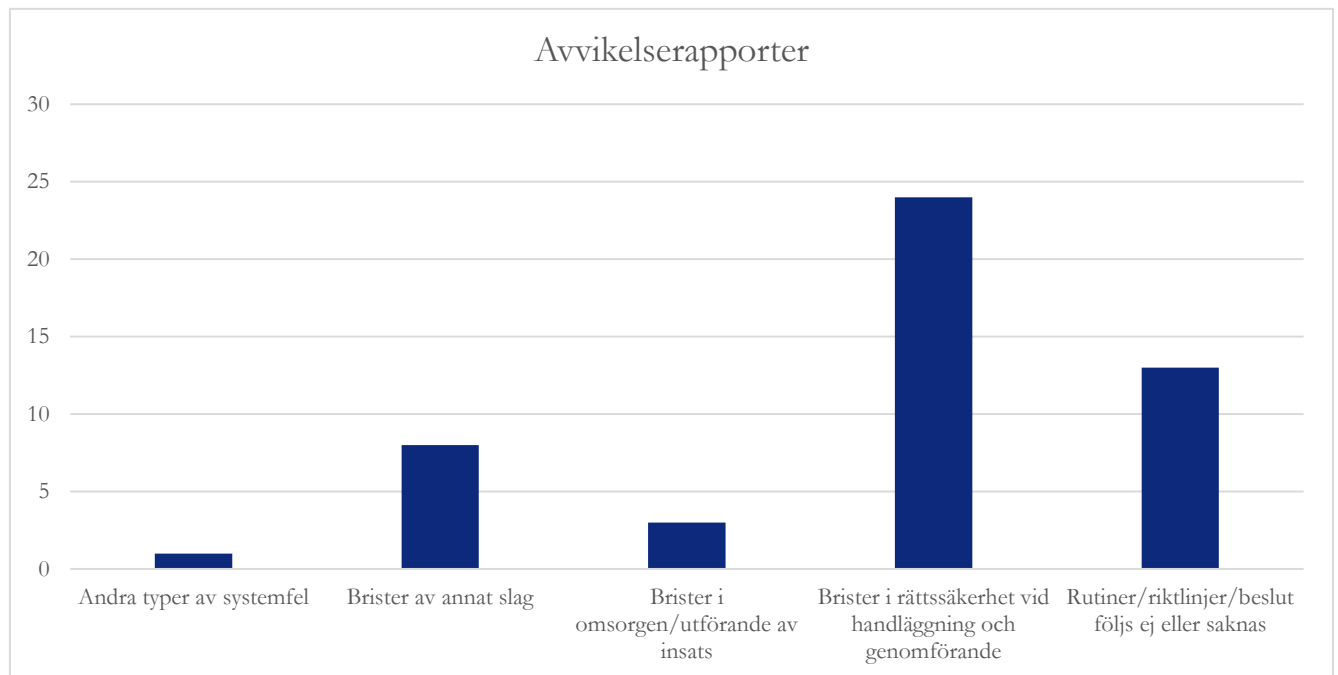
Den 1 juli 2011 trädde nya bestämmelser om lex Sarah i SoL och LSS i kraft. Den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS har en skyldighet att rapportera missförhållande och påtagliga risker för missförhållanden. Rapporteringsskyldighet gäller all personal i verksamheten. Verksamheten är skyldig att utreda alla lex Sarah-rapporter och snarast anmäla ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt misshållande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Syftet med lex Sarah är att verksamheten ska utvecklas och missförhållanden rättas till.

Under 2023 har 0 rapporter om Lex Sarah inkommit.

5.2 Avvikelser

En avvikelse uppstår när någon i verksamheten inte arbetar i enlighet med de processer och rutiner som finns och verksamheten inte når upp till god kvalitet. Avvikelsen har små konsekvenser och låg sannolikhet för upprepning. Syftet med avvikelser är att hitta systemfel som blir en del av förbättringsarbetet i verksamheten.

Under 2023 har det inkommit 49 rapporter om avvikelser som rör enheten för försörjningsstöd. Avvikelse typerna på inkomna rapporter är fördelade enligt nedan.

Samtliga avvikelser har gåtts igenom och är åtgärdade så långt som det har varit möjligt.

6. Internkontroll

6.1 Handläggning och beslut rörande klient

Vid genomgång av 50 nya aktualiseringar på försörjningsstöd under 2023 visade det sig att fyra ärenden var oklara då det gällde anvisning till arbetslinjen. Dessa oklarheter lyftes och hanterades. Vid samma genomgång gjordes också en kontroll av om ärenden registrerats rätt avseende försörjningshinder. De oklarheter som uppdagades har hanterats.

Under 2023 kunde konstateras att av 785 klienter aktuella i arbetslinjen var 47 aktuella även 2018 och 2019. Vid genomgång av dessa ärenden visade sig en varierande problematik som det finns anledning att se närmare på och hitta mönster och metoder att arbeta med för att det långvariga bidragsberoendet skall minska.

6.2 Kontroll av rätt kontonummer

Under 2023 gjordes 48 utbetalningskontroller. Kontroll har gjorts av två handläggare per månad genom granskning av två slumpmässigt utvalda utbetalningar gjorda av samma handläggare. 47

utbetalningar var utan anmärkning. För en kontrollerad utbetalning saknades blankett om bankkontouppgifter för utbetalning som undertecknats av den sökande. Vid genomgång av ärendet framkom att den sökande ansökt via E-tjänst och fått bistånd utbetalt i oktober. I journalen finns tydliga bankkontoutdrag där namn och personnummer framgår och som överensstämmer med utbetalningen. Ärendet avslutades kort tid efter utbetalning. Undertecknade bankkontouppgifter har inte begärts in i efterhand då inget avvikande i övrigt har framkommit i ärendet. Kontrollen har avslutats utan ytterligare åtgärd.

6.3 Felaktiga utbetalningar, FUT

Sedan oktober 2022 innehar en heltidstjänstgörande arbetsmarknadsutredare rollen som FUT-utredare. FUT-arbetet ska med rättssäkra utredningar identifiera, förebygga och hantera oavsiktliga fel, fusk och bedrägerier och främja målet att endast korrekt och riktigt försörjningsstöd ska utbetalas till de sökande som har rätt till försörjningsstöd.

Under 2023 inkom 3 gånger underrättelse om misstänkt bidragsfusk från externa källor. En från anonym privatperson samt 2 underrättelser som inkom från annan myndighet. En av dessa underrättelser ledde till återkrav. Resterande misstänkta felaktiga utbetalningar som registrerades under 2023 initierades internt av socialsekreterare, oftast i samband med de regelbundna stickprovskontroller som genomförs vid handläggningen av biståndsansökningar. Vid dessa kontroller kan till exempel uppdagas om en individ har inkomster som inte redovisats tidigare eller om interna felaktigheter har skett i handläggningen.

Under 2023 har totalt 22 FUT-utredningar behandlats. 11 av dessa var ärenden från 2022. Därtill finns det fem ännu pågående ärenden varav tre polisanmälningar och ett återkrav samt ett utredningsärende.

2023 registrerades alltså 11 nya FUT-aktualiseringar varav sju resulterade i ”Inled ej utredning”. Grunden kan t ex vara att klienten inte kan belastas den felaktiga utbetalningen, att den personen som den externa informationen nämner inte är aktuell hos försörjningsstöd, att den felaktiga utbetalningen skedde för längre än tre år sedan m m.

FUT-utredningar under 2023 resulterade i fyra beslut om återkrav av utbetalningar som skett på felaktiga grunder till en summa av totalt 24 549 kronor. Vidare ledde FUT-utredningar under 2023 till en ny polisanmälan för misstänkt bidragsbrott, där begärd skadeståndssumma var 18 961,75. Summan har klienten nu återbetalat till försörjningsstöd vilket innebär att polisanmälan löper vidare utan anspråk om skadestånd. Två polisanmälningar från året 2022 finns fortfarande i polisens balanser och för dessa uppgår den begärda sammanlagda skadeståndssumman till 228 402 kr.

Totalt har Halmstad kommun sedan tjänsten FUT-utredare infördes gjort tre polisanmälningar om bidragsbrott och begärt tillbaka 247 363,75 kr i utbetalningar på felaktiga grunder.

För att möta dagens utmaningar med den organiserade, ekonomiska brottsligheten behöver vi samverka i större omfattning med andra myndigheter och ställa om till en förebyggande och mer kunskapsbaserad arbetsform. Det har därför varit av vikt att under 2023 påbörja omvärldsbevakning för att se hur andra kommuner gör och nätverka för att lära av erfarenheter med ett systematiskt förebyggande FUT-arbete. Därtill har FUT-utredaren deltagit i utbildning och konferenser både hos SKR och BRÅ.

7. Utvecklingsområden 2024

Utifrån det som har framkommit i kvalitetsberättelsen finns det behov av att utveckla och arbeta extra med vissa kvalitetsområden under 2024.

Följande prioriteringsområden föreslås:

- Arbetet med att definiera processer i ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete pågår fortsatt och kommer att underlätta genom att dessa processer förtydligas
- Den standardiserade bedömningsmetoden ”FIA” (förutsättningar inför arbete) används fortsatt och användandet av instrumentet följs upp och utvecklas
- Att arbeta med de utvecklingsområden som redovisas i öppna jämförelser för en ökad samverkan och ökad delaktighet

Ärende UAN-2024/00045

Beslutsinstans: Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Ärendets ursprung: Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Revidering av tillämpningsanvisningar för ekonomiskt bistånd 2024

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att revidera tillämpningsanvisningar för ekonomiskt bistånd, antagna den 26 februari 2024 (UAN § 24) enligt följande:

1. Skälig boendekostnad för 1-2 vuxna och 5 eller fler barn under avsnitt 2.2 *Boendekostnad (inklusive uppvärmning, vatten och flytt)* ändras till 10 800 kr.
2. Högsta godtagbara boendekostnad för 1-2 vuxna och 5 eller fler barn under avsnitt 2.2 *Boendekostnad (inklusive uppvärmning, vatten och flytt)* ändras till 11 800 kr.

Sammanfattning av ärendet

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ger anvisningar för bedömning av ärenden som rör ekonomiskt bistånd. Dessa tillämpningsanvisningar ligger upptill de anvisningar som ges i lagstiftningen och anvisningar från Socialstyrelsen. Socialtjänstlagen (SoL) reglerar handläggningen inom enheten försörjningsstöd. Socialstyrelsen ger anvisningar om hur lagen ska tolkas och tillämpas. Ansvarig nämnd i kommunen kan anta egna anvisningar för att ta hänsyn till lokala förhållanden, så som boendekostnader, samt anvisningar inom andra områden som nämnden vill lyfta fram. Tillämpningsanvisningarna för handläggning av ekonomiskt bistånd revideras årligen.

I gällande tillämpningsanvisningar för ekonomiskt bistånd 2024 föreslås att skälig boendekostnad för hushåll med 1-2 vuxna och 5 eller fler barn ändras till 10 800 kr samt att högsta godtagbara boendekostnad för hushåll med 1-2 vuxna och 5 eller fler barn ändras till 11 800 kr. Ändringarna görs för att anpassas till hyreshöjningar för år 2024. Övriga boendekostnader i tillämpningsanvisningarna för 2024 är i samband med nämndens beslut den 26 februari 2024 (UAN § 24) redan justerade till 2024 års nivåer.

Ärendets beredning

Inom kommunen

Ärendet är berett av tjänstepersoner inom enheten försörjningsstöd.

Facklig samverkan

Information i HUKSAM den 20 mars 2024.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ger anvisningar för bedömning av ärenden som rör ekonomiskt bistånd. Dessa tillämpningsanvisningar ligger upptill de anvisningar som ges i lagstiftningen

och anvisningar från Socialstyrelsen. Socialtjänstlagen (SoL) reglerar handläggningen inom enheten försörjningsstöd. Socialstyrelsen ger anvisningar om hur lagen ska tolkas och tillämpas. Ansvarig nämnd i kommunen kan anta egna anvisningar för att ta hänsyn till lokala förhållanden, så som boendekostnader, samt anvisningar inom andra områden som nämnden vill lyfta fram.

Analys

Analys av förslaget

Tillämpningsanvisningarna behöver ses över regelbundet och revideras och förtydligas utifrån behov bland annat då förändringar sker i omvärlden. De nu föreslagna förändringarna bedöms vara nödvändiga utifrån detta och för att underlätta och förtydliga i handläggningen av ärenden inom enheten försörjningsstöd.

I gällande tillämpningsanvisningar för ekonomiskt bistånd 2024 föreslås att skälig boendekostnad för hushåll med 1-2 vuxna och 5 eller fler barn ändras till 10 800 kr samt att högsta godtagbara boendekostnad för hushåll med 1-2 vuxna och 5 eller fler barn ändras till 11 800 kr. Ändringarna görs för att anpassas till hyreshöjningar för år 2024. Övriga boendekostnader i tillämpningsanvisningarna för 2024 är i samband med nämndens beslut den 26 februari 2024 (UAN § 24) redan justerade till 2024 års nivåer.

Hållbarhetsanalys

De föreslagna förändringarna förutses inte medföra några ekonomiska, miljömässiga eller sociala konsekvenser.

Ärendets beslutsgång

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden fattar beslut i ärendet.

Beslutsunderlag

1. Tillämpningsanvisningar avseende ekonomiskt bistånd i Halmstad 2024 *(med markerade ändringar 2024-03-05)*

Information om beslutet

-

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Marcus Eriksson, förvaltningschef
Bobby Svitzer, verksamhetschef
Hans Mellgren, handläggare, enhetschef

Tillämpningsanvisningar avseende ekonomiskt bistånd i Halmstad 2024

Regeringen fattar varje år beslut om ändringar i den del av socialtjänstförordningen som behandlar riksnormen. I riksnormen fastställs skäligen kostnader enligt 4 kap 3 § första stycket i socialtjänstlagen (2001:453). Riksnormen för ett hushåll utgör summan av de personliga kostnaderna för samtliga medlemmar i hushållet och de gemensamma hushållskostnaderna.

Utöver riksnormen har den enskilde rätt till skäligen kostnader enligt 4 kap 3 § första stycket, punkt 2. De kostnader som omfattas är boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa. Den enskilde har även rätten till bistånd till sin livsföring i övrigt, alltså de behov den enskilde kan ha för att tillförsäkras en skälig levnadsnivå. De kostnader som oftast är aktuella är kostnader för hälso- och sjukvård, medicin, tandvård, glasögon, hemutrustning, flyttkostnader, spädbarnsutrustning, umgängesresor, rekreation, begravning, serviceavgifter samt hyres- och elskulder.

I ”Ekonomiskt bistånd, handbok för socialtjänsten”, ges praktiska råd för handläggningen av ekonomiskt bistånd.

Vid all handläggning inom utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens enhet försörjningsstöd i Halmstad gäller följande:

- 1. Konsultera Socialstyrelsens ”Ekonomiskt bistånd, handbok för socialtjänsten”, för att där få råd för handläggning och tillämpning i den aktuella frågeställningen.**
- 2. Kontrollera i nedanstående riktlinjer för att få information om kommunens eventuella specificeringar eller tillägg.**

Barnrättsperspektiv

I hushåll där det finns barn och ungdomar ska deras situation alltid uppmärksammas. När beslut rör barn ska särskilt beaktas vad hänsynen till barnens bästa kräver. I ärenden där det finns barn ska konsekvenserna för barnen alltid övervägas innan beslut fattas. Vid avslagsbeslut ska det dokumenteras att detta övervägande har skett. (Se Riktlinjer om barnrättsperspektiv)

Våld i nära relationer

För våldsutsatta kan riktlinjerna för ekonomiskt bistånd frångås om särskilda skäl föreligger. (Se riktlinjer för våld i nära relation).

1. Inkomster

1.1 Studier

Vuxenstuderande på grundskolenivå.

Om studierna är en förutsättning för att den enskilde i framtiden ska kunna stå till arbetsmarknadens förfogande, kan ekonomiskt bistånd beviljas under maximalt tre terminer. Förutsättningen är att den enskilde inte har motsvarande svensk grundskoleutbildning eller högre, eller vid prövning inte har kunskaper motsvarande svensk grundskola, att studieplan presenteras samt att studierna bedrivs på heltid och är studiemedelsberättigade. En ansökan om bidragsdelen och lånedelen av studiemedel

måste göras. Individuell bedömning får göras i de fall då den enskilde har grundskoleutbildning, men det vid prövning visar sig inte har kunskaper motsvarande grundskolenivå.

Vuxenstuderande på gymnasienivå

Utgångspunkten är att vuxenstuderande inte står till arbetsmarknadens förfogande och därför inte är berättigade till ekonomiskt bistånd. Vuxna studerande kan bara i undantagsfall anses vara berättigade till bistånd till sin försörjning (Socialstyrelsens "Ekonomiskt bistånd, handbok för socialtjänsten").

Om en sökande ändå undantagsvis efter individuell prövning skulle beviljas bistånd under tid då personen bedriver vuxenstudier, ska alltid studiemedlets bidragsdel och lånedel sökas.

Om det är två sökande i ett hushåll och den ena studerar på heltid med helt studiemedel (både bidragsdel och lånedel) kan studierna godtas.

Skäl för särskild bedömning

Som en del i en långsiktig planering kan en person prova på studier i ett ämne där omfattningen understiger 25% och under maximalt en termin i syfte att öppna vägen för fortsatta studier. Detta som en del i en helhetsplanering. Individuell bedömning görs.

Ungdomar under 21 år som går i skolan

För gymnasiestuderande ungdomar är föräldrarna försörjningsskyldiga fram till barnet fyller 21 år (FB 7:1). Studiehjälp utgår till och med vårterminen det år man fyller 20 år. Extra tillägg räknas inte som inkomst. Från och med höstterminen man fyller 20 år ska bidragsdelen och lånedelen av studiemedel sökas. För gymnasiestuderande ungdomar med ett boende beviljat av socialnämnden ställs samma krav som för hemmaboende gymnasiestuderande ungdomar.

Förändringar i Lag (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige innebär att ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå kan ges till ungdomar under 21 år. I dessa fall ska försörjningen i första hand tillgodoses genom de studiestödsformer som finns. I de fall att behovet inte kan tillgodoses genom det kan ekonomiskt bistånd beviljas om den sökande i övrigt uppfyller de krav som ställs.

1.2 Föräldraledighet

Den enskilde måste ta ut hel dagersättning för föräldraledighet sju dagar per vecka. Vid prövning av rätten till bistånd ställs krav på att föräldern ska ställa sig till arbetsmarknadens förfogande när barnet har fyllt 1 år om behovet av försörjning inte kan tillgodoses på annat sätt.

1.3 Bilinnehav

Innehav av bil accepteras endast om denna behövs för arbetsresor eller då medicinska eller starka sociala skäl finns. Vid beräkning av kostnader används i första hand schablon av nödvändiga resor (Skatteverket). För år 2024 är schablonen 25 kronor per mil (bensin, skatt, försäkring och besiktning).

1.4 Nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom

För att nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom ska godkännas ska individen ha ett läkarintyg för sjukskrivning som styrker nedsättningen. Individens rehabilitering kan behöva samordnas. Detta gäller om den sjukskrivne bedöms ha en potential att rehabiliteras mot att åter bli arbetsför och behöver arbetslivsriktade insatser parallellt med sjukskrivning och vårdens insatser. FK har i dessa fall ansvaret för att samordna rehabiliteringen, men handläggaren på Försörjningsstöd ansvarar för att motivera klienten, initiera ärendet hos FK och för att delta i samordningen.

1.5 Allmän pension och eget pensionssparande

Innan rätten till bistånd träder in så ska den enskilde uttömma alla möjligheter till försörjning på annat sätt. Det bedöms dock inte vara rimligt att kräva att den enskilde i förväg ska lösa in del av den allmänna pensionen. Uttag av allmän pension ska inte göras innan rätten att få garantipension inträder då det försvårar möjligheten att bli självförsörjande. Individuellt pensionssparande ses däremot som en realiserbar tillgång om den går att lösa ut.

2. Utgifter

2.1 Studielitteratur

När studier godtas för den ena av två sökande i ett hushåll kan kostnader för studielitteratur godtas. Den studerande ska ha fullt studiemedel. Möjligheter till lån på bibliotek eller inköp av begagnad studielitteratur skall i första hand prövas. Bistånd till faktiska och verifierade kostnader för nödvändig studielitteratur kan godtas.

2.2 Boendekostnad (inklusive uppvärmning, vatten och flytt)

Nivån för skäliga kostnader har satts utifrån det boendebestånd som finns i kommunen och i en jämförelse med vad en låginkomsttagare på orten har råd att kosta på sig. Nivån för skäliga och högsta godtagbara boendekostnader utifrån hushållsstorlek baseras på hyresnivåer i olika bostadsområden i kommunen hos kommunens allmännyttiga bostadsbolag HFAB.

Skälig boendekostnad:

Ensamstående under 25 år	4 900 kr
Sammanboende under 25 år	5 300 kr
1-2 vuxna från 25 år	6 300 kr
1-2 vuxna 1 barn	7 400 kr
1-2 vuxna 2 barn	8 400 kr
1-2 vuxna 3-4 barn	9 700 kr
1-2 vuxna 5 eller fler barn	10 200 kr 10 800 kr

Faktisk boendekostnad kan beviljas vid nyansökningar, för hushåll som tidigare varit självförsörjande. Kostnaden kan beviljas under högst fyra månader. Under rådorstiden skall den/de sökande redovisa att den/de aktivt söker annat boende, annars godtas endast skälig boendekostnad. Efter rådorstiden godtas endast skälig boendekostnad.

Högre boendekostnad än högsta godtagbara

Bostadskostnader över högsta godtagbara kan beviljas för personer i t ex servicehus.

För personer som uppenbarligen saknar möjlighet att erhålla bostad inom ramen för högsta godtagbara boendekostnad och där det finns starka skäl kan bistånd utgå till högre boendekostnad eller tillfällig vistelse på vandrarhem eller hotell.

Högsta godtagbara boendekostnad kan accepteras vid medicinska eller starka sociala skäl. Högsta godtagbara kostnad kan även beviljas för personer med hyresskulder, där allmännyttan inte accepterar hyresgästen på skulder. För hushåll som har garantiboenden kan faktisk boendekostnad godtas.

Högsta godtagbara boendekostnad:

Ensamstående under 25 år	5 300 kr
Sammanboende under 25 år	5 900 kr
1-2 vuxna från 25 år	7 100 kr
1-2 vuxna 1 barn	8 400 kr
1-2 vuxna 2 barn	9 300 kr
1-2 vuxna 3-4 barn	10 400 kr
1-2 vuxna 5 eller fler barn	10 800 kr 11 800 kr

Boendekostnad för ungdomar som är kvarboende hos förälder/föräldrar

Hyresdel till ungdomar som slutar gymnasiet, som saknar tillräckliga inkomster till sin försörjning och som bor kvar i föräldrahemmet utgår i regel inte. Undantag:

- familjen förlorar bostadsbidrag eller annan inkomst
- förälder/föräldrar väljer att bo kvar i en dyr bostad
- ungdomen visar att förälder/föräldrar uppbär försörjningsstöd

Som kvarboende ungdom/ung vuxen räknas man i regel upp till 25 års ålder. För unga vuxna över 21 år kan en hyresdel godtas efter individuell prövning. När en hyresdelsberäkning görs beräknas hyresdel enligt Riksförsäkringsverkets föreskrifter om beräkning av boendekostnad. I denna beräkning räknas varje rum som två enheter och köket som en enhet.

Boendekostnad för ungdomar och eget boende

Huvudregel är att ungdomar under 21 år inte beviljas ekonomiskt bistånd till kostnad för eget boende. Undantag:

- Personer under 21 år där föräldrarna är försörjningsskyldiga och särskilda skäl föreligger. Detta utreds på socialförvaltningen och beslutas av socialnämnden.
- Ensamkommande ungdomar under 21 år, som inte har vårdnadshavare i landet.

Hushållsel

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har normer för skälig månadsförbrukning av hushållsel, som bygger på Konsumentverkets beräkningar av genomsnittlig elförbrukning för hushåll av olika storlek.

Som regel godtas faktiska kostnader för hushållsel motsvarande en elförbrukning som överstiger normerna med maximalt 15 procent. Klienten ska i normalfallet ges möjlighet att sänka en hög elförbrukning innan en del av elkostnaden avslås. En månad bör som regel vara en tillräcklig tid för detta. Därefter ska som regel endast kostnaden för skälig förbrukning enligt normen plus 15 procent beviljas. Vid orimligt hög eller låg elförbrukning ska handläggaren utreda vad det beror på.

Hushållsstorlek	Normalförbrukning Per månad i kWh	Normalförbrukning per år i kWh
1 person	180	2 160
2 personer	240	2 880
3 personer	280	3 360
4 personer	340	4 080
5 personer	380	4 560
6 personer	430	5 160
7 personer	460	5 520
8 personer	480	5 760
9 personer	500	6 000
10 personer	520	6 240

Skäliga levnadskostnader – Beräkningar av Konsumentverket 2009. Konsumentverket har därefter inte uppdaterat sina beräkningar av rimlig förbrukning av hushållsel.

Vattenförbrukning

Varmvatten ska ingå i den totala boendekostnaden, upp till och med skälig boendekostnad för hushållets storlek. Skälig varmvattenförbrukning ska bedömas utifrån Energimyndighetens beräknade medelvärde för varmvattenanvändning, som är 1798 liter per månad per person (1,798 m³). Kostnad för varmvatten godtas upp till normal varmvattenförbrukning plus max 15 %. Därefter görs en prövning kring den totala boendekostnaden.

Vid orimligt hög eller låg varmvattenförbrukning ska handläggaren utreda vad det beror på. Klienten ska i normalfallet också ges möjlighet att sänka en hög vattenförbrukning, innan en del av kostnaden avslås. En månad bör som regel vara en tillräcklig tid för detta.

Flyttkostnad

Ekonomiskt bistånd till flyttkostnader kan beviljas om flytten är nödvändig för att den enskilde ska uppnå en skälig levnadsnivå.

Bistånd till flyttkostnad bör omfatta lägsta tillgängliga kostnad för hyra av bil inklusive försäkring och drivmedel. Bistånd till kostnad för flyttfirma beviljas endast om klienten på grund av exempelvis ålder eller sjukdom inte klarar att flytta på egen hand och inte har något privat nätverk som kan hjälpa till. Offerter från minst två flyttfirmor ska då begäras in och godkännas innan bokning av flyttfirma görs av klienten. Ekonomiskt bistånd beviljas inte till anhöriga eller vänner som hjälper till vid flytt. Klienten ansvarar själv för att i möjligaste mån planera sin ekonomi så att dubbla boendekostnader undviks vid flytt. Bistånd till dubbla boendekostnader kan beviljas till exempel om en klient flyttar från ett hem där han eller hon har varit utsatt för våld i en nära relation, där klienten står på kontraktet och har uppsägningstid för bostaden.

2.3 Tandvård

Rätten till ekonomiskt bistånd för nödvändig tandvård

Ekonomiskt bistånd kan utgå till skäligen kostnader för nödvändig tandvård. För att nämnden skall kunna pröva rätten till bistånd, måste skriftligt specificerat kostnadsförslag föreligga.

Utgångspunkten för prövning av bistånd till tandvård, är att en skälighetsbedömning skall göras av såväl föreslagen terapi, som tandläkarens kostnad i förhållande till referenspriset (Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket), samt den sökandes förmåga att inom överskådlig tid själv kunna betala behandlingen. Generellt godtas endast kostnader för behandlingar hos tandvårdskliniker som har samma priser som Folktandvården, eller lägre. Undantag kan göras vid akut tandvård.

Ekonomiskt bistånd kan endast utgå till kostnader för tandvård som är ersättningsberättigad enligt lagen om statligt tandvårdsstöd. Bistånd utgår inte till merkostnader vid utbytesåtgärd.

Om olika behandlingar är möjliga, utgår bistånd till billigaste behandlingsförslag.

För **akut tandvård** kan bistånd beviljas i efterhand. Med akut tandvård avses tillstånd som framkallar smärta eller betydande obehag. Om behandlingen kräver flera behandlingstillfällen skall kostnadsförslag begäras in om det inte är uppenbart obehövt.

Nödvändig tandvård avser tandvård som har till syfte att ge

- frihet från smärta eller sjukdomar
- förmåga att äta, tugga eller tala utan större hinder
- ett utseendemässigt godtagbart resultat
- dentala material av rimlig standard

Bistånd till revisionsundersökning vartannat år kan beviljas utan föregående prövning. Behöver undersökning göras årligen krävs intyg från tandläkare så att en individuell bedömning kan göras. Om ytterligare behandling är nödvändig ska den sökande begära skriftligt kostnadsförslag innan behandlingen utförs.

Laboratoriefremställd kron- och broprotetik, implantatbehandling eller tandreglerings-behandling omfattas som huvudregel **inte** av rätten till bistånd. Sådan tandvård kan beviljas först då andra behandlingsmöjligheter är uttömda. Vid möjlighet till olika materialval utgår bistånd till det billigaste alternativet. Bistånd till rotbehandling eller laboratoriefremställd singelkrona (ibland benämnt ”permanent tandstödd krona”, åtgärd 800) utgår som huvudregel inte för tänder i 7:e eller 8:e positionen, då tänderna inte bedöms som nödvändiga för att äta, tugga, tala eller av utseendemässiga skäl.

Vid behov kan nämnden begära in second opinion från annan tandläkare.

Tandvårdsbehandling som kan beviljas skall vara utförd i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet.

2.4 Umgängesresor

Bistånd kan beviljas till resor för att möjliggöra barns och föräldrars umgänge efter individuell bedömning.

2.5 Dator

Dator kan efter en individuell bedömning beviljas. I prövningen ska vägas in om det finns en smartphone som kan tillgodose behovet, om det finns barn i hushållet och om det bedöms vara nödvändigt för att den enskilde ska kunna upprätthålla nödvändiga kontakter. Bistånd till dator är under förutsättning att behovet inte kan tillgodoses på annat sätt, t ex utlåning från skolan.

2.6 Internetuppkoppling

Kostnad för internetuppkoppling kan godtas med skäligt belopp.

2.7 Arbetsresor och övriga resor

Som arbetsresor räknas resor till och från en arbetsplats, arbetsmarknadsåtgärd eller anställningsintervju samt möten hos Arbetsförmedlingen. Även resor till och från studier som ingår i klientens planering räknas som arbetsresor.

Bistånd beviljas till faktiska kostnader för arbetsresor som överstiger gång- och cykelavstånd. Avstånd som understiger fem kilometer bedöms som gång- och cykelavstånd. Vid längre avstånd än fem kilometer ska arbetsresorna i första hand tillgodoses genom månadskort hos lokaltrafiken. En annan bedömning kan göras för klienter som på grund av medicinska skäl inte kan gå eller cykla. Skäliga reskostnader kan godtas för att besöka myndigheter som klienten har ärenden hos, samt för resor till vård och behandling eller för att hämta ut medicin. Resor till annan kommun godtas endast när behandling inte kan fås i hemkommunen. Avstånd som understiger fem kilometer bedöms som gång- och cykelavstånd. En annan bedömning kan göras för klienter som på grund av medicinska skäl inte kan gå eller cykla.

2.8. Institutionsnorm

Ersättning för vistelse på behandlingshem eller längre tids sjukhusvistelse utges för den del av riksnormen som avser kostnad för kläder och skor, fritid och hygien.

Vid behov av telefoni kan skälig del av hushållskostnader utges med 200 kronor per månad. Om förbrukningsvaror inte ingår i vistelsen kan skälig kostnad för dessa utges med 130 kronor per månad.

2.9. Bankavgifter

Kostnad för bankavgifter kan godtas med upp till en procent av prisbasbelopp per hushåll och år.

3. Undantag från krav

3.1 Vistelse på annan ort eller i annat land

Huvudprincipen är att ekonomiskt bistånd inte beviljas vid mer än tillfällig vistelse på annan ort eller vid utlandsvistelse.

Ärende UAN 2024/00001

Beslutsinstans: Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Ärendets ursprung: Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Delegationsbeslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden lägger redovisningen av delegationsbeslut mellan perioden 2024-02-05 - 2024-03-03, i enlighet med bilaga 1, till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Beslut fattade enligt utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens delegationsbestämmelser mellan perioden 2024-02-05 - 2024-03-03 med följande löpnummer anmäls:

Del F: Personalärenden

UAN-F-2024-45, UAN-F-2024-46, UAN-F-2024-47, UAN-F-2024-48, UAN-F-2024-49,
UAN-F-2024-50, UAN-F-2024-51, UAN-F-2024-52, UAN-F-2024-53, UAN-F-2024-54,
UAN-F-2024-55

Del G: Övriga ärenden för de olika verksamhetsområdena

Gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan och gymnasielärautbildningen

UAN-G-2024-56, UAN-G-2024-57, UAN-G-2024-58, UAN-G-2024-59, UAN-G-2024-60,
UAN-G-2024-61, UAN-G-2024-62, UAN-G-2024-63, UAN-G-2024-64, UAN-G-2024-65,
UAN-G-2024-66, UAN-G-2024-67, UAN-G-2024-68, UAN-G-2024-69, UAN-G-2024-70,
UAN-G-2024-71, UAN-G-2024-72, UAN-G-2024-73, UAN-G-2024-74, UAN-G-2024-75,
UAN-G-2024-76

Del H: Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens individutskott

UAN-H-2024-1

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Sara Ebeling

Kvalitetsutvecklare/nämndsekreterare

Ärende UAN-2024/00007

Beslutsinstans: Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden
Ärendets ursprung: Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Anmälningssärenden

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden lägger redovisade anmälningssärenden till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Handlingar som inkommer till kommunen, såsom information, skrivelser och beslut, vilka förvaltningen bedömer vara av vikt att redovisa för nämnden, utgör anmälningssärenden.

Följande anmäls till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden:

1. Samverkansprotokoll HUKSAM 2024-03-20
2. Kommunfullmäktiges beslut om riktvärde för antal medarbetare per chef (KF § 4, 2024-02-15)
3. Kommunstyrelsens beslut om ansökan om medel från gemensam resurs integration för språk- och integrationsprojekt (KS § 36, 2024-02-27)

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Sara Ebeling

Kvalitetsutvecklare/nämndsekreterare